

Metodická príručka

k učebnici náboženskej výchovy

Chlieb náš každodenný

pre 4. ročník základných škôl –

evanjelické a. v. náboženstvo

Materiál spracovaný s finančnou podporou z Hoffnung für Osteuropa

Logo Hoffnung

Autor: PaedDr. Ingrid Petkovská

Recenzent: Mgr. Štefan Kiss

Ilustrácie: Mgr. Ondrej Petkovský, PhD.

Fotografie: internet (public domain)

Schvaľovacia doložka:

Generálne presbyterstvo ECAV na Slovensku uznesením č.67/4-2009 z 2.10.2009 schválilo učebné osnovy a štandardy z náboženskej výchovy/evanjelického náboženstva a. v. pre štátny vzdelávací program. Na základe tohto uznesenia, zákona 245/2008 Z.z. §13 ods. 1 a Dohody 395/2004 Z.z. čl. 2 ods. 8 vydáva ECAV na Slovensku schvaľovaciu doložku pre metodickú príručku pre 4. ročník základných škôl.

ISBN

Obsah

Príhovor.....	
Návrh časovo-tematického plánu.....	
Všeobecná charakteristika vyučovania náboženskej výchovy v treťom ročníku.....	
Štruktúra vyučovacej hodiny.....	
Projektové vyučovanie.....	
Učebné štýly.....	
Opravy v druhom vydaní učebnice Chlieb náš každodenný.....	
Rozpracované vyučovacie hodiny náboženskej výchovy vo štvrtom ročníku.....	
1. V Koho verím.....	
Krédo.....	
1. článok Viery všeobecnej kresťanskej.....	
2. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 1. časť / Prorokmi zasľúbený, syn Jozefa a Márie, Syn Boží, Pán.....	
2. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 2. časť / Trpiaci, ukrižovaný a vzkriesený Pán.....	
2. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 3. časť / Vyvýšený Pán na Božej pravici, náš Ochranca a sudca.....	
3. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 1. časť / Zoslanie Ducha Svätého.....	
3. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 2. časť / Verím v cirkev a spoločenstvo veriacich.....	
3. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 3. časť / V hriechov odpustenie, tela z mŕtvych vzkriesenie a život večný.....	
2. Boh nám dáva svoje slovo.....	
Biblia – Boží návod pre život človeka.....	
Práca s Bibliou.....	
3. Desať Božích prikázaní – Dekalóg.....	
Nové dosky zákona.....	
Jedenáste prikázanie – veľké prikázanie lásky.....	
1. Božie prikázanie: Nebudeš mať iných Bohov okrem mňa!.....	
2. Božie prikázanie: Nebudeš brať meno Božie nadarmo!.....	

3. Božie prikázanie: Pamätaj, že máš deň sviatočný svätiteľ!.....

Božie prikázanie: Cti si otca i matku, aby si dlho žil na zemi!.....

5. Božie prikázanie: Nezabiješ!.....

6. Božie prikázanie: Nescudzoložíš!.....

7. Božie prikázanie: Nepokradneš!.....

8. Božie prikázanie: Nevypovieš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu!.....

9. Božie prikázanie: Nepožiadáš dom svojho blížneho!.....

10. Božie prikázanie: Nepožiadáš ani jeho manželku, ani nič, čo je jeho!.....

Medený had 4M 21.....

4. Pane nauč nás modliť sa!.....

Ježišov učeník sa rád modlí.....

Modlitba Pánova.....

Modlitba Pánova – Oslovenie.....

1. prosba Modlitby Pánovej: Posväť sa meno Tvoje!.....

2. prosba Modlitby Pánovej: Príď kráľovstvo tvoje!.....

3. prosba Modlitby Pánovej: Buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi!.....

4. prosba Modlitby Pánovej: Chlieb náš každodenný daj nám dnes!.....

5. prosba Modlitby Pánovej: A odpusť nám viny naše (...) !.....

5. prosba Modlitby Pánovej: ... ako aj my odpúšťame vinníkom svojim!.....

6. prosba Modlitby Pánovej: I neuvoď nás do pokušenia!.....

7. prosba Modlitby Pánovej: Ale zbav nás zlého!.....

Záver Modlitby Pánovej.....

Prílohy.....

Doplňujúci materiál pre žiakov.....

Literatúra.....

Milí učelia evanjelickej náboženskej výchovy,

pre žiakov štvrtého ročníka, absolventov primárneho vzdelávania, je učebnými osnovami ECAV okrem práce s Bibliou vymedzené náročné dogmatické učivo - Krédo, Dekalóg a Modlitba Pánova. Popri učebnici a pracovnom zošite chce byť Vašou inšpirátorkou k tvorivosti i predkladaná metodická príručka. Vo všetkom nech Vám je však prioritným Pomocníkom a Radcom náš Trojjediný Pán – Otec, Syn i Duch Svätý.

Publikácia, ktorú ste práve otvorili, obsahuje návod, ako pracovať s učebnicou Chlieb náš každodenný.

Nájdete v nej návrh časovo-tematického plánu, charakteristiku žiakov i vyučovania vo štvrtom ročníku, kapitolu venovanú učebným štýlom, ktoré poskytujú jedinečný pohľad na žiakov a ich zadeľovanie do skupín, námety na skupinovú prácu, rozpracované hodiny pre jednoduchý, veku primeraný, ale zároveň odborný výklad nášho evanjelického a. v. učenia. Nechýbajú informácie ku tvorbe projektov a doplňujúce úlohy, ktoré si môžeme pre našich žiakov podľa individuálnej aktuálnej potreby nafotiť. Keďže desaťroční žiaci sú manuálne pomerne zruční, novinkou v rámci hodín sú navrhnuté pracovné činnosti. Na hodinách nám nezaberú veľa času, ale spestria, obohatia a odľahčia ich celkový priebeh. Odporúčam však každú si vopred vyskúšať.

Trojediný Pán Boh nech Vám vo svojej múdrosti udeľuje dary, ktoré pre konkrétnych žiakov v konkrétnom čase potrebujete, aby sa z nich stali skutoční kresťania, ktorí zastávajú správne názory, žijú príkladným životom a sú živou Bibliu v prevrátenom svete.

Pokorne vyznávame spolu s apoštolom Pavlom (Ef 3, 8 - 9):

Mne, najmenšiemu zo všetkých svätých, dostalo sa milosti,

aby som evanjelium o nepochopiteľnom bohatstve Kristovom zvestoval pohanom

a vysvetlil, aká je správa tajomstva, skrytého od vekov v Bohu, ktorý stvoril všetko. Amen.

Vaša autorka

Časovo-tematický plán prosím vložiť – prikladám ho v samostatnom súbore.

Všeobecná charakteristika vyučovania náboženskej výchovy vo štvrtom ročníku

Učebné osnovy náboženskej výchovy vymedzili pre štvrtý ročník náročné dogmatické učivo. Je na nás, do akej miery ho ponúkneme zaujímavo a tvorivo. Pomocou pri prípravách Vám chce byť publikácia, ktorú ste práve otvorili. Opäť vychádzam z reálnej praxe, navrhujem spôsoby a možnosti k vyučovaniu, na ktorom sa žiaci veľa naučia, ktoré ich budú baviť, a zároveň učiteľa nebudú stáť prípravy mnoho času.

Obsahová náplň Božích prikázaní je mimoriadne rozsiahla. Každé jedno by bolo hodné samostatnej hodiny. V časovo-tematickom pláne sú témy Dekalógu spojené podľa učebných osnov, ale kvôli časovej dotácii na jeden školský rok (ktorá je väčšia než počet predpísaných tém – 33/ 27) je v hlavnom texte každé jedno Božie prikázanie rozpracované na samostatnú vyučovaciu jednotku. Je na nás, či si plán pripravíme tak, že niektoré (1., 2., 3., 4., 5. a 6.) Božie prikázania budeme preberať na samostatných hodinách, alebo či si ich spojíme po dve na jednej hodine a do plánu zaradíme tri opakovacie hodiny - po prvom, po treťom a po štvrtom tematickom celku, alebo si tieto opakovacie hodiny zaradíme až na koniec školského roka.

Všetky **činnosti** popisované ako pracovná časť je vhodné vopred si doma vyskúšať, aby sme predišli nepríjemnej situácii, keď napríklad lepidlo, ktoré prinesieme, nezalepí dostatočne silne magnetku, alebo nám činnosť bude trvať príliš dlho a nebudeme mať čas na dôležité úlohy...

Žiakom občas môžeme premietnuť aj **kresťanské prezentácie** v PowerPoint-e, napríklad prezentácia o vysmievaní sa Biblii, stred Biblie, Boh sa vás neopýta,... a pod. Mnohé zaujímavé a poučné sa dajú nájsť na stránke www.tommyswindow.com, kde v ľavom stĺpci nájdeme Languages (jazyky) usporiadané podľa abecedy a klikneme na **slovak** alebo **czech**. Potom už len vyberieme vhodnú prezentáciu.

Prvoradým cieľom námetov je, aby na každej vyučovacej jednotke bol vyvýšený Trojjediný Pán Boh. Aby si domov a do života žiaci odniesli živú vieru, nádej a lásku.

Žiaci štvrtého ročníka sú samostatní pri vypracúvaní úloh, vedia si potichu s porozumením prečítať zadanie a podľa neho pracovať. Veľmi ich zaujímajú rozličné nové informácie, sú schopní prispôbiť sa v skupinovej práci a spolupracovať, či pomáhať mladším, učiť ich, usmerňovať. Tieto zručnosti môžeme poľahky využiť práve pri práci so spojenými ročníkmi. Do skupín zaradíme žiakov rôzneho veku, v ktorých sa mladší učia od starších, a zároveň starší, tým, že učia mladších, sa zdokonaľujú v učive. Dávame však pozor, aby všetko neriešili iba starší.

Pozornosť štvrtákov je dosť dobrá, ale opäť platí, že monotónnosť ubíja, odoberá síl a prináša nechúť a nezáujem. Činnosti čo najviac striedame, hodiny spracované v hlavnej časti ponúkajú pre spestrenie i niektoré aktivity výtvarnej výchovy či pracovného vyučovania, z ktorých podľa uváženia a charakteru konkrétnych žiakov vyberáme tie najvhodnejšie. Všetky ponúkané činnosti dokážeme na hodine urobiť – samozrejme po predchádzajúcej príprave materiálu a pomôcok, v pomerne krátkom čase, takže nás dlho nezdržia.

Čítanie i nového textu žiakom nerobí problémy, neodporúčam však často zaraďovať tiché čítanie hlavného textu a následné opakovanie obsahu nahlas. Pokročilosť v čítaní sa prejavuje aj tak, že prečítajú i text napísaný napr. kurzívou, či iným typom písma. Túto zručnosť využívam v doplňujúcich úlohách pri dopĺňaní textov podľa Biblie. Veľkosť písma, ktorá im vyhovuje, je 12 – 13.

Písanie je plynulé. Tempo sa zrýchlilo, ale mnohokrát na úkor čitateľnosti (na iných hodinách dosť veľa píšú), preto dbáme, aby žiaci písali radšej menej a pomalšie (necháme im viac času), ale zato krajšie, úhladnejšie, a hlavne – čitateľne, aby dodržiavali správny tvar písmen. Veľkosť by mala zodpovedať 3 mm, ale býva často i menšia, nečitateľnejšia.

Bez linajok zatiaľ nepíšu, preto do všetkých strán, ktoré si pripravujeme na rozšírenie a doplnenie práce, zaraďujeme voľné linajky.

Čitateľnosť textu je tiež mnohokrát podmienená typom pera, ktorým píšeme. Najvhodnejšie pre žiakov prvého stupňa je až po štvrtý ročník plniace pero či torpédo, ktoré je naplnené atramentom.

Celková grafická úprava je vizitkou každej práce i nášho vzťahu k nej. Pri motivácii, aby bola čo najkrajšia, nám môže pomôcť pozitívne hodnotenie úhladne vypracovaných úloh napr. dobrou známkou či pochvalou (pečiatkou) v žiackej knižke.

Vedomosti – v slovenskom jazyku sa zdokonaľujú vo vybraných slovách a základoch morfológie – poznávania slovných druhov. Obsahom matematiky sú operácie sčítania, odčítania, násobenia a delenia v obore do 10 000, bezpečné ovládanie malej násobilky (do sto). Riešia rozličné slovné úlohy a pracujú s pravítkom i kružidlom.

Zručnosti pri práci s počítačom – žiaci dokážu na najjednoduchšej úrovni pracovať s textom, obrázkami, internetom i tlačiarňou, čo môžeme využiť pri práci na projektoch. Upozorníme ich, že server www.biblia.sk nefunguje, preto používame www.mojabiblia.sk, kde si nastavíme evanjelický preklad. Prácu s programom PowerPoint niektorí môžu, iní nemusia ovládať, preto ak plánujeme takéto projekty, vopred si zistíme úroveň žiackych zručností.

Štruktúra vyučovacej hodiny

Náš zaužívaný spôsob vedenia hodiny si už žiaci zrejme osvojili. Učiteľ po pozdrave opäť začína svoje modlitby nejakým citátom z Biblie, ktorý i vo štvrtom ročníku opakuje aspoň na šiestich hodinách. Na nasledujúcich šiestich ho môže zmeniť, prípadne použiť k nemu ešte ďalší, ktorý bude opakovať. Modlitby učiteľ začína tým istým slovom Božím v úvode i na konci vyučovacej jednotky. Je veľmi potrebné, aby sa učiteľ modlil nahlas, mnohokrát je to jediná modlitba dospelého, ktorú žiak počuje – bude mu vzorom pre jeho modlitby. Vhodné je modliť sa – ak máme malú skupinku – za všetkých žiakov menovite, ak je skupina väčšia,

tak na každej hodine aspoň za troch – štyroch, na ďalšej za ďalších. Pomocou je, ak si vopred pripravíme, za koho sa budeme na nadchádzajúcej hodine modliť.

Námety na úvody našich modlitieb v tomto školskom roku:

- Pane, Ty si povedal: vyučím Ťa a ukážem ti cestu, po ktorej kráčať máš, radiť ti chcem a moje oko bude bdieť nad tebou, preto Ťa prosíme, vyuč nás a ukáž nám cestu. Amen. (Ž 32, 8)
- Aká je hojná Tvoje dobrota, ktorú si odložil tým, ktorí sa Ťa boja, dokázal si ju na tých, ktorí pred ľuďmi ku Tebe sa utiekajú. Skloň sa i k nám, priznaj s k nášmu dielu, pomáhaj nám dnes i naveky. Amen. (podľa Ž 31, 29)
- Ako jeleň dychtí po vodných bystrinách, tak dychtí moja duša po tebe, ó Bože! Amen. (Ž 4, 2)
- Ó, zošli svoje svetlo a svoju pravdu! Ony nech ma vedú a privedú ma na Tvoj svätý vrch a ku Tvojim príbytkom. Amen. (Ž 43, 3)
- Srdce čisté stvor mi, ó Bože a obnov vo mne ducha pevného. Amen. (Ž 51, 12)
- Ó Pane, Ty mi otvor pery, nech moje ústa Tvoju chválu zvestujú. Amen. (Ž 51, 17)
- Nech sú Ti po vôli reči mojich úst a rozjímania môjho srdca pred Tebou, ó Hospodine, moja skala a môj Vykupiteľ. Amen. (Ž 19, 15)

V Biblii ich nájdeme mnoho, vyberáme podľa potreby pre konkrétnych žiakov.

Po pozdrave a úvodnej modlitbe, o ktorých sme sa niečo dozvedeli aj v metodike Chlieb z neba, oznámime cieľ hodiny. V časti Krédo v učebnici vypadli podnadvisy tém, nájdeme ich v učebných osnovách, v tejto publikácii a v pracovnom zošite.

Vo štvrtom ročníku pokračujeme **skupinovou prácou**. Pomôckou pri rozdeľovaní žiakov do skupín nám môže byť kapitola z publikácie venovaná **učebným štýlom**. Opäť tvoríme skupiny na najmenej pol roka – snažíme sa žiakov zadeliť v inom zoskupení, než v akom pracovali. Usporiadanie lavíc kvôli dobrej disciplíne a ľahšej práci zachováme radšej klasické. Do skupín si žiaci sadnú len na náš pokyn a po jej skončení si opäť sadnú na svoje miesta.

Schránka na modlitby je aj vo štvrtom ročníku vhodnou pomôckou.

Rozprávanie svedectiev by malo vychádzať zo živého vzťahu s Pánom, mali by sme byť prví, kto ich žiakom ponúka, rozpráva, a tým vydáva o konajúcom a úžasnom Pánu Bohu živé svedectvo. Žiakov do rozprávania nenútime, skôr by sme ich mali motivovať, čiže pre živý a aktívny vzťah so Spasiteľom zapáliť a ich plamienok viery neustále rozdúchávať, aby bol silnejší, vrúcnejší a teplejší.

Na začiatku vyučovacích hodín opakujeme znenie celého Kréda aspoň v čase, kedy sa o ňom učíme – všetci spolu, dvojice, skupiny, jednotlivci..., aby sme si ho zapamätali

a pamäťovo utvrdili. Tiež počas hodín venovaných Dekalógu môžeme podobným spôsobom opakovať desať Božích prikázaní.

Pomocnou didaktickou hrou môže byť SKLADAČKA. Text Kréda (Dekalógu) rozstriháme na jednotlivé časti (vety alebo aj slová) a necháme, aby žiaci poskladali, usporiadali, poukladali za radom.

Motivácia sa nachádza pri každej téme. Nie je povinné dodržiavať navrhnutú, môžeme si vytvoriť vlastnú, ale vynechať by sme ju ani na jednej hodine nemali.

Prerozprávanie hlavného textu by malo byť rôznorodé. Napr. podľa vopred vytvorených otázok, téz, viet, ktoré treba správne usporiadať...

Práca s úlohami za textom ponúka široké možnosti práce. Vyberáme si tie, ktoré nám pre daných žiakov prinesú ovocie. Riešenia a predpokladané odpovede tiež tvoria časť pri rozpracovaných témach.

Nácvik piesne je jednoduchší kvôli vyspelosti a väčšej zrelosti žiakov. Vedia čítať a majú spevacké návyky. Bohato môžeme využívať detské hudobné nástroje z elementárneho kabinetu alebo si vytvoriť svoje vlastné.

Biblický citát je potrebné naučiť sa naspamäť. Aspoň jeden na každej hodine. Niekedy u šikovných žiakov to môže byť aj viac. Pravidelne čítať Bibliu a učiť sa Božie slovo by sa malo stať zvykom, ktorý žiakom ostane na celý život.

Hľadanie v Biblii sa po prebratí tematického celku Práca s Bibliou v učebnici nachádza na každej hodine, lebo orientovať sa v Biblii je beh na dlhé trate a zvyk je železná košeľa. Vždy sa snažíme motivovať inak, aby aktivita žiakov bavila a mali z nej osoh.

Riešenia úloh **v pracovných zošitoch** sa v druhej praktickej časti nachádzajú pri každej téme. Ak máme šikovných žiakov, môžu v ňom pracovať samostatne. Ak v školskom roku plánujeme niektoré z úloh aj hodnotiť, nedávame žiakom zošity domov, ale si ich nechávame u seba, aby si vopred nič nemohli vypracovať.

Doplňujúce úlohy opäť ponúkajú rozšírené možnosti pre šikovných žiakov. Máme možnosť si ich nafotiť podľa potreby. Sú podrobne popísané v rámci každej vyučovacej jednotky, kde nájdeme ich riešenia i niektoré ďalšie námety na prácu. Obsahujú nové úlohy, ale aj niektoré zadania z učebnice, do ktorých je potrebné vpisovať.

Hodnotenie je potrebnou časťou každej vyučovacej jednotky, bez problémov využívame sebahodnotenie žiakov.

Používanie **internetu** žiakom ani nám nerobí žiaden problém, dôležité je ukázať žiakom správne stránky, ktoré majú používať, usmerniť ich výber. Nefunguje server www.biblia.sk, preto používame www.mojabiblia.sk, kde nájdeme a nastavíme evanjelický preklad (pri každom novom zobrazení stránky si preklad musíme sami nastaviť) Je dobré žiakov naučiť, ako si správny preklad nájdú, radšej si ho vopred nájdeme sami doma aj viackrát.

Vysvedčenie môžeme opäť vytvoriť aj svoje vlastné, tvorivosti sa medze nekladú, dva návrhy prikladám v závere publikácie.

Projektové vyučovanie

Projektové vyučovanie je podľa Průchu-Walterovej-Mareša (2001, s. 184) „vyučovacia metóda, v ktorej sú žiaci vedení k samostatnému spracovaniu určitých projektov a získavajú skúsenosti praktickou činnosťou a experimentovaním“. „Projekt sa najvšeobecnejšie definuje ako väčší cieľ. Pochádza z latinského slova – projicere a znamená plánovať, navrhnuť, predsavziať. Z hľadiska časového trvania na úrovni mikroriadenia triedy môže učiteľ tvoriť a realizovať: krátkodobé výučbové projekty, strednodobé výučbové projekty a dlhodobé výučbové projekty.“ (Doušková, 2006, s. 82 – 83)

V učebnici sa na viacerých miestach objavujú námety na projektovú prácu. Žiaci ju určite poznajú z iných predmetov, čo môžeme patrične využiť a na ňu nadviazať. Ak máme inú predstavu, než majú žiaci zaužívané, vopred im ju predložíme.

Projekt na hodine náboženstva by mal byť zrealizovaný na papieri A4 (neskôr možno i pomocou počítačového programu powerpoint). Obsahovať by mal meno žiaka, triedu, nadpis – tému projektu, stručný text (2 – 3 vety), obrázok, citát z Biblie, prípadne nejakú zaujímavosť či svedectvo zo svojho života, alebo niečo nové, niečo, čo sa ešte neučili...

Na projektovú prácu nechávame žiakom dostatok času buď na hodine, alebo doma. Projekty zadávame radšej v období, keď žiaci nemajú záťaž štvrt' – pol- trištvrt' a koncoročných opakovaní a písomných prác z iných predmetov.

Nemusíme využiť každý námet na projekt, ktorý sa v učebnici nachádza, no nemali by sme zabudnúť na verejnú prezentáciu projektu – v triede pred spolužiakmi, alebo i pred pozvanými rodičmi, či učiteľmi v poobednom čase.

Žiak príde pred tabuľu, aby ho ostatní videli. Na magnetickú tabuľu môže pripnúť svoj projekt, alebo ho drží v rukách. Počká, kým sa obecnstvo utíši. Predstaví sa, privíta ostatných na prezentácii a zažela, aby sa príjemne cítili a niečo nové sa dozvedeli, môže sa aj krátko pomodliť. Povie svoju tému a porozpráva obsah. Môže rozprávať o obrázku, doplniť myšlienkou, ktorá ho pri tvorbe oslovila. Poslucháči prednášajúceho nevyrušujú, ani neprerušujú. Na konci svojho vystúpenia sa prezentujúci žiak poďakuje za pozornosť, ponúkne ostatným možnosť zadania otázok k jeho projektu. Ak vie, odpovie, ak nie, môže povedať: „Momentálne to neviem, ale môžem zistiť.“ Nieкто z obecnstva by mal vyjadriť spätnú väzbu hovoriacemu – oceniť klady (pedantne pripravená, obsahovo zaujímavá, smelo prednesená,...) a prípadné nedostatky odporučiť nabudúce zlepšiť (písmo, tichý prejav,...). Záver by mal patriť povzbudzujúcemu potlesku poslucháčov.

Projektom môže byť aj:

- **kniha**, do ktorej urobí každý žiak triedy jednu stranu,
- **článok** do novín o nejakej udalosti, alebo
- **kalendár**, do ktorého skupiny vytvoria jednu stranu s obrázkom, biblickým citátom a samozrejme označením dní v nasledujúcom roku (rozdelenie týždňov sa dá ľahko nájsť na internete, keď do vyhľadávača zadáme slovo kalendár a príslušný rok, ktorý potrebujeme).

Učebné štýly

Učebné štýly žiakov zohľadňujeme pri zadeľovaní žiakov do skupín. Človek používa v určitom období svojho života vo väčšine učebných situácií isté postupy, ktoré „sú do istej miery nezávislé na obsahu učenia. Vznikajú na vrozenom základe a rozvíjajú sa spolupôsobením vnútorných i vonkajších vplyvov“. (Průcha, 2001, s. 235) Z hľadiska zvyšovania kvality vzdelávania je potrebné poznanie a aplikácia problematiky učebných štýlov, hoci je relatívne nová. Podľa Tureka (2010, s. 83) „nie je problematika učebných štýlov doriešená, názory na ňu nie sú jednotné, ale naopak, rozporné, ba niekedy až protirečivé“. Vyplýva to aj z toho, že každý človek sa učí iným spôsobom¹, každý používa svoj postup charakteristický pre jeho individuálny učebný štýl. Tento spôsob dominuje nielen pri prijímaní informácií, ale tiež pri prezentácii naučeného a domácej úlohe. (Turek, 2010)

Pojem učebný štýl sa spája a niekedy aj nahrádza spojením kognitívny štýl. Turek (2010, s. 84) rozlišuje pojem kognícia ako poznávanie (vnímanie, zapamätávanie) a pojem učenie sa ako „proces, v priebehu a v dôsledku ktorého mení človek svoj súbor poznatkov o svete, mení svoje formy správania a spôsoby činnosti, postoje, svoje osobnostné vlastnosti a obraz seba samého, a to smerom k rozvoju a vyššej účinnosti“. Zmeny sa dejú na základe skúseností či predchádzajúcich činností, tie sa transformujú na vedenie – systém znalostí. V každom jedincovi však prebieha individuálny, neopakovateľný a jedinečný proces poznávania – kognície, ktorý je podmienený tak motiváciou, teda vôľovou – konatívnou stránkou, ako aj sociálnou stránkou učenia sa - kto človeka učí.

¹ „Jeden človek sa učí naspamäť všetko, čo sa má naučiť, a pritom tomu poriadne nerozumie; iný človek sa snaží učivu porozumieť, snaží sa rozlíšiť, čo je v učive podstatné, hlavné, a čo vedľajšie, hľadá význam učiva pre prax; jeden si robí pri tom poznámky, iný nie; jeden potrebuje pri učení pokoj, iný si púšťa hudbu; jeden pri učení sedí, iný sa prechádza.“ (Turek 2010, s. 84)

Zatiaľ, čo kognitívny štýl je vrozený a ťažko sa mení, učebný štýl je „súhrn postupov, ktoré jednotlivci v určitom období preferuje pri učení sa“. (Turek, 2010, s. 85) V rozličných

predmetoch môže žiak nevedome preferovať rozdielne učebné štýly, tieto sa počas života zdokonaľujú a pod vplyvom prostredia niekedy aj zámerne menia.

Delenie učebných štýlov:

Existuje viacero kritérií pre typológiu štýlov učenia a učenia sa. (Turek, 2010, s. 86) Momentálne neexistuje jediná – zjednocujúca - viacerými odborníkmi akceptovaná teória. Venujem sa jednému kritériu, podľa ktorého sa najčastejšie učebné štýly rozdeľujú. Zaujalo ma delenie podľa prevažujúcich druhov inteligencie.

Pojem inteligencia má viacero vysvetlení. Podľa Ivanovej-Šalingovej (1990, s. 407) je jej prvotným významom „súbor rozumových schopností, nadanie, chápanosť“. Ako súborov „kognitívnych schopností, ktoré sa zúčastňujú na poznávaní, učení a riešení problémov“ a tiež mieru týchto schopností uvádza definíciu inteligencie Čáp (2007, s.153). Autor rozlišuje všeobecnú (učenie sa a riešenie problémov) a špeciálnu inteligenciu (verbálne a nonverbálne schopnosti). Kubáni (1995, s. 36) vysvetľuje, že „pri inteligencii ide o súbor hierarchicky štrukturovaného celku schopností (predpokladov) jednotlivca, určujúcich úroveň a kvalitu jeho myšlienkových procesov pri prispôbovaní sa premenlivým, predovšetkým neznámym podmienkam skutočnosti“. Drlíková (1992, s. 200) porovnáva inteligenciu s kreativitou a konštatuje, že „inteligencia (ktorá buduje na konvergentnom myslení) predstavuje nevyhnutný predstupeň tvorivého myslenia (ktoré buduje na divergentnom myslení)“. Čiže kreativita predstavuje vyšší stupeň intelektových schopností ako inteligencia. Existujú štyri skupiny ľudí vo vzťahu inteligencie a kreativity: vysoká tvorivosť aj inteligencia, nízka tvorivosť aj inteligencia, nízka tvorivosť a vysoká inteligencia a napokon vysoká tvorivosť a nižšia inteligencia.¹

Gardnerova teória viacerých inteligencií delí inteligenciu na tieto druhy: lingvistická, logicko-matematická, zrakovo-priestorová, telesno-kinestetická, muzikálna, interpersonálna, intrapersonálna a prírodná, ktoré sa vyskytujú vo všetkých kultúrach. Každý človek disponuje vymenovanými druhmi, ibaže niektoré sú u neho rozvinuté viac, iné menej. Dajú sa rozvíjať a neexistujú dve osoby s totožnou štruktúrou rozvinutia inteligencií.² (Turek, 2010, s. 92) Žiaci sa efektívnejšie učia, keď ich učitelia dajú priestor pri vyučovaní tej inteligencii, ktorá konkrétnemu žiakovi najviac vyhovuje.

¹ „Všeobecne však platí, že vysoká inteligencia sa môže spájať aj s nižšou úrovňou kreativity, ale vysoká úroveň kreatívneho myslenia sa nevyskytuje s veľmi nízkou úrovňou inteligencie.“ Drlíková (1992, s. 201)

² „V tradičnej škole sa informácie prezentujú prevažne v slovnej podobe, symboloch (číslach), abstrakciách, a preto sa aktivizuje a tým aj rozvíja najmä lingvistická a logicko-matematická inteligencia.“ (Turek, 2010, s. 92)

Lingvistický učebný štýl sa nazýva aj jazykový, rečový alebo verbálny, nachádza sa v ľavej hemisfére. Tento vyhovuje žiakom s lingvistickou inteligenciou, ktorí radi čítajú, píšú, majú dobre rozvinuté rečové centrum, bohatú slovnú zásobu a výborné komunikačné schopnosti. Pamätajú si mená, dátumy, hovorené aj písané slovo. Radi vysvetľujú iným, zostavujú a riešia krížovky, hádanky, vyhľadávajú informácie, skladajú básne či vedú školský časopis.

Logicko-matematický učebný štýl podporuje tiež ľavá hemisféra a majú ho žiaci s patričnou inteligenciou. Baví ich riešenie problémov, počítanie, experimentovanie, logické vzťahy vecí a čísel, zostavovanie algoritmov a pravdepodobností, tvorivé úlohy, využívajú abstrakciu, klasifikáciu, kategorizáciu, indukciu a dedukciu.

Telesno-kinestetický učebný štýl dominuje u žiakov, ktorí radi manipulujú s vecami, pracujú rukami, pohybujú sa. Podporuje ho ľavá i pravá hemisféra. Vynikajú v športových úkonoch, aktívni sú pri tanci, dramatických činnostiach, vedia sa vyjadrovať rečou tela, mimikou a gestami. Radi používajú hmat, riešia rôzne skladačky, rozoberajú a skladajú predmety. Ťažkosti majú pri učení počúvaním a čítaním.

Muzikálny učebný štýl majú tí s najlepšie rozvinutou hudobnou inteligenciou nachádzajúcou sa v pravej hemisfére. Prirodzený zmysel pre rytmus, spievanie, počúvanie hudby a hranie na hudobnom nástroji ich predurčuje na ľahké rozlišovanie zvukov, tónov, melódií, na učenie v rytme, pri hudbe. Radi tvoria texty na známe či vlastné melódie, ale písanie slohov im robí ťažkosti.

Zrakový, vizuálny učebný štýl je prejavom priestorovej inteligencie v pravej hemisfére. Charakterizuje žiakov so sklonom k výtvarným umeleckým aktivitám. Radi kreslia, projektujú, načrtávajú rozličné návrhy, fotografujú a natáčajú videofilm. Majú dobrú predstavivosť, zmysel pre farby, orientáciu v priestore, ale slabšie vyjadrovacie schopnosti. Pri učení potrebujú obrázky, grafy a fantáziu.

Interpersonálny učebný štýl vyhovuje žiakom, ktorí sa chcú učiť v skupinách. Obľubujú komunikáciu s inými, kolektívne hry, sú empatickí, majú mnoho priateľov, radi riešia konflikty. Najideálnejšie je pre nich kooperatívne vyučovanie. Na vyučovaní sa výborne hodia na zastúpenie učiteľa, keď si našťudujú nové informácie a prednesú ich spolužiakom.

Intrapersonálny učebný štýl dominuje u žiakov samotárov schopných samostatnej práce, individuálneho učenia sa a riešenia problémov. Majú svoj vlastný svet, bohatý vnútorný život, vyhradené názory, vysokú sebadôveru a vedia presadiť originálne ciele. Zaujímajú ich duchovné a existenciálne problémy. Učia sa prežívaním a sebavyjadrením.

Prírodný učebný štýl predstavuje žiakov, ktorí majú radi prírodu. Zaujímajú sa o zvieratá, rastliny, chodia často na prechádzky, v záhradke pestujú kvety a chovajú zvieratá. Angažujú sa v ochrane prírody, riešení problémov s ekológiou a zbierajú liečivé rastliny. So

záujmom čítajú náučné knihy a sledujú dokumentárne prírodopisné filmy. Nachádza sa v ľavej hemisfére.

Opravy v druhom vydaní učebnice Chlieb náš každodenný:

- str. 9 - RA kód - dĺžň sme premiestnili na správne miesto - nemá byť nad písmenom I, ale nad B - „HLN, PGLIB‘ HLN“
- str. 24 - RA kód- posledné slovo má nesprávne 6. písmenko - má byť **KLHEZ s dvoma bodkami** a po ňom má nasledovať G, nie H, ostatné sú správne (POSVÄTITELOM)
- str. 35 - v 7. úlohe sme graficky usporiadali odpovede do dvojíc pod seba podľa významu:
 - prostredníctvom Árona • od Mojžiša • na Sinaji
- str. 39 - pod piesňou sme odstránili „KTS 117“, pretože táto pieseň nie je v tomto spevníku,
- Text druhej časti piesne sme opravili text pomocou úvodzoviek nasledovne: „Miluj bližných tak ako seba,“ vraví Ježiš nám.
- str. 43 k prvej odrážke sme doplnili do vety slovo štvorlístky - ...nosia pri sebe veci, hračky, štvorlístky,..
- str. 64 - pieseň Kto za pravdu horí sme upravili do riadkov kvôli prehľadnejšiemu čítaniu a spievaniu nasledovne, tiež vložili opakovacie znamienka
- str. 67 - do vety sme doplnili slovo „to“... Už v starej zmluve **to** zasľúbil:...
- str. 74 - slovo *oslovenie* sme označili hrubou kurzívou vo vete Najkrajšie, najvrúcnejšie a nám ľuďom najmilšie pomenovanie Pána Boha je *oslovenie* práve...
- str. 75 - slovo *záver* sme označili tiež hrubou kurzívou vo vete, kde je iba kurzívou - *Záver* je potvrdením našej viery..
- str. 123 - 3. sloha - ...sme odstránime dĺžň v slove „tám“ ... Tvoj Syn zomrel, by ho **tam** vrátiť
- str. 126 – odstránili sme danú pieseň a vložili sme:

/: **Emi**Boh **Dje** **Emi**Lás**H7**ka a **Emi**zákon **Dl**ásky **E**minám tiež **H7**dal.

„Miluj bližných tak ako seba,“ vraví Ježiš nám. :/

- str. 131 - vo 4. slohe sme opravili v predposlednom riadku ... že plídeš, opravíme na **prídeš**
- str. 87 – **vložili sme opakovacie znamienka a veľké „A“** v druhom riadku **sme odstránili** /:Ty si Pánom, Ty si Kráľom, ó, Kráľom je Boh. :/
- str. 138 - tak ako na str. 87 – **vložili sme opakovacie znamienka a veľké „A“** v druhom riadku **sme odstránili** /:Ty si Pánom, Ty si Kráľom, ó, Kráľom je Boh. :/

V pracovnom zošite pre 4. ročník sa v druhom vydaní úpravy nekonali.

Rozpracované vyučovacie hodiny náboženskej výchovy vo štvrtom ročníku

1. V Koho verím

Krédo

Ciele:

Kognitívny: Poznať pojmy Krédo, Viera všeobecná kresťanská a Apoštolské vyznanie viery, vedieť, ako sa delia, na koľko častí a prečo. Poznať obsah jednotlivých častí. Oboznámiť sa so životom prvých kresťanov.

Afektívny: Vzbudiť túžbu žiť s kresťanmi ako jedna duša a jedno srdce.

Psychomotorický: Vyrobiť magnetku.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova, ochrana života a zdravia

Pomôcky: 2 - 3 magnetky pre každého žiaka, lepidlo, výkres A5 pre každého žiaka

Modlitba: podľa žalmu 19, 15

Nech sú Ti po vôli reči mojich úst a rozjímania môjho srdca pred Tebou, Hospodine, moja skala a môj Vykupiteľ. Nech sú naše srdcia pripravené na prijímanie Tvojich právd a nech sa náš život mení k lepšiemu, aby sme mohli byť správnou Bibliou, ktorú číta tento svet skrze naše názory a skutky. Ďakujeme, že sa tu opäť stretávame, a že Ty si s nami. Buď neustále prítomný, keď Ťa budeme vzývať, velebiť a chváliť i keď sa budeme o Tebe učiť. Amen. Veršovaná spoločná modlitba.

Skupinová práca:

Jednotná práca pre všetky skupiny: úlohy pred hlavným textom na str. 4 a 5:

- silno, veľmi
- patriaci všetkým, každý si môže vziať, čo potrebuje, čokoľvek človek má, prinesie pre ostatných, všetko moje patrí všetkým vám a všetko vaše môžem používať ja

- učí nesprávne veci, hlása a uctieva nesprávnych bohov, zapiera Ježiša Krista ako Božieho Syna
- Šimon – Peter, Jakub a Ján Zebedeovci, Ondrej, Filip, Bartolomej, Matúš, Tomáš, Jakub Alfeov, Tadeáš, Šimon Kanaánský

Mt 28, 19 – 20 Chod'te teda, čiňte mi učeníkmi všetky národy, krstiac ich v meno Otca, i Syna, i Ducha Svätého a učiac ich zachovávať všetko, čokoľvek som vám prikázal. Ajhľa, ja som s vami po všetky dni, až do konca sveta. Amen.

- Judáš, za tridsať strieborných zradil Pána Ježiša a keď sa spamätal, neurobil pokánie, ale sa obesil.

Motivácia:

Zaspievame pieseň podľa výberu žiakov. Vyriešime RA kód zo str. 5, úplne dole – Krédo, slovo krédo napíšeme veľkými písmenami na tabuľu a povieme, že dnes sa dozvieme, čo to slovo znamená a aký je jeho obsah.

Prečítame text, vytvoríme vetu o **ilustrácii** – Kresťania nosia svoj majetok do spoločenstva veriacich.

Porozprávame sa, čo by žiaci priniesli do spoločného majetku.

K otázkam za textom:

- 3
- Lebo poznáme tri Božie osoby.
- Boh Otec, Boh Syn, Boh Duch Svätý
- Krédo, Apoštolské vierovyznanie
- Vedíme voľný rozhovor.
- Ďalšie zadania sú domáca úloha.

Sk 4, 32 – 37 A to množstvo veriacich bolo jedno srdce a jedna duša: a nikto z toho, čo mal, nič nepokladal za svoje, ale všetko im bolo spoločné. Apoštolovia však veľmi mocne vydávali svedectvo o vzkriesení Pána Ježiša a veľká milosť spočinula na nich všetkých; medzi nimi nikto totiž nebol núdzny, lebo všetci, ktorí mali polia alebo domy, predávali ich a čo utŕžili, prinášali, skladali apoštolom k nohám, a každému nadelili, koľko potreboval. Tak Jozef, ktorému apoštolovia dali prímenie Barnabáš – v preklade znamená: Syn potešenia, - levíta, rodom z Cypru, ktorý mal pole, predal ho a položil apoštolom k nohám-

Sk 5, 12 – 16 Rukami apoštolov diali sa medzi ľuďom mnohé znamenia a zázraky. A všetci jednomyseľne bývali v sieni Šalamúnovej; z ostatných však nikto sa neodvážil pripojiť k nim, ale ľud ich zveleboval. A čím ďalej, tým viac pribudlo veriacich v Pána, mnoho mužov a žien, takže aj na ulice vynášali nemocných a ukladali ich na lôžka a na nosidlá, aby, keď Peter pôjde tade, čo aj len jeho tieň padol na niektorého z nich. Aj z miest okolo Jeruzalema prichádzali v zástupoch, prinášali svojich nemocných a trápených nečistými duchmi, - a všetci boli uzdravovaní.

Doplňujúce úlohy:

1. Vyrobite si magnetku s dnešným biblickým citátom na zapamätanie. Na papier napíšte text. Môžete si vystrihnúť nejaký tvar, napr. srdce, kruh, hviezdu, trojuholník, oblak... Vymaľujte celú plochu (urobte rámik okolo), zozadu prilepte magnetky a môžete si doma ozdobiť chladničku a vždy si citát opakovať, keď sa na chladničku pozriete. Vhodné je doma vopred vyskúšať, ktoré lepidlo bude držať magnetky na papieri.
2. Tabuľka, v ktorej vo ôsmych smeroch hľadajú slová a potom ich zapisujú do textu:

V čase, keď **Ježiš** žil na zemi, nábožní **Židia** očakávali, že príde **Mesiáš** – ten, ktorý má prísť od Boha, aby **vykúpil** Boží národ a **súdil** jeho nepriateľov. Tento Mesiáš mal byť veľký **Kráľ** (Izaiáš 9, 6), ale aj **Služobník** (Izaiáš 42, 1 - 4). **Zázraky**, ktoré Ježiš vykonal, dokazujú, že má väčšiu **moc**, než ktokoľvek iný, pretože je Božia. (Veľká kniha nápadov a hier, s. 43)

Pieseň KTS 200: str. 118 v učebnici

Biblický citát: Môžeme ho použiť tak, že si podľa námetu v doplnujúcich úlohách vytvoríme magnetku.

Pracovný zošit: Verím v Boha Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme. Verím v Ježiša Krista, Syna Jeho jediného, Pána nášho, ktorý sa počal z Ducha Svätého, narodil sa z Márie panny, trpel pod Pontským Pilátom, ukrižovaný umrel a pochovaný bol; zostúpil do pekiel, v tretí deň vstal z mŕtvych, vstúpil na nebesá, sedí na pravici Boha Otca všemohúceho; odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych. Verím v Ducha Svätého, svätú cirkev všeobecnú, spoločenstvo svätých, hriechov odpustenie, tela z mŕtvych vzkriesenie a život večný. Amen.

Vyznaním našej viery, nášho srdca Pánu Bohu. 3

holubica – Boh Duch Svätý, oko – Boh Otec Stvoriteľ, kríž – Boh Syn Ježiš Kristus

Nie sú to isté, ale sú jedno – Pán Ježiš povedal: Ja a Otec jedno sme. (J 10, 30)

1. o Bohu Otcovi, ktorý je mojím Stvoriteľom

2. o Bohu Synovi, ktorý je mojím Spasiteľom

3. o Bohu Duchu Svätom, ktorý je mojím Posvätiťom...

Spoločný majetok, spoločne žili, nik nemal nedostatok ani prepych, kázali o vzkriesenom Pánovi Ježišovi, boli jedno srdce a jedna duša, denne sa modlili. (Sk 4, 32 a 5, 12 – 16)

Modlitba: Podľa námetu v učebnici. Môžeme tiež chváliť a oslavovať Trojjediného Pána Boha. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Domáca úloha: Posledné dve zadania na str. 6 s tiež naučiť sa naspamäť Vieru všeobecnú kresťanskú.

1. článok Viery všeobecnej kresťanskej

Ciele:

Kognitívny: Pochopiť pojem viera. Vedieť naspamäť prvý článok Kréda.

Afektívny: Objavovať Pána Boha aj prostredníctvom stvorenia, cítiť vďačnosť za svet a ľudí okolo nás. Prechovávať úctu voči Stvoriteľovi.

Psychomotorický: Chrániť prírodu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova

Pomôcky: lupa, 2 ks učebnice Chlebík, 1 ks učebnice Chlebíček, zadania pre skupiny napísané na osobitných papieroch

Modlitba: Zopakujeme modlitbu z konca minulej hodiny, ktorú odporúča učebnica na s. 6. Veršovaná spoločná hlasná modlitba vhodná na začiatok vyučovania. (Námet sa nachádza na str. 3, prípadne v učebniciach Chlebíček a Chlebík na str. 3.)

Skupinová práca diferencovaná (prípadne práca vo dvojiciach): Vopred si úlohy nachystáme na papieriky a rozdáme ich skupinám (prefotíme z dopĺňujúcich úloh a rozstriháme). Skupinám 2 a 3 dáme učebnicu Chlebík, skupine 4 dáme učebnicu Chlebíček. Ak máme menej detí, úlohy na riešenie RA kódu môžeme zlúčiť a dať jednej skupine. Necháme žiakom dostatok času na riešenie.

1. skupina: Prečítajte si prvú slohu piesne ES 203 na str. 119. Napíšte, o kom hovoria jej jednotlivé slohy. (1. o Bohu Otcovi, 2. o Bohu Synovi, 3. o Bohu Duchu Svätom)
2. skupina: Z učebnice Chlebík si zopakujte príbeh o Abrahámovi, str. 14 - 18, budete nám o ňom rozprávať. (Abrahám síce žil v meste s neveriacimi ľuďmi, ale on Pána Boha poslúchal. Odišiel na Boží pokyn ďaleko od svojich blízkych, pretože mu Pán Boh zasľúbil novú krajinu - Kanaán, v ktorej z neho povstane celý národ. Tam Abrahám postavil oltár Pánu Bohu, ďakoval Mu v modlitbe a vzýval Jeho meno...)

3. skupina: Z učebnice Chlebík si zopakujte príbeh o Mojžišovi, keď bol pri horiacom kre na str. 32, budete nám o ňom rozprávať. (Keď Mojžiš pásol ovce u svojho svokra – kňaza Jetra ovce, videl ker, ktorý horel, ale nezhorel. **Prišiel bližšie a počul Boží hlas, že sa má vyzuť, pretože zem je svätá.** Hospodin mu povedal, aby šiel do Egypta a vyviedol odtiaľ Izraelský národ, pretože jeho náreky a bedákanie došlo až k Bohu. Nech povie, že ho poslal Boh, ktorého meno je: Som, Ktorý Som. Mojžiš sa necítil dosť dobrý na túto službu, ale Hospodin povedal, že bude s ním. A tak Mojžiš poslúchol a spolu s bratom Áronom predstúpili pred faraóna a žiadali prepustiť Izraelcov. Faraónovi Hospodin zatvrdil srdce, nechcel ich prepustiť, preto Pán Boh dopustil na Egypt postupne desať veľmi zlých rán. Pri každej rane faraón sľuboval, že ak rana prestane, Izraelcov pustí, ale nedodrжал svoje slovo. Až po desiatej rane, keď faraónovi zomrel prvorođený syn, ich prepustil.)
4. skupina: Z učebnice Chlebíček si zopakujte príbeh o stvorení na str. 17, budete nám o ňom rozprávať. (Pán Boh stvoril nebo i zem. Potom svetlo, nebeskú oblohu, suchú zem oddelil od vody, na zemi rástla tráva, kvety a stromy. Potom stvoril slnko, mesiac a hviezdy. N suchej zemi ďalej stvoril vtákov, vo vode ryby. Nakoniec stvoril človeka. Všetko, čo Hospodin stvoril, bolo dobré. Na siedmy deň si odpočinul. Tento deň posvätil a požehnal.)
5. skupina: Vyriešte RA kód na str. 8 hore. (Viera je Boží dar.)
6. skupina: Vyriešte RA kód na str. 9 pod nadpisom **Otca**. (oň s láskou stará)
7. skupina: Vyriešte RA kód na str. 10 hore. (o Jozefovi a jeho bratoch)

Motivácia: Zopakujeme celé krédo a povieme si, čo hovorí jeho prvý článok. Zaspievame pieseň Je veľký náš Boh.

Postupujeme podľa námetu v učebnici, úlohy a texty striedame, do procesu priebežne zapájame aj skupiny, ktoré si mali vopred nachystať riešenia niektorých úloh.

- Sú to piesne, ktorými spievame vyznanie našej viery všeobecnej kresťanskej. Nazývajú sa krédo.
- Pieseň 203 – riešenie nájdeme v časti skupinová práca.

Vedíme voľný rozhovor podľa daných otázok:

- ... najviac by sme mali veriť Pánu Bohu
- že verí v Pána Boha
- mame,..
- niekedy áno, niekedy nie, malo by sa nám dať vždy veriť

- Verím, že dnes: budem mať čo jesť, bude večer a budem mať kde spať...
- každý verí, ale nie každý verí Pánu Bohu a v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa
- a, c, e, f, h, i
- Viera je Boží dar.
- Slová M. Luthera pomaly a výrazne číta učiteľ.
- Niečo kvôli tomu urobiť.
- Hanbím sa to prijať...
- Refazovka je vhodná hra na tréning pamäte a žiaci ju radi hrajú.
- Je veľmi potrebné, aby učiteľ hovoril o svojej viere.
- Žiakov do rozprávania nenútime.
- Skupina č. 2 nám porozpráva o Abrahámovi.
 - blízkych a krajinu, lebo mu to kázal Hospodin.
 - Izák
 - áno
 - Ako spaľovanú obeť
 - Hospodin im ukázal baránka, ktorého nakoniec obetovali

Prečítame text.

- Tretia skupina porozpráva o povolaní Mojžiša. Som, Ktorý Som.

... je veľký, milosrdný, dobrotivý, žiarlivý, mocný, vznešený, býva na výsostiach, Pán a Kráľ, víťaz...

Prečítame text. ... oň s láskou stará.

- Otče náš
- Každý, kto verí a je pokrstený v meno Trojjediného Boha Otca, Syna i Ducha Svätého.

Prečítame text.

- Môžu čítať žiaci.

Prečítame text.

- Vedíme voľný rozhovor.

Prečítame text.

- Ďalšia skupina nám porozpráva o stvorení.
- Naše telo dokonale funguje.

Prečítame text.

- ..., ale Božím darom milosti je večný život v Kristu Ježiši, našom Pánovi.

Prečítame text.

- ...nevidalo...neslýchalo...nevstúpilo...pripravil...milujú

Prečítame text.

- Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem však bola beztvárna a pustá; tma bola nad prahlinou a Duch Boží vznášal sa nad vodami. (1M 1, 1 – 2)

Prečítame text.

- Upozorníme na ochranu prírody z úcty voči Stvoriteľovi.

Prečítame text. môže nám pomôcť ilustrácia na str. 7 - Adam a Eva v raji – stvorenie sveta je dokončené.

Doplňujúce úlohy:

1. O Pánu Bohu vieme, že: **počuje, vidí, miluje, ľutuje, karhá, trestá, odpúšťa, stvoril svet, je veľký, milosrdný, dobrotivý, žiarlivý, mocný, vznešený, býva na výsostiach.**

roztroť	počuje	vidí	miluje
trestá	vyvyrovať	ľutuje	popouje
je milosrdný	je veľký	karhá	odpúšťa
je vznešený	je dobrotivý	idenusí	sárloví
gitarujefu	je malogý	je žiarlivý	je mocný
stvoril svet	je odancí	býva na výsostiach	je roztorý

2. Po prihlásení sa na stránku www.zborovna.sk si nájdeme **hru na stvorenie** a môžeme sa ju zahrať.

Pieseň KTS 336: str. 120, zadáme, aby sa text našej evanjelickej hymny žiaci naučili naspamäť.

Biblický citát: dobrorečiť – ďakovať, nehnevať sa, prijímať všetko, chváliť

Pracovný zošit: ...Boha...Stvoriteľa....zeme.

O Bohu Otcovi, ktorý stvoril celý svet.

pomôcť nám môže úloha v učebnici na str. 7

vľavo: ...srdci....niet

vpravo: Hospodine,...zvábiť... premohol

Stvoriteľ všetkého

hviezda, motýľ, žaba, vtáčik, žena, mobil

kráľovstvo Hospodina...siedmy – nedeľa, v kostole, modlitbami, spevom, čítaním Biblie, ...

Modlitba: Podľa námetov na str. 10. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Domáca úloha: prineste si nabudúce dve špajdle, úzky dlhý pás baliaceho papiera šírkou menší než je dĺžka špajdle, lepiaca páska alebo disperzné lepidlo, stužka (nožnice)

2. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 1. časť

Prorokmi zasľúbený, syn Jozefa a Márie, Syn Boží, Pán

Ciele:

Kognitívny: Vedieť naspamäť celý druhý článok Kréda. Poznať proroctvá o Pánovi Ježišovi a mená vybraných prorokov. Zopakovať, rozšíriť a prehĺbiť vedomosti o narodení Pána Ježiša. Zdôrazniť Božský pôvod Pána Ježiša.

Afektívny: Uvedomovať si, že Pán Ježiš je Boží Syn, a zároveň to malé dieťa narodené v Betleheme.

Psychomotorický: Vyrobiť si zvitok.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: každý žiak má mať dve špajdle, úzky dlhý pás baliaceho papiera šírkou menší než je dĺžka špajdle, lepiacu pásku alebo disperzné lepidlo, stužku (nožnice)

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny na str. 10. Vhodná veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Po spoločnom hlasnom zopakovaní znenia Viery všeobecnej kresťanskej zadáme skupinám vypracovať úlohy na str. 12. Riešenia:

- pravý Otec Pána Ježiša je Pán Boh, ktorý zoslal na Máriu svojho Ducha a z nej sa potom narodil Pán Ježiš, Jozef bol Jeho poručníkom, vychovávateľom.
- V judskom Betleheme.
- Pastieri a mudrci od východu.
- Zabiť Ho, pretože sa bál o svoju moc, hovorilo sa, že v Pánovi Ježišovi sa narodil židovský kráľ.
- V Novej Zmluve.

Motivácia: Porozprávame sa o ilustrácii v učebnici – Svätá noc, v ktorej sa narodil Boží Syn.

Prečítame text.

K otázkam za textom:

- prorok Micheáš – miesto narodenia Pána Ježiša – Betlehem
- prorok Izaiáš – umučenie, smrť a význam smrti Pána Ježiša pre nás
- prorok Daniel - sám Pán Ježiš sa nazýval Syn človeka, a že príde na oblakoch druhý krát na túto zem súdiť nás všetkých
- Vedíme voľný rozhovor podľa navrhnutých bodov.
- Môžeme si k vybranému proroctvu vytvoriť aj svoj zvitok podľa námetu v dopĺňujúcich úlohách.

Doplňujúce informácie a úlohy:

1. Alebo inak prejať lásku.

2. Ako sa môžeš viac podobať Pánovi Ježišovi?

Viac milovať ľudí, prejavovať im trpezlivosť a lásku v každodenných stretnutiach a rozhovoroch.

Modliť sa za to, čítať o Pánovi Ježišovi v Biblii a chcieť byť láskavý, dobrý, poslušný...

Čo si o tvojej viere myslia tvoji rodičia a súrodenci? Voľný rozhovor.

3. Vyberte si jedno z proroctiev o Pánovi Ježišovi a vyrobte si zvitok. Viac a o zvitkoch žiaci dozvedia v druhej časti publikácie určenej na prefotenie.

Postup práce: Papier položíme po šírke pred seba, musí byť šírkou menší než je dĺžka špajdle. Od obidvoch krajov tak na tri prsty necháme okraj a napíšeme citát z Biblie, ktorý je prorokstvom o Pánovi Ježišovi. Lepiacou páskou prilepíme špajdle na okraje a zvitok pomaly na jednu špajdľu opatrne zvinieme. Prvé zvinutie je dôležité a najťažšie, preto si na ňom dáme zvlášť záležať. Obrázok zvitku sa nachádza v prílohách.

- Stručne k dejinám kníhtlače:

„Roku 868 po narodení Pána Ježia Čínania tlačili knihy z drevených dosiek s ručne vyrezávaným obrazom alebo textom. okolo roku 1445 Nemec Johannes Gutenberg vynášiel tlačiarenský stroj, v ktorom jednotlivé odtlačky vytlačili každé písmeno tlakom ručného lisu. Tento spôsob tlačenia sa používal ďalších 350 rokov až do vynálezu tlačiarenských strojov na motorový pohon, ktoré kníhtlač uľahčili. (Adams, s. 26)

- Pán Ježiš miloval ľudí. Svoju lásku k učeníkom prejavoval aj tak, že im umyl nohy. Skús doma mame umyť nohy.

Vymaľujú nasledovné slová, zostávajúce doplnia do textu.

šachor	jaskyňa	400	Jeruzalem
Mojžiš	pastier	zvitok	klinové písmo
Biblia	odpísať	džbániky	Kumráne
Izaiáš	Mŕtve more	70	pergamen

Obrázok šachora si žiaci môžu vymaľovať.

Pieseň ES 200: str. 119 v učebnici, môžeme si ju nájsť aj v spevníku, a zároveň si povedať, ktoré piesne spievame na slávu Boha Syna Spasiteľa.

Biblický citát: Výber jedného prorokstva o Pánovi Ježišovi necháme na žiakov.

Pracovný zošit: ... Krista, ...Pána... Svätého... Márie ... umrel „,pekiel ... vstal ... nebesá ...Otca .. súdiť

O Pánovi Ježišovi, ktorý trpel, bol ukrižovaný za naše hriechy a bol vzkriesený ako nádej pre nás na večný život.

Vianoce:

1. Anjeli : Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle;
2. pastieri počuli anjelov a išli sa pokloniť narodenému Spasiteľovi,
3. mudrci od východu sa tiež prišli Pánovi Ježišovi pokloniť.

predpovedaný prorokmi, zvestovaný anjelmi, narodil sa v betleheme, matka – Mária, za vlády cisára Augusta.

Ježiš – Pán vyslobodzuje; Kristus – Pomazaný, Mesiáš; Mesiáš – Pomazaný (v náboženstve židov očakávaný vykupiteľ; u kresťanov Kristus)

Pozn. **Kristus pochádza z gréckeho prekladu hebrejského slova „Mesiáš“, ktoré znamená „pomazaný“.**

Pán Ježiš – pravý človek a pravý Boh

...Predivný Radca, Mocný Boh, Otec večnosti, Knieža Pokoja – daný citát poznajú žiaci z 1. ročníka.

Krstí Ján Krstiteľ, Pána Ježiša, v rieke Jordán.

Toto je môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zaľúbilo.

Modlitba: Podľa námetu v učebnici. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Domáca úloha: Prineste si učebnicu Chlebiček z prvého ročníka. (Žiakom prvéckej učebnice ostávajú, neodovzdávajú sa.)

2. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 2. časť

Trpiaci, ukrižovaný a vzkriesený Pán

Ciele:

Kognitívny: Zopakovať a prehĺbiť vedomosti o utrpení, smrti a vzkriesení Pána Ježiša.

Afektívny: Zobrať si príklad z poslušnosti Pána Ježiša voči svojmu Otcovi a nasledovať ho. Uvedomiť si nesmiernu milosť, ktorú môžeme prijať. Vzbudiť túžbu po odpustení hriechov.

Psychomotorický: Naučiť sa čerpať nádej a povzbudenie z Pánovho vzkriesenia. Vytvoriť projekt.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, ochrana života a zdravia

Pomôcky: učebnice Chlebiček a učebnica Chlieb z neba, kancelárske papiere pre žiakov, baliaci papier

Modlitba: Pomôcť nám môže zopakovanie modlitby z konca minulej hodiny tak, ako ju ponúka učebnica na s. 14. Veršovaná spoločná modlitba vhodná na úvod hodiny.

Skupinová práca: Otázky porozumenie z učebnice na str. 17 – 18. **Riešenia:** 1. a, e ; 2. d, e; 3. b, e; 4. b, e; 5. a, d; 6. b, d.

Motivácia: Po hlasnom spoločnom zopakovaní celej Viery všeobecnej kresťanskej si pozrieme ilustráciu na s.. 15. a vytvoríme o nej vetu – Pán Ježiš umiera na kríži.

Pozrieme si prvé učebnice a môžeme si podľa nich pripomenúť učivo, ktoré je aj obsahom dnešnej hodiny a o ktorom učebnica na s. 15 odporúča vypracovať projekt. Taktiež si môžeme opätovne prečítať text na str. 69 – 70 z učebnice Chlieb z neba.

Prečítame text a porozprávame sa o ňom. Povieme štruktúru, ktorú chceme, aby pri práci na projektoch dodržali (inštrukcie a námety sa nachádzajú v úvode publikácie). Potom necháme, aby žiaci pracovali na projektoch.

K otázkam za textom: Riešenia sa nachádzajú v časti skupinová práca.

Doplňujúce úlohy:

šťastnú - keď pomáhal - úsmev

smutnú - v Getsemanskej záhrade – ústa smerujú nadol

plačúcu - nad smrťou Lazara – ústa nadol a slzy

vážnu - na kríži - rovná čiara na ústach

rozhnevanú - v chráme, keď peňazomencom poprevracal stoly – namiesto úst vlnovka

udivenú - 12-ročný - keď Ho rodičia hľadali a našli v chráme – ústa v tvare malého kruhu

V prílohách sa môžeme inšpirovať ďalšími zobrazeniami zadaných tvárí.

Pieseň Živý je Pán: str. 121 v učebnici

Biblický citát: Všetci túžme žiť v kráľovstve, o ktorom hovorí Pán Ježiš Pilátovi.

Pracovný zošit: ... Jeruzalem, ... osliči,...

Maľovanie obrázka je veľmi jednoduché, zvládnu ho aj žiaci prvého ročníka..., ale dôležitý je text pod obrázkom, ten sa tiež môžeme naučiť – spoločne ho opakovať potichu, nahlas, s tlieskaním, s dupaním, s lúskaním...

...Večeru Pánovu,... Getsemanskej ...Judáš....Peter...Pontský Pilát...Golgota

V úlohe sa nachádzajú aj nekresťanské symboly, je na nás, aby sme žiakom povedali, či chceme, aby vymaľovali iba kresťanské – odporúčam urobiť až takýto špecifický výber, pretože Veľká noc nie je o šibačke a oblievačke, ale o smrti a vzkriesení Božieho Syna za nás

všetkých. **Riešenie:** oslica, trňová koruna, kohút, tri kríže, kalich a chlieb, ovečka, prázdny hrob.

Svoje áno nech tiež napíšu, majú tam dosť miesta i na vysvetlenie svojej odpovede.

Rybka - obrázok sa nachádza v prílohe.

Modlitba: Podľa vzoru. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

2. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 3. časť

Vyvýšený Pán na Božej pravici, náš Ochranca a sudca

Ciele:

Kognitívny: Poznať Pánovo Ježišovo vstúpenie na nebo. Zopakovať si misijný príkaz. Zoznámiť sa s kritériami, ktorými bude Pán Ježiš súdiť ľudí.

Afektívny: Uvedomiť si istotu prítomnosti Pána Ježiša pri nás prostredníctvom zasľúbeného Radcu – Ducha Svätého. Vedieť a osvojovať si správanie, ktoré sa páči Pánu Bohu.

Psychomotorický: Vedieť komunikovať s Pánom Ježišom prostredníctvom modlitieb.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti,

Pomôcky: kancelárske papiere – viac ako máme žiakov, spinkovač, dva výkresy

Modlitba: Zopakujeme modlitbu z učebnice (s. 16), ktorú sme sa modlili na konci minulej hodiny.

Skupinová práca: Zadáme skupinám vysvetliť slová podľa úloh 1 – 7 na str. 20 – 21.

Riešenia: 1. c, 2. a, 3. b, 4. b, 5. b, 6. a, 7. c.

Motivácia: Zaspievame si niektorú z piesní o Pánovi Ježišovi podľa výberu žiakov, napr. Živý je Pán, Ježiš, Ty máš meno najkrajšie,... Vytvoríme vetu o ilustrácii – Pán Ježiš je pred zrakom učeníkov vzatý do nebies.

Po úvodnom spoločnom vyznaní viery všeobecnej kresťanskej, ktoré nahlas vyznávame na každej jednej hodine, aspoň, pokiaľ sa o Kréde učíme, postupujeme podľa návodu v úvodných úlohách.

- Prinesené projekty prezentujú žiaci časovo následne podľa pokynov v úvode publikácie.

- Slová z plagátu môžeme čítať najprv potichu, potom hlasnejšie a nakoniec silným hlasom. Môžu čítať osobitne chlapci a osobitne dievčatá, skupiny, dvojice,... opakovaním si text žiaci dobre zapamätajú.
- Zrkadlové písmo: toto sú moje slová, ktoré som vám hovoril, keď som bol ešte s vami, že sa všetko musí stať, čo je napísané o mne v zákone Mojžišovom, v prorokoch a žalmoch.

Prečítame text, ktorý tvoria námety na ďalšie projekty. O každej jednej indícii sa môžeme viac rozhovoriť, potom si môžu vybrať jednu možnosť, rozdáme kancelárske papiere a ihneď na hodine smú vytvoriť malý projekt. Povieme žiakom, že na ich pripravovanú stranu stačí obrázok a text ponúknutý v učebnici (prípadne dole vpravo meno autora).

Všetky projekty nakoniec spojíme dokopy a pomocou spinkovača **vytvoríme knihu** s názvom **Ježiš Kristus je pravý Boh**. Učiteľ môže (už vopred) vytvoriť z výkresov prvú (s názvom) a poslednú stranu knihy (s obsahom a menami všetkých žiakov).

K otázkam za textom:

- Alfa a omega sú dve písmená gréckej abecedy – alfa je jej prvé a omega posledné. U nás je abeceda od a do ž. medzi nimi sa nachádzajú všetky písmenká. Pán Ježiš je začiatok i koniec všetkého tu na svete. Bol ešte pred stvorením sveta a bude ešte aj po konci sveta. On je všetko.
- Riešenia nasledujúcich zadaní sa nachádzajú v časti skupinová práca.

Doplňujúce úlohy:

Napíšte do novín (zborového alebo školského časopisu) článok s nadpisom *Deň, kedy Pán Ježiš vstúpil na nebesá*.

Pán Ježiš povedal, že malomocenstvo v niečom pripomína hriech. Porozmýšľaj, čím sú podľa teba malomocenstvo a hriech podobné.

Tajnička ti pomôže s riešením. V každom riadku vymaľuj slovo, ktoré k ostatným nepatrí. (1. podstatné mená, 2. slovesá v neurčitku, 3. ukazovacie zámená, 4. podstatné mená, 5. číslovky, 6. slová bez samohlások, 7. slová so začiatočným písmenom m)

Riešenie: Malomocenstvo i hriech **postupne zožierajú človeka, až ho celkom zničia**.

ráno	večer	postupne	noc	deň
zožierajú	plávať	šiť	písať	skákať
ten	tá	človeka	to	tí

slnko	nebo	zem	až	kvet
päť	ho	sedem	sto	tisíc
krt	vrt	krk	vlk	celkom
<u>m</u> ávajú	z ničia	<u>m</u> iesia	<u>m</u> lčia	<u>m</u> elú

Pieseň KTS 336: str. 120 v učebnici.

Zopakujeme prvé dve slohy a zadáme naučiť sa 3. slohu naspamäť – je to naša evanjelická hymna.

Biblický citát: Evanjelium – dobrá správa o spasiteľnom diele Pána Ježiša Krista pre každého, kto uverí a bude pokrstený.

Pracovný zošit: ...40...o kráľovstve Božom na nebesá. Misijný príkaz. Aj ja som učeník!

Modlitba: Podľa navrhnutých námetov. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Domáca úloha: Prineste si umelý obal z hračky v kinder vajíčku a 20 zrníek šošovice alebo ryže alebo malých čistých kamienkov.

3. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 1. časť

Zoslanie Ducha Svätého

Ciele:

Kognitívny: Naučiť sa naspamäť tretí článok Kréda. Zopakovať a prehĺbiť vedomosti o zoslaní Ducha Svätého. Vedieť vymenovať prejavy Ducha Svätého. Poznať mená a funkcie Ducha Svätého.

Afektívny: Vedieť, ako Duch Boží mení naše životy a túžiť sa dať takto zmeniť. Vytvárať osobný vzťah k Duchu Svätému.

Psychomotorický: Vedieť prosiť Ducha Svätého o dar viery a o pomoc v ťažkých situáciách.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova, mediálna výchova

Pomôcky: internet

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny na str. 21. Spoločná veršovaná úvodná modlitba.

Skupinová práca: Vyriešte v poslednej úlohe na str. 24 RA kód. ...**Pomocníkom, Radcom, Učiteľom, Tešiteľom, Posvätitelom** – tu je chyba – K L H E Z (s dvoma bodkami) G (nie H) V O (s mäkčeňom) LN

V texte na str. 22 a 23 chýbajú niektorým slovám písmenká. Napíšte správne všetky slová zaradom, tak, ako idú v texte: zvuk, ľudí, apoštolov, reči, Galilejci, opili, Peter, Jeruzaleme, opití, deväť, Boh, svedkami, Kajajte, pokrstiť, hriechov, Ducha Svätého, pokrstiť tritisíc cirkvi.

Motivácia: Porozprávame sa o ilustrácii. Na apoštolov bol zoslaný Duch Svätý.

Prečítame text a doplníme správne slová.

K otázkam za textom:

- Asi nevedia, pretože sa na vyučovaní s touto informáciou nestretli. Môžeme si prečítať Sk 1, 12 – 26.
- Veľké veci Božie. Evanjelium, dobrú správu o tom, že Pán Boh odpúšťa všetky naše hriechy v mene Pána Ježiša Krista tým, ktorí uveria, dajú sa pokrstiť a vyznajú kajúcné svoje hriechy.
- Na internete nájdeme stránku www.mojabiblia.sk – evanjelický preklad a na nej Sk 2, 8 – 11. Spoločne počítame tieto národy: Partovia, Médovia, Elamiti a obyvatelia Mezopotámie, Judska, Kappadokie, Pontu, Ázie, Frýgie, Pamfylie, Egypta a krajov Lýbie pri Kyréne, prechodne bývajúci Rimania, Židia a prozelyti (pohania, ktorí prestúpili k židovstvu – čiže sa ako židia nenarodili, ale svojou vlastnou vôľou sa stali Židmi), Kréťania a Arabi. Spolu 17.
- Nie, bol to dar Ducha Svätého.
- Že sa muštom opili.
- Opäť použijeme internet a spoločne si môžeme touto úlohou od rozprávania trochu oddýchnuť. Meno Ježiš si v rozličných jazykoch môžeme aj zapísať a naučiť sa ich (čeština, poľština, nemčina, angličtina, maďarčina, hebrejčina,...).
- Kajajte sa! A nech sa každý z vás dá pokrstiť v meno Ježiša Krista na odpustenie hriechov. A prijmite dar Ducha Svätého.
- Asi tritisíc.
- Kresťanská cirkev.
- Podľa námetov si žiaci môžu zvoliť tému projektu. Môžeme im úlohu zadať ako domácu prácu na niekoľko týždňov. Texty si môžu vyhľadať na internetovej stránke – ukážeme im, ako si ju nastavia. Na hodine náboženstva je vhodné zadávať tvorbu

projektov radšej v čase, kedy nemajú mnoho povinností z profilujúcich predmetov. Vyhýbame sa nadmerným úlohám pred polrokom a pred koncom školského roka, žiaci i ich rodičia nám budú vďační.

Prečítame si ďalší text.

- **A Pán pridával na každý deň takých, ktorí boli zachránení. Sk 2, 47b** („b“ znamená, že necitujeme celý verš, ale jeho druhú časť)
- ...lásky, pokoj, zhovievavosť, nežnosť, dobrotivosť, vernosť, krotkosť, znášateľnosť.
Veta nie je presným citátom z Biblie podľa G 5, 22 – 24!
- Vedíme voľný rozhovor.
- Vedíme voľný rozhovor.

Po rozhovore uistíme žiakov o dobrotivosti nášho nebeského Otca i pomocou nasledujúcich slov o modlitbe a svedectve.

- Riešenie sa nachádza v časti skupinová práca.

Doplňujúce informácie a úlohy:

1. Vylomiť stromy aj s koreňmi, pozhadzovať strechy domov...

a) Vietor veje, kam chce: čuješ jeho hlas, ale nevieš odkiaľ prichádza a kam ide: tak je s každým, **kto sa narodil z Ducha**. (J 3, 8)

b) Duch Svätý je ako vietor – nevidíme Ho, ale vidíme, **ako pôsobí v ľudských životoch**.

12+ 58 = 70 Z	<u>40+5= 45</u> v
<u>66+11=77</u> ľudských	23+23 = 46 KTO
100-8=92 DUCHA	<u>94-5=89</u> životoch
23+33= 56 SA	<u>11+2=13</u> ako
<u>28+3=31</u> pôsobí	45+23= 68 NARODIL

2. Podľa vlastných schopností.

Pieseň: s. 119 Môžeme si vytvoriť hudobný nástroj – hrkálky: Do prinesených umelých obalov z kinder vajčiek nasypeme šošovicu (ryžu, kamienky,...), zatvoríme a hŕkame.

Biblický citát: To meno je Ježiš Kristus.

Pracovný zošit: ... Svätého...cirkev...hriechov...tela....život...

O Duchu Svätom, o cirkvi, o odpustení, o vzkriesení a večnom živote.

Keď Ho o to prosíme.

Pomocníkom, Radcom, Posvätiťom, Učiteľom, Utešiteľom,

K podobám nepatrí list lipy. O jednotlivých obrázkoch sa môžeme opäť porozprávať. Oheň – učenici, vietor -, holubica – krst Pána Ježiša, voda – krst svätý

Veta nie je presným citátom z Biblie podľa G 5, 22 – 23! ...radosť, láska, pokoj, zdržanlivosť, dobrotivosť, nežnosť, zhovievavosť, vernosť, krotkosť.

Modlitba: Môžeme použiť námety na str. 23, rozdeliť ich jednotlivcom, prekontrolovať a pomodliť sa, ale taktiež môžeme vyzvať žiakov, aby vytvorili modlitbu podľa úloh na str. 24.

Hodnotenie

3. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 2. časť

Verím v cirkev a spoločenstvo veriacich

Ciele:

Kognitívny: Zoznámiť sa s cirkvou ako spoločenstvom veriacich ľudí, do ktorej patrí každý pokrstený. Poznať význam slova kresťan.

Afektívny: Uvedomiť si, že v cirkvi je každý vítaný a môže v nej slúžiť svojimi darmi Pánu Bohu i svojim bratom a sestrám vo viere. Cítiť sa členom cirkvi.

Psychomotorický: Vyhotoviť obrázok.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, multikultúrna výchova

Pomôcky: internet, biblické texty na projekty, výkres – A5 pre každého žiaka, lepidlo WURSTOL, mak alebo piesok (alebo inú sypkú prírodninu), dierkovač, kúsok vlny – asi 10 cm

Modlitba: Opäť žiakom rozdelíme námety z učebnice, ktoré slúžili k modlitbám na konci minulej hodiny. Veršovaná úvodná modlitba.

Motivácia: Na tabuľu nakreslíme tajničku a necháme postupne žiakov frontálne riešiť:

E	V	A		
C	E	S	T	Y
A	D	A	M	

V	E	R	Í	M
---	---	---	---	---

1. Prvá žena
2. Moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a moje ... nie sú vaše ...(učebnica, str.10)
3. Prvý muž
4. Slovo, ktorým začína Krédo

Opýtame sa, či niekto vie, čo znamená táto skratka. Predpoklad je, že nie. Riešenie sa dozvedia v skupinovej práci.

Skupinová práca: Zadáme prvú úlohu pod textom na str. 26 – prečítať zrkadlové písmo.
Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku

Prečítame text. Vy (spolu) ste telo Kristovo a každý osve (Jeho) úd. (1K 12, 27)

Vytvoríme vetu o ilustrácii – Celá rodina sedí v kostole na službách Božích.

K otázkam za textom:

- **Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku – skratka ECAV.**
- Spoločenstvo pokrstených veriacich ľudí.
- Každý veriaci pokrstený v meno Otca i Syna i Ducha Svätého. Áno, aj ty.
- Na Letnice v Jeruzaleme, keď sa po Petrovom slove dalo pokrstiť 3 000 ľudí.
- Rybka. Prečítame si vysvetlenie.
- Projekty môžu začať žiaci vytvárať na hodine a dokončiť ich doma. Texty najprv prečítame (z internetovej stránky www.mojabiblia.sk – evanjelický preklad), pretože ich - okrem videnia Korneliovho a Petrovho – nepoznajú. Na hodine si stihnú možno len vybrať, čo by chceli spracovať. Výber je dôležitý, a tak im naň necháme viac času. Vhodné je mať všetkých 5 textov pre žiakov nafotených, aby ich doma mali pred sebou. Text o Korneliovi a Petrovi môžeme ponúknuť z učebnice Chlieb z neba.

Doplňujúce informácie, čítanie a úlohy:

1. Zhotovíme si obrázok – rybku. Výkres A5 položíme po šírke pred seba. Na horný okraj urobíme dierkovačom dve dierky, do ktorých uviažeme vlnu tak, aby sme mohli obrázok neskôr zavesiť. Ceruzkou si jemne nakreslíme rybku – dosť veľkú – na celý papier. Na ňu prenesieme tekuté lepidlo. Ešte kým nám neuschne nesypeme naň mak alebo piesok alebo inú prírodninu. Počkáme pár minút, kým lepidlo uschne, a potom opatrne neprilepené časti vysypeme do koša. Obrázok je hotový, môžeme si

ho doma zavesiť na stenu a pripomínať, čo znamená. Obrázok sa nachádza v prílohách.

2. Most k Pánu Bohu – náš návrat do raja.

Necháme, nech si žiaci potichu prečítajú text, potom si spoločne podľa obrázkov porozprávame evanjelium:

- a) my ľudia sa chceme dostať k Pánu Bohu, ale medzi nami je priepasť, ktorá vznikla v raji – hriech,
- b) my ľudia sa však chceme dostať späť k Pánu Bohu, ale priepasť preskočiť nedokážeme, a keby sme sa pokúsili cez túto priepasť prejsť, zomreli by sme,
- c) takže stavíme most, cez ktorý by sme k Pánu Bohu mohli prejsť, ale ani akákoľvek námaha nám nepomôže postaviť takýto most, sme svojou ľudskou mocou jednoducho stratení, musíme zomrieť,
- d) vďaka Pánu Bohu, ktorý takýto most pre nás postavil. V plnosti času poslal na svet svojho jednorodeného Syna, Pána Ježiša Krista, skrze (cez) ktorého máme prístup do raja – tam, kde vo večnosti prebýva Hospodin, a kde nám Pán Ježiš Kristus, ak Mu veríme, pripravuje miesto.

3. Žaba k anjelovi, pretože obaja sú Božím stvorením.

Pieseň KTS 336: str. 120 v učebnici – zadáme naučiť sa doma naspamäť

Biblický citát: Zopakujeme si, že písmenko b za biblickým odkazom znamená, že citát je z druhej časti daného verša. Pred naším citátom sa ešte v danom verši Sk 2, 36 nachádza nejaký text.

Pracovný zošit: ... Kyriake = cirkev, patriaca Pánovi – túto informáciu musíme žiakom povedať, pretože sa s termínom ešte nestretli

...Ježiš Kristus

1. káže slovo Božie, 2. prisluhujú sviatosti: KRST SVÄTÝ A VEČERA PÁNOVA

Obrázky si môžu vymaľovať.

Modlitba: Podľa námetu v učebnici. Vhodné je si ju najprv prečítať, pretože do nej treba doplniť samohlásky. Prípadne doplnené slová napíšeme na tabuľu. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

3. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 3. časť

V hriechov odpustenie, tela z mŕtvych vzkriesenie a život večný

Ciele:

Kognitívny: Na príbehu vzkriesenia Pána Ježiša zopakovať a prehĺbiť veľkú nádej na večný život pre veriaceho človeka.

Afektívny: Prostredníctvom príbehu o uzdravení ochrnutého človeka si uvedomiť význam telesného i duchovného zdravia. Uvedomiť si, že hriech je choroba nášho srdca.

Psychomotorický: Vedieť podľa námetu vytvoriť modlitbu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Pomôcky: otázky k textu pripravené na papieroch pre každého žiaka

Modlitba: Podľa námetu z konca minulej hodiny na str. 26. Úvodná veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Napíšte znenie VVK – 3. článku

Motivácia: Pozrime si obrázok a skúsme ho popísať. (Cez strechu priniesli priatelia porazeného do domu, v ktorom bol Pán Ježiš.)

Potichu si prečítajte prvý odsek z dnešného textu. Necháme žiakom čas 5 – 7 minút. Potom nech učebnice zatvoria. Rozdáme pripravené otázky. (Buď dáme každému žiakovi všetky otázky s možnosťou písať k nim odpovede, alebo rozdáme každému žiakovi len jednu otázku, na ktorú odpovie ústne.)

- ☞ V akom meste sa odohráva príbeh? Kafarnaum.
- ☞ Akou chorobou trpel človek, ktorého priniesli k Pánovi Ježišovi? Porážku.
- ☞ Koľkí chorého niesli? Štyria.
- ☞ Prečo ho nemohli priniesť cez dvere? V dome bolo mnoho ľudí.
- ☞ Ako si pomohli, aby chorého priateľa k Pánovi Ježišovi predsa len dostali? Preborili strechu domu a otvorom spustili lôžko, na ktorom ležal.

Prečítame ďalší text a prerozprávame si ho.

K otázkam za textom:

- Veľmi sa diviť, čudovať.
- Chválim Ťa, oslavujeme, vzývame, dobrorečíme Tvojmu menu,...
- Nepohyboval sa sám, iba ležal.
- Aby ho uzdravil.

- Stav, kedy naše telo pracuje bez akejkoľvek chyby, bez bolesti.
- Duchovné zdravie je čisté svedomie, duša bez hriechu, bez nevyjasnených situácií, bez konfliktov, keď sme zmierení s ľuďmi i s Pánom Bohom.
- Obe pre časnosť, ale pre večnosť je dôležitejšie duchovné zdravie.
- Vedíme voľný rozhovor. Keď Hospodinovi úprimne vyznáme svoje hriechy, plne ich oľutujeme a po odpustení zmeníme svoj život.
- **Živý** Ježiš Kristus je stále s nami. Žijeme pod Jeho **ochranou**. Sme Jeho. Keď Mu pokorne a s ľútosťou vyznáme svoje **hriechy**, On nám **odpustí**, nezanevrie na nás. Vykúpil **nás**, aby sme Mu vo viere, v neustálej nevinnosti a svätosti **slúžili**. Jeho vzkriesením máme aj my ostatní nádej na **vzkriesenie**. On kraľuje vo svojom **kráľovstve**, kde aj nám ponúka večný **život**. Ježišove slová o poslednom súde sú základom učenia, čo opisuje apoštol Pavel v R1, 17, že **spravodlivý** z viery bude žiť a to z viery činnejšie skrze lásku. (Gal 6,6)

Doplňujúce informácie a úlohy:

Prečítame (porozprávame, zopakujeme) si o vzkriesení Pána Ježiša, v ktorom máme aj my všetci – veriaci v Neho – veľkú nádej na večný život. Napriek realite smrti – každý človek, ktorý v Pána Ježiša verí, bude večne žiť. Môžeme si pomôcť učebnicou Chlebíček (str. 69 - 73), alebo učebnicou Chlieb z neba (str. 73 - 75), či Biblickými textami Mt 27, 57 – 66; Mt 28, 1 – 8; L 24, 44 – 49; J 20, 1 – 31.

Rozprávanie alebo čítanie zakončíme veršami z J 20, 30 – 31:

Ešte mnoho iných znamení učinil Ježiš pred svojimi učeníkmi, ktoré nie sú zapísané v tejto knihe. Ale toto je napísané, aby ste verili, že Ježiš je Kristus, Syn Boží, a – veriac – aby ste mali život v Jeho mene. Nakoniec je vhodné zopakovať si Ruku evanjelia, podrobne rozpracovanú v Metodike k učebnici Chlieb z neba.

1. Dopĺňovanie slov podľa úloh za textom.

2. osemsmerovka: **Hriech je choroba nášho srdca.**

M	h	r	I	i	Y	e
Á	c	h	S	D	j	e
R	c	O	E	Á	h	o
I	V	T	I	P	r	o
A	V	E	R	Í	M	Y
b	a	L	K	n	E	á

š	h	h	Z	R	Z	s
d	a	h	V	r	I	d
ť	r	m	s	c	a	C

CIRKEV, HAD, MÁRIA, MY, PÁD, SMŤ, SOVA, TELO, VERÍM, VTEDY, VTIP, VZKRIESI, ZEM

Pieseň: s. 122, bubienok, triangel

Biblický citát: Vysvetlíme si na protikladoch, čo znamená:

- ☞ **čisté srdce** – bez hriechu, nečisté je zašpinené hriechom - faloš, klam, porušovanie Dekalógu;
- ☞ **dobré svedomie** – bez výčitiek, zlé svedomie – zatajujeme niečo zlé a máme strach pred odhalením, svedomie nás neustále hryzie a nabáda niečo urobiť na nápravu;
- ☞ **nepokrytecká viera** – navonok aj v skrytosti verím, pokrytecká viera – navonok som veriaci, ale keď ma ľudia nevidia (Pán Boh ňu vidí!), porušujem všetko, neverím a konám, čo sa Pánu Bohu nepáči...

Pracovný zošit: hriech, satan, svet, telo, peniaze, rozličné veci,...

Lebo odmena za hriech je **smrť**, ale **Božím darom milosti je večný život v Kristovi Ježišovi, Pánovi našom**. (R 6, 23)

Ak vyznávame svoje hriechy, ...

Modlitba: K námety môžeme pridať prosbu o odpustenie našich hriechov a o pokoj v srdci. Rozdelíme žiakom námety, skontrolujeme, prípadne opravíme napísané modlitby a pomodlíme sa. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Domáca úloha: Na budúcu hodinu si prineste tri magnetky, lepidlo a nožnice.

2. Boh nám dáva svoje slovo

Biblia – Boží návod pre človeka

Ciele:

Kognitívny: Zopakovať a prehĺbiť učivo o Biblii.

Afektívny: Uvedomiť si, že Biblia je Božie slovo, ktoré nás usmerňuje a chce viesť k šťastiu. Chápať dôležitosť Biblie a Boží zámer s ňou.

Psychomotorický: Viesť žiakov k dennému čítaniu Biblie a premýšľaniu nad jej pravdami pre mňa osobne. Čítať Bibliu pomaly, uvedomelo, nie rýchlo.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: zápalková škatuľka, biblický citát natlačený na výkrese pre každého žiaka, magnetky, lepidlo, nožnice

Modlitba: Opäť použijeme a žiakom rozdelíme námety z konca predchádzajúcej hodiny zo str. 27. Veršovaná spoločná modlitba vhodná na začiatok vyučovania.

Motivácia: Vo svete má Biblia mnoho rôznych vydání. Pokiaľ vieme, tak najmenšia vytlačená Biblia na svete je veľká ako zápalková škatuľka (ukážeme škatuľku zo zápaliek) – asi 4, 5 cm dlhá, 3 cm široká a 2 cm hrubá. Vytlačená bola v Anglicku a má 878 strán. Je v nej veľa ilustrácií s biblickými motívami. Váži iba 20 gramov. (List pre teba, s. 58)

Skupinová práca: Skupiny vypracúvajú úvodné úlohy na str. 29 – 30.

Riešenia:

- **b) knihy, kapitoly, verše**
- **c) Žalm 117**
- **a) Žalm 119**
- **c) hovoria o pradejinách a vyvolenom izraelskom národe, d) boli napísané po narodení Pána Ježiša**
- **b) hovoria o záchrane hriešneho človeka prostredníctvom Spasiteľa, d) boli napísané po narodení Pána Ježiša**
- **a) List Júdov**
- **b) novozmluvnej doby**

Prečítame **text**, vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Celá rodina si doma spoločne a pravidelne číta z Biblie.

K otázkam pri texte: Riešenia nájdeme v časti skupinová práca.

Doplňujúce informácie a úlohy:

- **Biblia má asi 3 milióny písmen, 31 000 veršov a 1 189 kapitol.** Rýchli čitatelia zistili, že na prečítanie Starej zmluvy je treba 38 hodín a na prečítanie Novej zmluvy 11 hodín. Hovorovou rýchlosťou ju prečítame za 70 hodín a 40 minút. Keď denne prečítame 4 kapitoly, celú Bibliu prečítame za jeden rok – 365 dní. (List pre Teba, s. 36). **Osobne som sa však presvedčila, že čítanie Biblie nemá byť súťaž v rýchlosti, ale v hĺbke a precítení biblického posolstva, v zapamätaní si jej obsahu či**

myšlienok a v zmene života podľa neho, v rozmýšľaní, čo konkrétne to prečítané slovo hovorí práve mne práve do mojej situácie, v ktorej sa nachádzam.

☞ Ani jeden výsledok vedy – archeologie, geológie či astronómie nie je v rozpore s Bibliou. Malo by to byť inakšie? Či by si azda Ten, ktorý stvoril celý vesmír a všetku našu múdrosť, sám mohol protirečiť? Biblia je dokonalá. Rýdze zlato sa nepozlacuje a pravé rubíny sa neprifarbuju. Podobne ani v Biblii nie je nič, čo by sa malo vylepšovať. Nemusíš zapaľovať lampu, aby si videl slnko. Slnko tak isto nepotrebuje dokazovať, že je slnko – ono ním je. Tak je to aj s Bibliou. Má Božiu pečať. (List pre Teba, s. 43)

☞ Môžeme si vyrobiť magnetku s biblickým citátom. Vopred natlačené citáty na výkresoch rozdáme žiakom. Vystrihnú si ich, vymaľujú, na zadnú časť papiera nalepia magnetky. Daný citát sa naučia naspamäť a môžu si ho pripnúť na chladničku...

☞ O Gideonovcoch

Vieš, že existuje spoločnosť THE GIDEONS INTERNATIONAL – bežnou rečou nazvaná Gideonovci, ktorá je združením kresťanských podnikateľov a odborníkov? Pochádzajú z viac ako a) **145** krajín a zväzuje ich kresťanské spoločenstvo a služba. Za cieľ si dali pomáhať pri sprostredkovaní evanjelia Pána Ježiša Krista pre všetkých ľudí, aby mohli osobne poznať Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa. Gideonovci umiestnili a rozšírili viac ako b) **500** miliónov Biblií a Nových zmlúv do hotelov i nemocničných zariadení. Tieto vzácne knihy, drahocenné Božie slovo však c) **nepredávajú**. Nájdeme ich len tak položené s ich vrúcnyim prianím, aby d) sme **si vzali domov**, čítali a podľa nich žili. Sú modrej farby, majú rozličnú veľkosť a sú v rozličných jazykoch, aj v slovenčine. (Obrázok sa nachádza v prílohe.)

☞ Nájdí vo vete biblické meno a napíš ho. Môžeme si v krátkosti porozprávať o každej osobe.

1. ZORA, KEĎ BOLA MLADÁ, **VIDELA** MAMKU MODLIEVAŤ SA NA KOLENÁCH. DÁVID (izraelský kráľ, ktorý pripravil stavbu chrámu, po vykonanom hriechu s Batšebou na slovo proroka Nátana pokorne vyznal svoj hriech a žiadal si čisté srdce – Ž 51)
2. JEDEN, **UJO**, NÁŠ **SUSED**, NÁM ČASTO ROZPRÁVA O PÁNU BOHU. JONÁŠ (Boží prorok, ktorý nechcel poslúchnuť hlas Hospodina a ísť do mesta Ninive kázať o pokání, preto Hospodin spôsobil, že sa ocitol v bruchu veľkej ryby. Tam v modlitbe sľúbil, že poslúchne a nakoniec išiel, Ninivčania sa kajali a Pán Boh ich ušetril od skazy, ktorú s nimi pôvodne zamýšľal.)
3. SPIEVAJ, **ÁNO**, SPIEVAJ PÁNOVI. JÁN (Krstil Pána Ježiša, syn Zachariáša a Anny, jedol poľný med a kobyľky, hlásal: Pokánie čiňte.)
4. NAŠA MAMKA **MÁ RIADY** VŽDY UMYTÉ A ODLOŽENÉ. MÁRIA (Matka Pána Ježiša.)

5. SPRÁVAJME SA TAK, ABY SME HOSPODINA NENAHNEVALI. EVA (Prvá žena, stvorená v raji z mužovho rebra, zhrešila – jedla zo stromu poznania dobra a zla, z ktorého im Hospodin zakázal jesť a bola vyhnaná aj s Adamom za raja.)
 6. V BRATISLAVE SA MU ELEKTRICKY VEĽMI PÁČILI. SAMUEL (Boží prorok.)
 7. MENO A CHARAKTER SI TREBA STRÁŽIŤ. NOACH (Na Boží pokyn staval loď, hoci bolo sucho a do nej voviedol všetky zvieratá po páre a svoju ženu i troch synov s manželkami. Po potope boli jediní zachránení na celej zemi.)
- ☞ Biblické citáty môžeme prefotiť a rozdať žiakom, aby si vystrihli a nalepili lepiacou páskou na obaly zošitov rozličných predmetov.
 - ☞ V prílohe sa nachádzajú obrázky knížiek, ktoré napísal Š. Kiss a D. Veselá pre deti.
 - ☞ Zaspievame aj 4. slohu našej hymny Hrad prepevný – Slovom Božím neotrasú...

Pieseň KTS 101: str. 123, paličky, triangel, prstové činelky, bubienok

Biblický citát: Vopred si ho nachystáme pre každého žiaka, vzor na prefotenie nájdeme v dopĺňujúcich úlohách vzadu. (Môžeme použiť len jeden druh citátu, alebo aj rôzne podľa návrhu.)

Slovo Hospodinovo je pravdivé a všetko Jeho dielo verné. (Ž 33, 4)

Vyuč ma, Hospodine, svojej ceste. (Ž 27, 1)

Slová, ktoré ti dnes prikazujem, budú v tvojom srdci. (5M 6,6)

Neodchýľ sa ani od jedného slova, ktoré vám dnes prikazujem, ani napravo ani naľavo. (5M 28, 14)

Lebo to slovo je veľmi blízko teba, je v твоjich ústach a v tvojom srdci, aby si ho plnil. (5M 30, 14)

Pracovný zošit: ... prilba a meč.... (Ef 6, 17)

Hrad....Pán Boh.....sila...nepriateľ....moc....zbraň (učebnica, s. 11)

Sviecou mojím nohám je Tvoje slovo. (Ž 119, 105)

Môžeme si podľa návodu opäť pripomenúť, kedy, kde a ako čítať Bibliu. Vedeť môžeme voľný rozhovor. Obrázky si môžu žiaci vymaľovať.

Modlitba: Pane Ježiši, Ty si čítal Bibliu, učil sa jej texty naspamäť a premýšľal o nej. Ty si jej rozumel. Pomôž mi, prosím, čítať a pochopiť Božie Slovo. Pomôž mi každý deň vidieť, čo chceš, aby som robil. Ďakujem Ti za Tvoju lásku. Ďakujem Ti za Tvoju pomoc. Amen. (Ferguson, s. 19)

Hodnotenie

Domáca úloha: Prineste si Bibliu.

Práca s Bibliou

Ciele:

Kognitívny: Vedieť hľadať dané Biblické texty. Podať žiakom návod, ako čítať Bibliu.

Afektívny: Utvrdiť sa, že lepšie je čítať Bibliu pomaly než rýchlo.

Psychomotorický: Učiť sa prakticky používať Bibliu. Nájsť v Biblii vybrané verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova

Pomôcky: stopky; pokyny, ako čítať Bibliu natlačené pre každého žiaka, (vyučovaciu hodinu môžeme viesť v počítačovej učebni)

Modlitba: Ďakujeme Ti, Pane Bože za Tvoje slovo darované nám v Biblii, prosíme, aby sme si ho celý život vážili a ho denne čítali, milovali a podľa neho i žili. Amen. Veršovaná úvodná modlitba.

Skupinová práca: Jednotná práca pre všetky skupiny: úlohy na str. 32, riešenia: **Všetkých kníh je 66, delia sa na knihy Starej a Novej zmluvy, SZ obsahuje 39, NZ obsahuje 27 kníh.**

Motivácia: Dnes ste si priniesli Bibliu. Vo svete má mnoho rôznych vydání. O najmenej sme si povedali na minulej hodine. Pamätá si niekto niečo o nej? (*Najmenšia vytlačená Biblia na svete je veľká ako zápalková škatuľka – asi 4, 5 cm dlhá, 3 cm široká a 2 cm hrubá. Vytlačená bola v Anglicku a má 878 strán. Je v nej veľa ilustrácií s biblickými motívami. Váži iba 20 gramov.*)

Najväčšiu Bibliu na svete vyrobil jeden stolár v Los Angeles (USA) z dreva. Každý list je tenká doštička 1 m vysoká, na ktorej je vytlačený text. Kniha má 8 048 strán, váži 547 kg a hrúbku má 2,5 m. (List pre teba, s. 59)

Pracujeme s textom podľa úloh, vytvoríme vetu o ilustrácii – Dve dievčatá spoločne čítajú Bibliu.

Hľadanie v Biblii:

Mt 1, 23 Ajhľa, panna počne a porodí Syna a dajú mu meno **Emanuel**, to v preklade znamená **Boh s nami**.

Mk 11, 22 Ježiš však povedal: Majte **vieru** v Boha.

L 6, 27 – 28 Milujte svojich **nepriateľov**, čiňte dobre tým, ktorí vás **nenávidia**.

J 1, 29 Ajhľa, **Baránok Boží**, ktorý sníma hriech sveta.

Mk 10, 23 Ako ťažko vojdú do kráľovstva Božieho tí, čo majú **majetky**.

Mk 10, 25 Lahšie je prejsť ťave uchom ihly, ako **bohatému** vojsť do kráľovstva Božieho.

L 9, 25 Veď čo prospeje človeku, keby aj celý **svet** získal, ale **seba samého** by stratil?

J 1, 12 Ale tým, čo Ho prijali, dal moc stať sa **dietkami Božími**, tým čo veria v Jeho meno.

Sk 4, 12 A nieto spasenia v nikom inom, lebo nebolo dané pre ľudí iné **meno** pod nebom, v ktorom by sme mali dôjsť **spasenia**.

Sk 20, 35 Blahoslavenejšie je **dávať** ako **brať**.

Sk 2, 36 Aj **Pánom** aj **Kristom** učinil Boh toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali.

Doplňujúce informácie úlohy:

1. Úloha je spoločná, môžeme ju robiť frontálne, alebo zadáme každej dvojici hľadanie jedného veršika, a potom si spoločne dopíšeme vety. Ak máme šikovných žiakov a prístup na internet v počítačovej učebni, môžu celú úlohu vypracovať sami. Tiež im môžeme citované texty prefotiť z doplňujúcich úloh a nechať ich pracovať samostatne. Obrázky si môžu vymaľovať, vystrihnúť a nalepiť.

Božie slovo je podľa J 6, 50 ako **chlieb**.

Božie slovo je podľa Jeremiáša 23, 29 ako **ohneň a kladivo**.

Božie slovo je podľa Žalmu 119, 105 ako **svetlo**.

Božie slovo je podľa 1. listu apoštola Petra 2, 2 ako **mlieko**.

Božie slovo je podľa Žalmu 19, 10 – 11 ako **zlato, med**.

Božie slovo je podľa Listu apoštola Židom 4, 12 ako **meč**.

Božie slovo je podľa Prvého listu apoštola Petra 1, 23 ako **semeno**.

2. Tabuľka podľa učebnice, samostatná práca žiakov.

3. Biblia je ako list: veľmi osobný list. Je napísaná pre **mňa/Ingrid Peťkovskú**. Všetky varovania sú v nej určené **mne/Ingrid Peťkovskej**. Ježiš Kristus zomrel za **mňa/Ingrid Peťkovskú**. Osobné spasenie ponúka **mne/Ingrid Peťkovskej**. Ak mám byť zachránený/á, musím Ho prijať za **svojho** osobného Spasiteľa.

4. Riešenia. V krátkosti si opäť povieme, kto to bol.

- a) KEĎ JE DUŠA SMUTNÁ, **RONÍ** TELO SLZY. ÁRON (Brat Mojžiša, ktorý mu pomáhal pri vyvodení Izraelcov z Egypta.)
 - b) ŠIKOVNÁ **TANEČNICA** TANCOM NAJRADŠEJ OSLAVUJE PÁNA BOHA. NÁTAN (Boží prorok, ktorý prostredníctvom podobenstva o ovečke chudobného hrešiacemu kráľovi Dávidovi otvoril oči – Dávid sa kajaľ a Hospodin mu láskavo odpustil.)
 - c) **BOŽIE** DIEŤA **JASÁ**, **RADUJE** SA A **SPIEVA** PÁNU BOHU. SÁRA (Abraháмова manželka, ktorá porodila Izáka.)
 - d) KAŽDÉ RÁNO **EMIL** VSTAL A ČÍTAL BIBLIU. NOEMI (Svokra Rút, ktorú Rút po smrti manžela nasledovala nielen krokom, ale hlavne vierou – Rút vyznala: Kam ty pôjdeš, pôjdem i ja, Tvoj Boh bude mojím Bohom...)
 - e) DEŤOM DO DOMOVA SME NAPÍSAĽI PEKNÉ LISTY. ÉLI (Boží prorok, ktorému slúžil malý Samuel.)
 - f) NIEKTO **SA** **ULIEVA**, NIEKTO PRACUJE. SAUL (Prvý izraelský kráľ, ktorý zlyhal a odpadol od Hospodina. Hospodin oľutoval, že Saula vyvolil za kráľa.)
 - g) **MOJŽIŠ** VYŠIEL NA VRCH **NEBÓ** A ZOMREL.
- MOJŽIŠ (Vyviedol Izraelcov z Egypta, človek, ktorý sa tvárou v tvár rozprával s Hospodinom.),
- BÓAZ (Muž, ktorý si Noeminu nevestu Rút vzal za manželku.)

5. Spoločne si môžeme prejsť **pokyny, ako čítať Bibliu** – dobré je, ak ich máme natlačené pre všetkých žiakov a môžu si ich vziať domov – vyvesiť či prilepiť na viditeľné miesto.

Pieseň KTS 80: s. 124 v učebnici, triangel

Biblický citát: Vyberieme jeden z tých, ktoré sme hľadali v Biblii.

Pracovný zošit: J 3, 16 žiaci poznajú naspamäť: Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezhynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.

Riešenie nasledujúcich troch veršov sa nachádza v časti hľadanie v Biblii. Žiakom zadáme znova tieto texty nájsť alebo im zadáme nové texty na hľadanie.

Modlitba: Podľa učebnice. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

3. Desať Božích prikázaní – Dekalóg

Nové dosky zákona

Ciele:

Kognitívny: Poznať zákon, ktorý dal Hospodin Mojžišovi na Sinaji. Vedieť, že Mojžiš musel znova ísť pre dosky zákona, ktoré boli totožné s prvými. Vedieť naspamäť Božie prikázania i ich rozdelenie.

Afektívny: Poznať dôležitosť Božej vôle a poslušnosti v živote jednotlivca i celého národa voči nej. Chápať význam a potrebu zákona ako návod na šťastný a kvalitný život.

Psychomotorický: Vyrobiť si vlastné dosky zákona. Nájsť v Biblii aspoň dva verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Pomôcky: Biblia alebo internet – www.mojabiblia.sk – evanjelický preklad, prefotené obrisy dosiek zákona pre každého žiaka – najlepšie na výkres (rozstrihané vytlačené Božie prikázania a lepidlo pre dysgrafikov)

Modlitba: Zopakujeme modlitbu z konca minulej hodiny z učebnice na str. 33. Veršovaná modlitba vhodná na začiatok vyučovania.

Skupinová práca: Všetky skupiny vypracúvajú úlohy 1 – 4 a 7 z učebnice na str. 35. Úlohy 5 a 6 sú navrhnuté na ústne precvičovanie, či deti pohotovo vedia povedať dané prikázanie. Môžeme pomocou stopiek súťažiť i v týchto úlohách – skupiny si vyberú zástupcu (alebo si ich vyberieme my), ktorý pred tabuľou hovorí nami vybrané prikázanie – napr.: Povedz štvrté – a stopujeme čas, za ktorý ho povie.

Riešenia:

1. ...z vody,kňaza, ...manželku, ...nezhorel, ...Egypta, ...Červené, ...40.

2. brat Mojžiša

3. zrútené domy, malomocenstvo, padajúce sekery, veľké sucho

4. Ja som Hospodin tvoj BOH:

1. Nebudeš mať iných Bohov okrem mňa!
2. Nebudeš brať meno Božie nadarmo!
3. Pamätaj, že máš sviatočný deň svätiť!
4. Cti si otca i matku, aby si dlho žil na zemi!
5. Nezabiješ!
6. Nescudzoložíš!
7. Nepokradneš!
8. Nevypovieš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu!
9. Nepožíadaš dom svojho blízkeho!
10. Nepožíadaš ani jeho manželku ani nič, čo je jeho!

5. prostredníctvom Mojžiša, na Chórebe, na Sinaji, od Hospodina

Motivácia: Dnešný príbeh nám odhalí jednu veľmi dôležitú a vzácnu vlastnosť Hospodina, ktorá ale Izraelcom chýbala a nám - ľuďom dnes - je tiež mnohokrát potrebná. Jej názov sa dozvieme po vyriešení tajničky. Zorad'te čísla od najmenšieho po najväčšie. (Túto tajničku veľmi ľahko a dosť rýchlo napíšeme za otvorené krídlo tabule, alebo ju po stĺpcoch píšeme na tabuľu priamo pred očami žiakov.)
Riešenie: **nekonečná trpezlivosť**

9 Á	16 I	12 P	3K
13 E	1 N	6 E	19 S
5 N	11 R	2E	15 L
20 Ť	14 Z	17 V	4 O
8 N	10 T	7Č	18 O

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii – Mojžiš priniesol zo Sinaja dosky zákona, ktoré napísal Hospodin.

Riešenia otázok pred textom sa nachádzajú v časti skupinová práca.

K otázkam za textom:

Pracujeme spoločne pomocou internetového servera www.mojabiblia.sk – evanjelický preklad, alebo ak máme vyspelých a šikovných žiakov, môžu hľadať v Biblii.

- 40
- nejedol chlieb ani nepil vodu
- Lebo mu tvár po stretnutí s Hospodinom žiarila.
- z akáciového
- z kameňa
- Mojžiš, ale písal na ne Hospodin
- Kázal mu to Hospodin. Lebo Izraelci boli počas tých 40 dní čakania na Mojžiša netrpezliví a zo zlatých náušníc kázali Áronovi uliať zlaté teľa, ktorému sa potom klaňali ako božstvu – teda modle, prinášali mu obete namiesto Hospodinovi a ďakovali mu za to, že ich vyviedol z Egypta. Mojžiš sa nahneval a usúdil, že si nezaslúžia Božie prikázania.
- Pretože Mojžiš obmäkčil Hospodina a On sa láskavo ráčil zmilovať.
- Hospodin chcel Izraelcov pobiť, ale Mojžiš Mu oponoval, že v Egypte budú o ňom hovoriť, že Izraelcov vyviedol preto, aby ich zničil na púšti... Tento rozhovor sa odohral ešte na vrchu Chóreb (Sinaj).

Hľadanie v Biblii:

5M 13, 5 Hospodina, svojho Boha, **nasledujte**, Jeho sa **bojte**, Jeho prikázania **zachovávajte**, Jeho hlas **poslúchajte**, Jemu **slúžte** a Jeho sa **pridržajte**!

5M 8, 6 Zachovávaj **priказы** Hospodina, svojho **Boha**, kráčaj po Jeho **cestách** a boj sa **Ho**.

2M 33, 19 Celú svoju **slávu** prevediem pred tebou a vyslovím pred tebou svoje **meno: Hospodin**.

5M 6, 18 Konaj, čo je **správne** a **dobré** v očiach Hospodinových, aby **sa ti dobre viedlo**.

Doplňujúce informácie a úlohy:

1. Zasúťažíme si. Žiaci vytvoria dvojice. Každý z dvojice sa skryje za otvorené krídlo tabule. Učiteľ hovorí text niektorého prikázania, žiaci majú napísať jeho poradie v Dekalógu. Vyhráva ten, kto je rýchlejší. Takto sa vystriedajú všetky dvojice. Víťazi sa zhromažďujú na jednej strane – napr. pri okne, porazení si sadnú do lavice. Po prvom kole nasleduje súboj víťazov – tí opäť vytvoria dvojice a súťažia medzi sebou. Víťazi sa opäť dajú do dvojíc a takto vlastne dostaneme jediného víťaza, ktorému poblahoželáme, prípadne ho ohodnotíme jednotkou či pochvalou. Ak si trúfame, môžeme dvojice žiakov nechať správne čísla hovoriť – niekedy sa však nedá presne určiť víťaz, hoci pri posudzovaní víťaza sú ostatní žiaci spravodliví. Ak naozaj nedokážeme rozhodnúť, zadáme nové prikázanie a pravda sa vždy nakoniec ukáže.
2. Každý žiak si vyrobí svoje vlastné dosky zákona. Rozdáme žiakom výkresy s obrysami dosiek zákona. Nech si ich vystrihnú a po šírke prehnú na polovice. Na linajky si krasopisne a čitateľne napíšu prikázania zo str. 36 - 37. (Pre žiakov, ktorí majú s písaním ťažkosti (dysgrafia) si nachystáme natlačené a rozstrihané Božie prikázania i lepidlo, ktoré si žiaci najprv poukladajú a po kontrole, že uložili správne lepidlom prilepia.) Pozadie si môžu vymaľovať a dosky zákona doma postaviť na viditeľné miesto – na písací či kuchynský stôl a pravidelne ich čítať. Prípadne si môžeme doma vytvoriť ešte jedny a darovať niekomu ako darček.
3. Riešenie: Božie slovo nám nebolo dané, aby prehĺbilo naše **vedomosti**, ale aby **zmenilo náš život**.

J	A	D	A	I	Ž	E	N	A	V	J	E
D	H	O	B	N	E	D	E	J	D	U	O
O	O	M	Ž	U	M	O	Z	S	T	L	I
M	J	Z	N	E	K	R	A	D	N	I	M

E	N	D	A	H	I	L	B	O	N	M	O
V	O	Č	I	D	O	R	I	S	I	T	C
K	R	I	V	O	N	E	S	V	E	D	Č
Á	Š	M	E	N	O	Ž	I	C	V	O	T

Pieseň ES 534: str. 125 v učebnici, paličky

Biblický citát: Naučíme sa jeden z úloh na hľadanie v Biblii.

Pracovný zošit: Vyfarbujeme rovnako podľa tvaru (srdce malé – srdce veľké,...)

...Kanaán púšťou 40 rokov

...Sinaj(Chóreb)

...Pána...Boha,...blížneho, ...seba samého (sume zákona sa bližšie a hlbšie venujeme v nasledujúcej kapitole – na nasledujúcej hodine)

Modlitba: Podľa vzoru na str. 37 alebo vlastné modlitby. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Jedenáste prikázanie – veľké prikázanie lásky

Ciele:

Kognitívny: Poznať sumu zákona, naučiť sa ju naspamäť.

Afektívny: Uvedomiť si dôležitosť pravidiel lásky k Pánu Bohu a blíždym a túžiť ich v živote realizovať.

Psychomotorický: Vyrobiť si obrázok so sumou zákona. Nájsť v Biblii aspoň dva verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Pomôcky: zrkadielko, výkresy alebo kancelárske papiere s prefotenými linajkami A4 pre každého žiaka a farebné papiere A4 pre každého žiaka

Modlitba: Podľa námetu z konca minulej hodiny v učebnici na str. 37. Vhodná úvodná spoločná veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Za daný čas 5 minút nech skupiny napíšu čo najviac možností, ktoré môžeme doplniť do vety: Podľa Biblie – Božieho slova máme milovať... (Pána Boha, mamu, otca, nepriateľov, spolužiakov,...)

Motivácia: Koľko prikázaní dal Pán Boh prostredníctvom Mojžiša Izraelcom? (10)

Dnešná téma má názov jedenáste prikázanie. Existuje takéto prikázanie? Bez otvorenia učebnice skúste doplniť druhú časť tohto prikázania. Čo konkrétne je podľa vás obsahom dnešnej témy, obsahom tohto prikázania? Necháme žiakov rozmyšľať a voľne rozprávať, ich tvorivosti sa iste budeme aj čudovať, možno sa i pousmejeme... Nakoniec si povieme, že riešením úvah malo byť: Jedenáste prikázanie - veľké prikázanie lásky. Dnes sa dozvieme, že Pán Ježiš toto jedenáste prikázanie zaradil na iné miesto – nazval ho... koľkým v poradí, sa dozvieme o chvíľku, ak budete dobre počúvať. (prvým a druhým)

Prečítame text. Pri slovách Pána Ježiša (s. 39 hore) si pre doplnenie prečítame aj Sumu zákona v evanjeliu podľa Marka 12, 28 – 31:

Vtedy pristúpil jeden zo zákonníkov, ktorý ich počul hádať sa, a vidiac, že im správne odpovedal, opýtal sa Ho: Ktoré prikázanie je prvé zo všetkých? Ježiš odpovedal, že **prvé** je toto: Počuj, Izrael, náš Boh je jediný Boh. Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca a z celej duše a z celej mysle a z celej sily. **Druhé** je toto: Milovať budeš blížneho ako seba samého. Nad tieto niet iného väčšieho prikázania.

Vytvoríme vetu o ilustrácii - Dievčatko sa s láskou prihovára nahnevanej kamarátke a ponúka jej lízanku.

K otázkam v rámci textu:

- Naša láska má podľa prvej časti patriť Pánu Bohu – absolútne odovzdané, cele, úplne bez pochyb, bez výhovoriek, bez reptania, pretože **Pán Boh nás miluje viac ako ktokoľvek na tomto svete**, či tomu veríme, alebo nie – viac ako mama, viac ako otec, viac než starí rodičia, viac než manžel/ka, brat, sestra, kamarátka,...
- Podľa druhej časti máme milovať svojich blízkych – tak ako seba, teda, čo doprajem sebe, mám aj im, čo si neželám pre seba, neželám ani im,... Môžeme viesť rozhovor o tom, kto je môj blízky.
 - zrkadlové písmo: Máme Pána Boha milovať, Jemu dôverovať a radi konať podľa Jeho prikázaní.
 - 1J 3, 4 Každý, kto páše hriech, koná aj proti zákonu; hriech je predsa prestúpením zákona.
 - Ako nás Boží zákon chráni pred zlyhaním a vedie k Pánovi Ježišovi? Hovorí nám, čo musíme a čo nesmieme. Je len na nás, čo si vyberieme, pretože Pán

Boh nám dal slobodnú vôľu konať podľa vlastných rozhodnutí. Je na nás, ako sa budeme správať. Aj neúmyselne však konáme mnoho zlého, preto potrebujeme Pána Ježiša a Jeho svätú obeť na golgotskom kríži, Jeho prijatie a odpustenie.

➤ Obetné zvieratá boli napr. baran, kozel, býk (3M 9, 15 - 22).

- Vedíme voľný rozhovor. 4., 3.
- Námet na vedenie modlitby.

➤ 1J 1, 9 nájdeme za margináliou na str. 41.

Doplňujúce informácie a úlohy:

1. Rozdáme žiakom výkresy (kancelárske papiere s prefotenými linajkami). Sumu zákona – Mt 22, 37.39 (učebnica, s. 39) nech žiaci krasopisne a dosť veľkým čitateľným písmom napíšu na papier (necháme im dostatok času), môžu písať aj fixou. Potom nech jednotlivé slová rozstrihajú a dajú spolužiakovi správne poukladať. Žiaci môžu medzi sebou aj súťažiť, kto sumu zákona poskladá prvý. Nakoniec rozdáme farebné papiere, na ktoré si svoj text nalepia a doma pomocou lepiacej pásky pripevnia na dvere alebo skrinku, stôl... Ak by chceli, môžu si citáty vzájomne vymeniť.
2. Láska je **trpezlivá**, láska je **dobrotivá**, **nezávidí**, láska sa **nevystatuje** a **nenadúva**; nie je **neslušná**, nie je **sebecká**, **nerozčuluje** sa, **nezmýšľa** zle, neraduje sa z **neprávosti**, ale teší sa s **pravdou**; všetko **znáša**, všetkému **verí**, všetkého sa **nádejá**, všetko **pretrpí**. Láska nikdy **neprestane**.
3. Vyhľadaj v Biblii a doplň:

J 15, 9 – 10.12.13.17 Ako mňa **miloval** Otec, aj ja som **miloval** vás; zostaňte v mojej **láske**. Ak zachováte moje **prikázania**, zostanete v mojej **láske**, ako ja som zachoval **prikázania** svojho Otca a zostávam v Jeho **láske**. To je moje **prikázanie**, aby ste sa vzájomne **milovali**, ako som vás ja **miloval**. Nikto nemôže väčšmi **milovať**, ako keď život **položí** za svojich priateľov. **Prikazujem** vám, aby ste sa **milovali**.
4. Môžeme si vytvoriť kalendár na nasledujúci rok. Každý mesiac vyhotoví iný žiak, či dvojica, skupina... Námetom môže byť desať Božích prikázaní a dve časti veľkého prikázania lásky. Na list papiera A4 napíšu názov mesiaca, pod neho znenie Božieho prikázania, obrázok, číslice dní s označením nedele. Nakoniec si kalendár môžeme dať zviazať rebrovou väzbou v škole alebo v papiernictve (stojí to asi 2 €) a zavesiť v triede. Úvodnú stranu môže vyhotoviť učiteľ.

Pieseň sa v prvom vydaní učebnice v spevníčku nenachádza. V druhom vydaní je na str. 126 doplnená akordmi. Prekrásny kánon si poľahky zaspievame aj dvojhlasne, ale nie hneď na

prvej hodine, na ktorej sa ju žiaci učia. Keď ju po mesiaci budú výborne ovládať, môžeme žiakov rozdeliť na dve skupiny – do prvej zaradíme výborných spevákov, ktorých necháme spievať samých a do druhej môžeme dať slabších spevákov, ktorým pomôžeme spievať.

Biblický citát: J 3, 16 už poznajú. 1J 1, 9 je čiastočne vysvetlený v poslednej vete textu. Môžeme doplniť slová Pána Ježiša: **Ako mňa zná Otec, aj ja znám Otca, a život kladím za ovce. (J 10, 15)**

Dôležitý citát – sumu zákona – sa mimovoľne naučili prostredníctvom doplňujúcej úlohy a môžu si ju opakovať, kedykoľvek sa doma pozrú na dvere alebo skrinku či písací stôl, kam si citát vyvesia.

Pracovný zošit k tejto téme nemá ponuky, preto je vhodné oživiť vyučovanie doplňujúcimi úlohami.

Modlitba: Návod sa nachádza v poslednej úlohe za textom, inšpirovať nás môže ponúknutá modlitba za margináliou. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

1. Božie prikázanie: Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!

Ciele:

Kognitívny: Uvedomiť súvis medzi prvým Božím prikázaním a príbehom o zlatom teľati.

Afektívny: Chápať príčinu Božieho hnevu. Uvedomovať si a rozoznávať, kedy človek porušuje prvé prikázanie a aké to má dôsledky pre jeho život.

Psychomotorický: Aktívne sa zapojiť do inscenačnej metódy. Nájsť v Biblii aspoň dva verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: verše zo žalmu 112 na papierikoch, lístky k téme na inscenačnú metódu

Modlitba: Zopakujeme modlitbu z učebnice, ktorá je navrhnutá na koniec predchádzajúcej hodiny. Modliť sa môže každý, kto chce. Spoločná veršovaná modlitba, vhodná na začiatok vyučovania.

Skupinová práca: Tajnička a zrkadlové písmo na str. 44 – 45.

Motivácia: Na tabuľu napíšeme veľkým písmom **Žalm 112**. Vybraté verše zo žalmu 112 vopred nachytáme na papieriky, rozdáme jednotlivcom (alebo si môžu sami vytiahnuť) a necháme, aby si ich aspoň trikrát potichu prečítali. Potom sa pred tabuľou zoradia podľa poradia a pre všetkých svoje verše prečítajú nahlas.

Dané verše sú nachystané v doplňujúcich úlohách na prefotenie. Porozprávame sa o nich.

1 Haleluja! Blahoslavený každý, kto sa bojí Hospodina a v Jeho príkazoch má veľkú záľubu.

2 Mohutné bude jeho potomstvo na zemi a statočný rod bude požehnaný.

3 Hojnosť a bohatstvo sú v jeho dome a jeho spravodlivosť trvá naveky.

6 Lebo sa nikdy neskláti; v pamäti večnej bude spravodlivý.

7 Nebojí sa planej správy; pevné je jeho srdce; dúfa v Hospodina.

8 Utvrdené je jeho srdce; nebojí sa, kým sa zvrchu nepodíva na svojich protivníkov.

9 Rozsýpa štedro, dáva chudobným a jeho spravodlivosť trvá naveky; jeho roh vyvýši sa v sláve.

10 Uzrie to bezbožník a namrzí sa, zaškrípe zubami a pominie sa. Tak túžba bezbožníkov vyjde nazmar.

Kto je podľa žalmistu požehnaný? Každý, kto sa bojí Hospodina a miluje Božie prikázania – plní ich s radosťou, nie sú mu na ťarchu, ale chce ich plniť, túži byť takým, akým ho chce mať Hospodin.

Aké požehnanie dostáva ten, kto sa bojí Hospodina a dodržiava Jeho prikázania? Telesné – mnohým potomstvom i bohatstvom, ale aj duchovné – bude spravodlivý, čiže Pán Boh ho prijme a odpustí mu naveky, uzrie slávu Božiu a na konci bude v Božej prítomnosti a blízkosti šťastne prebývať. Dnes sa začíname podrobnejšie venovať jednotlivým prikázaniam. Verím a pevne sa modlím, aby sa mocne zapísali do vašich srdc a v živote ste mali v nich naozajstnú záľubu. Želám si, aby ste sa vyhli netrpezlivosti Izraelcov, o ktorých je aj dnešná ilustrácia. Spomeňte si a povedzte, čo sa vtedy odohralo. Porozprávame sa o ilustrácii – Izraelci sa klaňajú zlatému teľaťu, ktoré ulial Áron z ich zlata, pokiaľ bol Mojžiš na hore Sinaj.

Prečítame text.

K otázkam za textom:

- Mojžiš, 2. Abrahám, 3. Matúša, 4. ovečke, 5. Nátan, 6. Eliáš – riešenie: **MAMONE**
- Z milovania bohatstva vzniká pýcha, nepriateľstvo, sebecko a závišť.
- Vedieme voľný rozhovor. Talizman je čokoľvek, čomu veríme viac než Pánu Bohu. Obrázok, hračka, náramok,... o ktorých si myslíme, že keď ich budeme mať pri sebe, podarí sa nám dobre napísať písomnú prácu, nič zlé sa nám nestane...

- Nachystáme lístky na námety k inscenačnej metóde. Cieľom nie je prebrať každý námet, ale vybrať niektoré, aby žiaci vedeli v živote prakticky reagovať a utvrdili sa v pravej viere.

- ☞ Jeden žiak predstavuje človeka, ktorý nosí talizman, druhý takého, ktorý mu ho vyhovára. (Nosiť treba Pána Ježiša v srdci.)
- ☞ Jeden žiak predstavuje človeka, ktorý chodí k veštcovi, druhý takého, ktorý mu ho vyhovára. (Chodiť do kostola, veriť Pánu Bohu, modliť sa a svoj budúcnosť vložiť do Božích rúk je neporovnateľne dôležitejšie a končí pre človeka šťastne, kdežto toto ňu uvedie do večného plameňa.)
- ☞ Jeden žiak predstavuje človeka, ktorý číta horoskopy, druhý takého, ktorý mu ho vyhovára. (Čítaj Božie slovo – Bibliu, tam je pravda o tebe.)
- ☞ Jeden žiak predstavuje človeka, ktorý hovorí iba o sebe – chváli sa, aký je jedinečný, šikovný a bohatý, druhý takého, ktorý ho taktne napomína. (Všetko, čo vieme a máme, je len veľká milosť od Pána Boha a jedine On má byť vyvýšený v našich životoch.)
- ☞ Jeden žiak predstavuje človeka, ktorý má rád svoje luxusné auto, druhý takého, ktorý mu to vyhovára. (Máme milovať predovšetkým Pána Boha.)
- ☞ Jeden žiak predstavuje človeka, ktorý vyvoláva duchov, druhý takého, ktorý mu ho vyhovára. (Vzývať máme iba Ducha Svätého, ktorý jediný je pravým Radcom, Utešiteľom, Posvätiťom, Pomocníkom a Učiteľom,...)
- ☞ Jeden žiak predstavuje človeka, ktorý klope na drevo (len aby som neporiekol), druhý takého, ktorý mu ho vyhovára. (Všetko, čo konáme s vďakou a pokorou pred Pánom Bohom, je požehnané.)
- ☞ Jeden žiak predstavuje človeka, ktorý nosí štvorlístok, druhý takého, ktorý mu ho vyhovára. (Štvorlístok ti neprinesie šťastie.)

Na záver tejto aktivity si spoločne prečítame citát od B. Pleijela.

Doplňujúce informácie a úlohy:

1. Riešenie hádanky: NIČ. Nič nie je väčšie ako Boh, chudobní nič nemajú, bohatým nič nechýba a keby sme nejedli nič, tak zomrieme.
2. Veľkosť letáku stačí A5. Letáky pomôžeme deťom skopírovať, aby ich mohli porozdávať. Zo všetkých vytvorených letákov môžeme tiež vytvoriť knihu – brožúru, ktorú si zavesíme v triede. Príklad textu na leták:

Len zopár otázok

Vieš, že existuje niekto, kto Ťa nekonečne a bezpodmienečne miluje? Kto pre teba urobil všetko, čo potrebuješ? Kto sa za Teba bije? Kto Ťa stráži, aby si si nohy neudrel o kameň, kto svojim anjelom prikáže, aby Ťa strážili? Kto ide s Tebou aj temným údolím, i cez oheň i cez všetky prekážky až do konca? Kto má pre Teba pripravené niečo tak nádherné, čo sa ani predstaviť a slovami opísať nedá? Je to Tvoj Boh. Prijmi Ho. Teraz. Nikdy svoje rozhodnutie neoľutuješ.

3. Izraelci si mysleli, že keď majú so sebou archu zmluvy a v nej Dekalóg, Hospodin bude s nimi, nech idú kamkoľvek a robia čokoľvek. No mýlili sa. Vzali ju do boja proti Filištíncom a archa zmluvy im nepomohla, stala sa majetkom ich nepriateľov. Spravili si z nej modlu, talizman, a na živého Pána Boha a Jeho prikázania vo svojom živote zabudli, odpadli od nich, hrešili a nečinili pokánie. (1 S 4, 1 - 22) Nemalo by sa stávať, že sa človeku stratí **žiara Božej slávy**. (J. O. Markuš, s. 207)

S 122	x 21	t 43	O 774	Y 44	r 25	e 87
A 994	Ž 1190	d 99	f 11	h 53	R 1002	v 103
m 25	g 33	L 100	I 1178	a 69	Ž 772	c 79
E 770	l 63	n 29	č 57	Á 98	r 19	ý 81
A 1026	g 1	d 17	B 776	s 5	V 50	J 600

Pieseň KTS 104: str. 128 v učebnici

Biblický citát: Pán Ježiš tieto slová povedal satanovi po tom, ako Ho pokúšal. Aj my sa môžeme, ba máme brániť Božím slovom pred útokmi toho zlého, a preto musíme vedieť naspamäť čím viac Božích myšlienok.

Pracovný zošit: ... Hospodin... bohov...

...Pána Boha...milovať...dôverovať.

peniaze, talizmany, počítač, zdravie, horoskopy, šťastie, dieťa, životný partner,...

Ja však a môj dom budeme slúžiť Hospodinovi.

Modlitba: Podľa námetu v učebnici. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

2. Božie prikázanie: Nebudeš brať meno Božie nadarmo!

Ciele:

Kognitívny: Uvedomiť súvis medzi druhým Božím prikázáním a príbehom o horiacom kríku.

Afektívny: Chápať príčinu Božieho hnevu. Uvedomovať si a rozoznávať, kedy človek porušuje druhé Božie prikázanie a aké to má dôsledky pre jeho život.

Psychomotorický: Božie meno sa snažiť používať jedine s úctou. Nájsť v Biblii aspoň dva verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: papiere pre skupiny

Modlitba: Podľa námetu v učebnici na konci minulej témy. Spoločná veršovaná modlitba vhodná na úvod.

Skupinová práca: Zadáme jednotnú prácu, vypracovanie úloh v pracovnom zošite na str. 23.

....Božie....; ...sväté,v hneve, v údive, krivou prísahou, nectenie si, naposväcovať vo svojom srdci, v klamstve,...

Lebo Hospodin nenechá bez trestu toho, kto zneužije Jeho meno! (5M 5, 11)

Motivácia: Spomeňte si, kedy ste počuli niekoho brať meno Božie nadarmo. Vedeť voľný rozhovor, vedíme žiakov k odsudzovaniu takého správania.

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii – Mojžišovi sa pri horiacom kre zjavil Hospodin.

K otázkam za textom:

- **Som, ktorý som! Boh Abraháma, Izáka a Jáкова.**
- Pane Bože, Hospodin, Pán Ježiš, Pán Boh,... žiakom neradíme, zistíme, ktoré mená dobre ovládajú (dôkladnejšie sa tejto úlohe venujeme pri téme Posväť sa, meno Tvoje! na str. 80.)
- Stačí, ak si mená zaradíme do skupín ústne – Boh Otec, Boh Syn, Boh Duch Svätý.
- Bezmyšlienkovitá reč, kliatba, lož, zlorečenie, krivá prísaha, čary, hnev, údiv, prekvapenie...
- Túto úlohu sme si zadali v prvom ročníku, teraz je čas zhodnotiť, ako sme na tom. Voľný rozhovor.
- Božie meno je sväté a máme ho v srdci posväcovať a nahlas používať jedine s úctou.

Každý žiak si môže vymyslieť svoju vlastnú verziu. Námety na situačnú metódu:

- Mami, prosím, používajme Božie meno len s úctou, nech sa ono v našich srdciach posväčuje. Namiesto vzdychu „Ježiš“ si vymysli iné slovo, ktoré budeš používať. Ďakujem.
 - Prosím, ujo Emil, aspoň v mojej prítomnosti meno Božie používajme iba v úcte. Ja v Pána Ježiša verím a v srdci ma pichá, uráža ma to a hnevá, keď sa používa nehodne.
 - Božie meno je samo o sebe sväté, použime ho v modlitbe a s úctou, ale nie nevhodne. Pán Boh sa na to veľmi hnevá a vinníkov prísne trestá.
 - Modlíme sa za milosť Božiu, vhodný pokojný a láskavý prístup (aj keď nás to hnevá) a múdrosť nájsť správne slová, ktoré by iného nenahnevali, ale pomohli mu nezneužívať Božie meno.
- **správne sú možnosti a, c, e, h, i, k: pri modlitbe, pri čítaní Biblie, pri zbožnom speve, pri domácich pobožnostiach, s úctou**

Hľadanie v Biblii:

Ef 5, 20 **Dobrorečte** za **všetko** Bohu Otcu v **mene** nášho Pána Ježiša Krista.

R 15, 13 Boh nádeje nech vás naplní všetkou **radosťou** a **pokojom** vo viere, aby ste sa mocou Ducha Svätého rozhojňovali v **nádeji**.

Ž 34, 2 Dobrorečiť budem Hospodinu v každom **čase**, nech je chvála o Ňom **neprestajne** v mojich **ústach**.

Job 1, 21 Hospodin **dal**, Hospodin **vzal**. Nech je **požehnané** meno Hospodinovo.

Doplňujúce informácie a úlohy:

1. Necháme deťom dostatok času, aby mohli porozmýšľať. Na konci vyhodnotíme a nahlas prečítame vzniknuté prehlásenia. Tiež si ich môžeme skopírovať a zviazať do brožúry a vyvesiť v triede. Svoje originály nech si doma povesia na viditeľné miesto, aby im slová boli na očiach. Nezabudneme sa neskôr opýtať, ako sa im podarilo predsavzatie splniť.

2. Žiaci môžu otázky vytvoriť pre pani učiteľku, pre kamaráta/tku, pre vedúcu besiedky prípadne aj poprosiť, aby doma na ne odpovedali a o nejaký čas im odpovede odovzdali. Potom sa rozhodneme, či a kde rozhovor uverejníme.

Pieseň KTS 265: str. 127 v učebnici, triangel, bubienok

Biblický citát: Vyberieme jeden z úloh na hľadanie v Biblii.

Pracovný zošit: riešenia sa nachádzajú v časti skupinová práca.

Modlitba: Podľa námetu v učebnici rozdelíme žiakom jednotlivé časti:

1. ž. chválu Božieho mena, 2. ž. vyznanie o zneužití Božieho mena, 3. ž. prosbu o odpustenie v mene Pána Ježiša Krista, 4. ž. prosbu o pevnú vieru a nádej na odpustenie, pretože Božie slovo je pravda, splní sa. Modlitba Pánova.

Ako námet na modlitbu vyučujúceho môže poslúžiť časť textu zo žalmu 104:

Dobroreč, duša moja, Hospodinu. Hospodine, Bože môj, si veľmi veľký – priodel si sa nádherou a velebou, rozpínaš nebo ako stan, hališ sa do svetla sťa do rúcha, na vodách buduješ si siene, z oblakov robíš si povozy, na krídlach vetra sa uberáš. Vetry si robíš poslami a blčiaci oheň sluhami. Tvojmu svätému menu buď sláva, chvála a česť odteraz až naveky. Amen.

Hodnotenie

3. Božie prikázanie: Pamätaj, že máš sviatočný deň svätí!

Ciele:

Kognitívny: Vedieť, že nedeľa je deň sviatočného odpočinku.

Afektívny: Rozvíjať spoločenstvo s Hospodinom a aj s inými veriacimi.

Psychomotorický: Navštevovať služby Božie. Nájsť v Biblii aspoň dva verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova

Modlitba: Podľa námetu z konca minulej hodiny. Vhodná veršovaná modlitba na úvod.

Skupinová práca: Zadáme jednotnú skupinovú prácu podľa zadania na str. 48 – 49. Vyber správne tvrdenie.

1. nedeľa, cirkvou daný sviatok;

2. deň sviatočného odpočinku, deň Pánov, deň služieb Božích, nedeľa, deň vzkriesenia Ježiša Krista; deň zoslania Ducha Svätého

3. 6

4. 1

5. chválili Boha, stretli bratov a sestry v Pánu, modlili sa, počúvali Božie slovo, urobili radosť Pánu Bohu, sa posilnili vo viere, sa učili poslúchať Pána Boha, počúvali, ako chce Pán Boh zmeniť náš život.

Motivácia: Porozprávame sa o obrázku v učebnici na str. 48. Pán farár sa po ukončení Služieb Božích lúči s veriacimi podaním rúk a osobným želaním požehnania, radosti, milosti, pokoja...

Prečítame text. Doplnenie k textu:

Domáce úlohy by sme si mali vypracúvať inokedy, skôr.

V nedeľu – okrem vymenovaných možností - Pán Ježiš slávnostne vchádzal do Jeruzalema pred veľkým týždňom.

K otázkam za textom:

- Úlohu môžeme zrealizovať ústne – rozhovorom, alebo námety písať na tabuľu či na kolujúci papier... Následne si prečítame tabuľku s výhovorkami a argumentáciou od B. Pleijela.
- Situačná metóda. Dvojice pracujú na rovnakej téme, rozhovor nemusí byť dlhý, ale zato výstižný, žiaci si ho môžu aj zapísať. Po predvedení scénok a ukončení aktivity sa porozprávame, ako sa žiaci cítili v roli rodičov, ktorí musia argumentovať. Vyberieme i najvhodnejšie argumentácie a môžeme si ich zapísať na tabuľu i do zošita (každý človek potrebuje doliať oleja viery do svojej lampy, kým je ešte čas; potrebujeme sa spoločne s inými modliť; potrebujeme spoločenstvo bratov a sestier;...).

Návrh jednej scény:

Dieťa spí. Rodič: „Dobré ráno, je nedeľa, vstávaj, ideme do kostola.“

Dieťa: „Mne sa nechce!“

R: „U mňa to neplatí.“

D: „Načo tam mám ísť?“

R: „Pretože Pán Boh si to tak želá. Je to jedno z desiatich Božích prikázaní. Pán Boh vie, že je to pre nás potrebné. Čakám ťa v kuchyni s raňajkami.“

Rodič sa v duchu modlí: „Pane, prosím, Ty prejav svoju svätú moc a nakloň srdce môjho dieťaťa, aby ochotne, s radosťou navštevovalo Tvoj chrám. Ďakujem. Amen.“

D: „Tak dobre, idem.“

Doplňujúce informácie a úlohy:

Žalm 84 je túžbou po chráme.

1. Necháme žiakom dostatok času, prípadne im vopred niektorú z ankiet v EPST prečítame. Ak nerozumejú slovu anketa, priblížime si ju: redaktorka vytvorí otázky a buď na ulici alebo emailom oslovuje rozličných ľudí s prosbou, aby jej povedali či napísali svoj názor.

2. Slová, ktoré v stĺpcoch do skupiny nepatria: **Robota na sviatok ide naspiatok**. Vysvetlíme si, že to, keď niekto koná prácu počas sviatočného dňa odpočinku, sa mu vráti, bude ju musieť urobiť znova.

3. Vyhľadaj v Biblii a doplň:

Ž 122, 1 **Radoval** som sa, keď mi hovorili: **Podme** do domu Hospodinovho.

Ž 128, 1 **Blahoslavený** každý, kto sa **bojí** Hospodina, kto chodí po Jeho **cestách**.

Ž 84, 11 Lebo lepší je jeden **deň** v Tvojich **sieňach** ako inde **tisíc**; radšej chcem stáť na prahu v **dome** svojho Boha, ako zdržiavať sa v stanoch **bezbožnosti**.

Pr 14, 11 Dom **bezbožných** bude spustošený, ale stánok **úprimných** bude prekvitať.

J 2, 16 Nerobte **trhovisko** z domu môjho Otca.

J 14, 2 V dome môjho Otca je mnoho **príbytkov**.

Pieseň KTS 86: str. 129 v učebnici, paličky

Biblický citát: Zopakujeme si myšlienku Ž 26, 8: Milujem obydlie Tvojho domu, kde Tvoja sláva prebýva!

Pracovný zošit:sviatočný.....svätiť;

...oddeliť pre Hospodina;

Pretože: v nedeľu Pán Ježiš vstal z mŕtvych, bol zoslaný Duch Svätý, bol založený prvý kresťanský zbor, Pán Ježiš vchádzal do Jeruzalema v nedeľu, lebo chodíme do kostola,...

Vymaľuj, čo si máš v nedeľu správne vybrať.

Cirkevný rok začína adventom a končí pamiatkou zosnulých.

Modlitba: Podľa námetu na modlitbu. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Domáca úloha: Prineste si obálku a poštovú známku, ale skúste to zrealizovať tak, aby o tom vaši rodičia nevedeli.

4. Božie prikázanie: Cti si otca i matku, aby si dlho žil na zemi!

Ciele:

Kognitívny: Na základe príbehu o dvanásťročnom Ježišovi v chráme poukázať na potrebu poslušnosti rodičom.

Afektívny: Viesť k láske, úcte, rešpektu a poslušnosti voči rodičom, starým rodičom a učiteľom.

Psychomotorický: Vedieť v konkrétnom živote prejaviť vďačnosť rodičom. Napísať list svojim rodičom. Modliť sa za rodinu. Nájsť v Biblii aspoň dva verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova

Pomôcky: papiere s námetmi na inscenačnú metódu, zrkadielko

Modlitba: Podľa námetu z konca minulej hodiny. Veršovaná spoločná modlitba.

Motivácia: Prednesieme báseň zo str. 53 a porozprávame sa o nej.

Skupinová práca: vyriešte otázky pred hlavným textom na str. 51:

- 12
- V Jeruzaleme.
- 4 – 5 dní
- Ježiš sa svojim rodičom „stratil“ – ostal v chráme medzi učiteľmi, ktorí žasli nad Jeho rozumnosťou. Rodičom povedal: „Čo, že ste ma hľadali? Či ste nevedeli, že musím byť vo veciach svojho Otca?“
- Áno.
- Mama upratuje, verí, perie, žehlí, otec nakupuje, vynáša smeti, umýva riad... v rodinách sa jednotlivé činnosti priradené rodičom môžu líšiť.

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii – Dvanásťročný Ježiš ostal v chráme, kde Ho našli Jeho rodičia.

Zrkadlová veta: Boha treba viac poslúchať ako ľudí! Sk 5, 29

K otázkam za textom:

- Vážiť si, byť slušný a úctivý.
- Mali by sme.

- Modliť sa za nich a odpustiť im, aj keď je to ťažké.
- Zrkadlová veta z textu: Boha treba viac poslúchať ako ľudí! Sk 5, 29
- Námety si nachystáme pre každú skupinu alebo dvojicu žiakov, napríklad:

Deti v obchode odvrávajú rodičom. Rodičia doma v nedeľu ráno odhovárajú deti, aby chodili do kostola. Na autobusovej zastávke deti neposlúchajú rodičov.

- Voľný rozhovor. Najlepšia je láskavá prísnosť a dôslednosť v dodržiavaní daných pravidiel. Kto by chcel byť takým rodičom, akí sú jeho rodičia? Pán Boh je náš Otec – aký je? Lásavý, ale aj prísny.
- Na tabuľu postupne píšeme kladné vlastnosti našich rodičov.
- Tiež napíšeme, čo by sme chceli na nich zmeniť.

Doplňujúce úlohy:

Napište svojim rodičom list. Vyzdvihnite dobré vlastnosti a starostlivosť, pridajte modlitbu za nich. Poproste, aby sa v niečom konkrétnom trochu zmenili, v jednom. Poďakujte im za konkrétne veci. Napište im, že ich máte radi. Pošlite im list poštou.

1. Riešenie: **a) neochráni pred pádom do hriechu. b) na pomoc nášho Boha.**

Hľadanie v Biblii: Ef 6, 1 Dietky, **poslúchajte** si rodičov v Pánu, lebo je to **spravodlivé**.

Pieseň KTS 120: str. 130 v učebnici, prstové činelky

Biblický citát: Buď zrkadlový text z textu, alebo podľa úlohy Hľadanie v Biblii.

Pracovný zošit: Cti si otca i matku, aby si dlho žil na zemi!

- vážiť si, poslúchať

O obrázku sa najprv porozprávame – Dvanásťročný Ježiš v chráme udivuje svojou múdrosťou. Potom prečítame citát pod obrázkom. Nakoniec si ho môžu vymaľovať. Pre štvrtákov je to jednoduché, pretože takýto typ úlohy zvládnu i prváci.

Modlitba: Podľa námetov i rozhovoru môžeme spoločne napísať a následne sa pomodliť. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

5. Božie prikázanie: Nezabiješ!

Ciele:

Kognitívny: Poznať súvis príbehu o Ábelovi a Kainovi s piatym Božím prikázáním. Primerane veku poučiť žiakov o ohrozeniach tohto sveta (šikana, závislosť).

Afektívny: Prejaviť úctu voči každej forme života. Ochraňovať trpiacich a chorých. Poznať dôležitosť ochrany zdravia a zachovania života.

Psychomotorický: Zapojiť sa do inscenačnej metódy. Nájsť v Biblii aspoň dva verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, ochrana života a zdravia

Pomôcky: biblická konkordancia alebo internet

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny. Veršovaná modlitba.

Motivácia: Prednesieme báseň zo s. 56 a spoločne so žiakmi si rozoberieme jej obsah. Vojna je zlá, ničí všetko hlava-nehlava, zabíja nevinných. Plev – nechcená úroda, niečo, čo narastie, ale nemáme z toho osoh, je to zlé. Vojna zničí nielen životy ľudí, zvierat, rastlinstvo, ale i všetko, čo ľudia vybudovali – s Božou pomocou vytvorili – polia, domy, školy, kostoly, cesty, obchody, detské ihriská...

Skupinová práca: Vyriešte úlohy v pracovnom zošite na str. 27. K vyriešenému textu potom spoločne nájdeme miesto v Biblii. Riešenia: **Nezabiješ!**

hnevať sa, nadávať, ublížiť, zbraňou, drogou, zlým slovom...

Ale ja vám hovorím: Každý, kto sa hnevá na brata, prepadne súdu. Slová povedal Pán Ježiš, sú napísané v Mt 5, 22a („a“ znamená, že citujeme prvú časť daného verša).

- Pán Boh
- Pán Boh
- Pán Boh
- Kain Ábela (o vydaní Božích prikázaní sa dozvedáme síce až neskôr, ale Pán Boh Kaina vystríhal, aby nedovolil hriechu, aby ho ovládol.) Vytvoríme vetu o ilustrácii – Kain chce zabiť brata Ábela.
- bratia
- **prinášali Hospodinu obete**, mali sa radi, pomáhali si, **Kain zabil Ábela**, Ábel zabil Kaina, **Kain/Ábel dostal od Pána Boha na čelo znamenie**, aby ho nikto nezabil

Prečítame text.

Inscenačná metóda. Necháme podľa možnosti každého žiaka odpovedať (výhodu majú triedy s nízkym počtom žiakov). Trénujeme jeho zručnosť vedieť odolať nesprávnej veci, z ktorej sa môže vyvinúť zlozvyk - hriech.

- Ponúkame žiakom: „Vyskúšaj, vezmi si!“

„Nie, nechcem, škodí to môjmu zdraviu a aj telu, ktoré je chrámom Ducha Svätého.“

- „Nezabi maličkého človeka, budeš ho mať na svedomí celý život. Teš sa, že ti Pán Boh dáva dieťa, je to veľký Boží dar.“ „Je to trestné, Pán Boh sa na to hnevá. Iba On môže život vziať, pretože ho daroval. Urobila by si veľmi zle, je to hriech.“

Text.

- Opäť inscenačná metóda, pri ktorej sa z množstva odpovedí a možností žiaci môžu poučiť nenechať si pre seba také závažné činy a nájsť správne slová, ktorými sa dôvernej osobe (rodič, učiteľ, riaditeľ, farár, starší spolužiak, súrodenec,...) zverí. A samozrejme v prvom rade Pánu Bohu v modlitbe. Povzbudíme žiakov, aby v takýchto situáciách hovorili pravdivo, smelo a ihneď, aby sa za horúca mohli veci riešiť.
- „Myslím, že by ste si mali dobre rozmyslieť, čo robíte. Pán Boh všetko vidí a nenechá vás bez odplaty.“ Vhodné je ihneď zavolať dôveryhodného dospelého na pomoc.

Hľadanie v Biblii: **Každý, kto sa hnevá na brata, prepadne súdu. (Mt 5, 22)**

Puzzle: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili. (Mt 25, 40)

Doplňujúce informácie, čítanie a úlohy:

MARTIN RÁZUS (Zo zbierky To je vojna!): Modlitba dieťaťa

Milý Otče z neba!

Prosím ponížene,

pozri – mama zase obrátená k stene

plače! Ja viem prečo, vieš to aj Ty iste,

že nám otec musel kamsi na bojište,

bez neho nám smutno – ani na pohrabe...

Preto prosím pekne ja, ja, dieťa slabé,

vráť nám ho, vráť, aby mama nežialila!

Pohroz! Predsa veľká – veľká Tvoja sila,

mama vraví, keď chceš – skrotíš každú šiju,

a ver' mrzko i len, keď sa chlapci bijú!

Povedz to tým veľkým, musí prestať zvada,

otca pustia domov, mama bude rada,

a ja ešte ako! Dám mu i čo nemám,
 veru si ho nikdy – nikdy nenahnevám;
 Teba ale za to chváliť neprestanem...
 Sprav to, sprav, a daj nám dobrú nôcku! Amen.

1. 5M 28, 1 – 8a Ak naozaj poslúchneš **hlas** Hospodina, svojho Boha, a budeš zachovávať a plniť všetky Jeho **príkazy**, ktoré ti **dnes** dávam, Hospodin, Tvoj Boh ťa **vyvýši** nad všetky národy zeme. Splnia sa na tebe všetky tieto **požehnania** a budú ťa sprevádzať, ak budeš **poslúchať** slovo Hospodina, svojho Boha. **Požehnaný** budeš, keď budeš v meste a **požehnaný** budeš, keď budeš na poli. Požehnaný bude plod tvojho **života** a plod tvojho **statku** i prírastky tvojho drobného stáda. Požehnaný bude tvoj kôš i tvoje koryto. Požehnaný budeš, keď budeš **vchádzať** a požehnaný budeš, keď budeš **vychádzať**. Hospodin spôsobí porážku tvojich **nepriateľov**, ktorí by povstali proti tebe. **Jednou** cestou vytiahnu proti tebe a **siedmimi** cestami **zutekajú** pred tebou. Hospodin ti udelí svoje **požehnanie**, aby bolo s tebou vo tvojich zásobárňach a vo **všetkom**, čoho sa chytia tvoje ruky.

2. Plod života je dar nebies!

p	l	o	N	E	Z	A	B	Í	J	A	J
d	CH	R	Á	Ň	Ž	I	V	O	T	ž	i
v	o	N	E	T	Ý	R	A	J	t	a	j
e	E	I	V	A	R	D	Z	Ň	Á	R	CH
N	E	N	I	Č	P	R	Í	R	O	D	U
d	a	J	U	N	A	K	I	Š	E	N	r
n	e	b	N	E	F	A	J	Č	i	e	s

Pieseň KTS 266: str. 131 v učebnici, paličky

Biblický citát: Podľa úlohy na hľadanie v Biblii alebo poskladané puzzle. Pán Boh nám hovorí, aby sme sa nehnevali, ale odpúšťali si navzájom.

Pracovný zošit: riešenia nájdeme v časti skupinová práca.

Modlitba: Ježiši môj, pri mne zostaň, pred zlobami sveta sa ma zastaň. Tak sa mi nič neprihodí, čo by činilo mi škody. Amen. (Duchovná studnica života, s. 61)

Ježiši, cesta života, veď ma! Bože pravdy, vyučuj ma! Tvorca života, udržuj ma, aby som zostal (a) dieťaťom Tvojím čistým dnes i zajtra i naveky. Amen. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

6. Božie prikázanie: Nescudzoložíš!

Ciele:

Kognitívny: Viesť žiakov k úcte voči svojmu telu. Vedieť odmietnuť to, čo ich ohrozuje. Zopakovať príbeh o Dávidovi a Batšebe a uvedomiť si súvis so šiestym Božím prikázáním.

Afektívny: Chápať dôležitosť manželskej vernosti a čistoty života v mladosti.

Psychomotorický: Vytvoriť modlitbu a pomodliť sa za čistotu života ohľadom šiesteho Božieho prikázania. Nájsť v Biblii aspoň dva verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Pomôcky: Učebnica Chlebík (s. 51 - 52)

Modlitba: Námety na modlitbu: ďakujem za dnešný deň, ďakujem za to, že sme sa opäť stretli na hodine náboženstva, prosím, aby Pán Boh požehnal naše učenie, prosím, aby sme sa veľa nového dozvedeli, prosím, aby sme svoj život podľa naučených pravd riadili... veršovaná modlitba vhodná na začiatok.

Skupinová práca: Necháme žiakov, aby si pozreli obrázok na str. 57 a skúsili o ňom napísať vetu, prípadne určiť celý príbeh, ktorého sa dotýka. Necháme im čas 5 – 7 minút, potom vyhodnotíme. Riešením sú odpovede na otázky v úvode na str. 57:

- 6.
- Pretože Batšeba mala svojho manžela – Uriáša Chetejského, Dávid nebol jej manžel.
- Narodené dieťaťko im zomrelo – túto informáciu nemali v texte, ale mali ju zistiť podľa jednej z úloh.
- O jedinej ovečke chudobného, ktorú svojim hosťom pripravil boháč vlastníci mnoho oviec. Ty si ten muž.
- Žalm 51
- Najprv sa stretávať v spoločenstve bratov a sestier a vziať sa pred Pánom Bohom v kostole.
- Nie, Pán Boh to zakazuje.

Prečítame text.

K otázkam za textom:

- Žalm 51

1 Pre hudobný prednes. Žalm Dávidov. Po tom, čo bol Dávid s Batšebou,
 2 prišiel k nemu prorok Nátan.
 3 Zmiluj sa nado mnou, Bože, podľa svojej milosti! Pre svoje veľké milosrdenstvo zahlad' moje priestupky!
 4 Dokonale ma obmy z mojej viny, očisť ma od môjho hriechu!
 5 Lebo som si vedomý svojich priestupkov a hriech môj predomnou je stále.
 6 Proti Tebe samému som zhrešil, páchal som, čo je zlé v Tvojich očiach, aby si Ty mal pravdu vo svojich rečiach a bol si čistý vo svojom súde.
 7 Hľa, v neprávosti som sa zrodil a v hriechu počala ma moja matka.
 8 Hľa, obľubuješ hlbokú pravdu; a v skrytosti mi praješ poznať múdrosť.
 9 Yzopom zbav ma hriechu, a ja budem čistý, umy ma, belší budem ako sneh!
 10 Daj mi počuť radosť, potešenie, nech zajasajú kosti, čo si zdrvil.
 11 Skry si tvár pred mojimi hriechmi a zotri všetky moje viny!
 12 Srdce čisté stvor mi, ó Bože, a obnov vo mne ducha pevného!
 13 Od svojej tváre nezavrhní ma a svojho svätého Ducha mi neodnímaj!
 14 Navráť mi radosť z Tvojej pomoci a duchom poslušnosti podopri ma!
 15 Chcem učiť priestupníkov Tvojim cestám, aby sa hriešnici k Tebe obracali.
 16 Vytrhni ma, ó Bože, z krvnej viny. Ty, Bože mojej spásy! Nech zaplesá môj jazyk pre Tvoju spravodlivosť.
 17 Ó Pane, Ty mi otvor pery, nech moje ústa Tvoju chválu zvestujú.
 18 Lebo Ty nemáš záľubu v zábitku, a keby som ti obetoval zápal, nepáčil by sa Ti.
 19 Bohu milou obeťou je duch skrúšený; Ty, Bože, nepohrdaš srdcom skrúšeným a zdrveným.
 20 Preukáž dobro Sionu vo svojej priazni, vybuduj múry Jeruzalema!
 21 Potom si obľúbiš správne obete, zápaly a celozertvy; vtedy budú obetovať junce na Tvojom oltári.

- Modlitbu vytvoríme spoločne: Drahý Pane Bože, Ty všetko vieš a všetko dokážeš, veď ma, prosím, tak, aby som v mladosti žil(a) čisto pre Teba, bol (a) trpezlivá a rozvážny (a) pri voľbe partnera, s Tvojou pomocou z Tvojej milosti si našiel (a) človeka pre život a výchovu našich detí. Učín to láskavo, prosím Ťa v mene Ježiš. Amen.
- Domáca úloha. Individuálna alebo vo dvojiciach, ako si žiaci zvolia. Zopakujeme si hlavne, kto tvorí rodinu – nie dve ženy alebo dvaja muži, lež muž a žena, ktorým Pán Boh ráčil požehnať dieťaťko.

Napríklad: Mladí ľudia, pozor, pozor! Pán Boh si želá, aby ste hľadali najprv kráľovstvo Božie, a potom vám dá Pán Boh do cesty partnera na celý život. Dievčaťu mládenca, mužovi ženu. Žite čisto, dodržiujte 6. Božie prikázanie. Najprv vstúpte do manželstva, potom majte deti. Nech vám v tom žehná Trojjediný Boh – Otec, Syn i Duch Svätý. Amen.

Doplňujúce čítanie a úlohy:

Modlitba Mládenca alebo panny podľa Eliáša Mlynárových (Duchovná studnica života, s. 167 – 168).

Svätý a čistý Bože, ktorý máš záľubu v svätom konaní a v pobožných veciach, ako i čistom a šľachetnom srdci, Ty chceš, aby mládenci a panny žili v čistote tela i duše. Aby som toto mohol (a) dosiahnuť, prosím Ťa ponížene, môj Bože, ráč mi stvoriť čisté srdce, aby som žil(a) šľachetne v myslení, slovách i skutkoch a slúžil(a) Ti čistou dušou a nepoškvrneným telom. Zachovaj ma, Pane Ježiši, pred nehanebnosťou a odvráť odo mňa všetky zlé žiadosti. Nedopusť, aby som padol (a) v rozličné neprávosti a nešľachetnosti a zachovaj ma pred ľuďmi, ktorí Teba neposlúchajú. Uhas vo mne všetky zlé žiadosti, aby som neprepadol(a) hanbe a neprávosti. Zachovaj ma od zlej spoločnosti a takých miest, ktoré dávajú podnet a príležitosť k hrešeniu. A keď ma budú zlí ľudia navádzať na ich zlé cesty, daj, aby som mal silu a múdrosť ich nenasledovať, ale stáť pevne na Tvojim slove a Tvojich prikázaniach. Prosím, daj i mne prísť do šťastného manželstva a v ňom v pokoji, pobožnosti, láske a jednote prežiť svoj život. Ak by si chcel, aby som zostal(a) sám (a) tak ako apoštol Pavel, bez manželstva, dopraj mi sily žiť čisto. Vo všetkom nech sa deje Tvoja svätá vôľa, Ty, Hospodine, vysoko zvelebený naveky. Amen.

Jozef nakoniec zvíťazil **útekom pred hriechom**.

1.	R	Ú	T			
2.	O	T	C	A		
3.	R	E	B	E	K	A
	4.	K	R	É	D	O
5.	B	O	H			
6.	U	M	R	E	L	

1. Na Bóazovom poli klasy zbierala
2. Verím v Boha všemohúceho
3. Izáka a
4. Viera všeobecná kresťanská
5. Pán Ježiš bol pravý človek i pravý
6. Ukrižovaný a pochovaný bol

	7.	P	I	L	Á	T
8.	T	R	E	T	Í	
9.	J	E	Ž	I	Š	
	10.	D	U	CH		

7. Pontský
8. v deň vstal z mŕtvych
9. Kto je Spasiteľ?
10. Tretia osoba Svätej Trojice je Svätý

	11.	H	A	D
--	-----	---	---	---

12.	K	R	S	T		
13.	B	I	B	L	I	A
14.	D	E	S	A	Ĥ	
	15.	CH	Ó	R	E	B
	16.	M	O	J	Ž	Š
17.	P	A	M	Ä	T	A
						J

11. Evu naviedol na zlé

12. Sviatosti sú: Večera Pánova a svätý

13. Božie slovo

14. Koľko bolo Božích prikázaní, ktoré priniesol Mojžiš z vrchu Sinaj?

15. Ako sa inak nazýva vrch

Sinaj?

16. Meno Biblickej postavy, ktoré znamená „Vytiahnutý z vody“.

17. Tretie Božie prikázanie začína slovom:, že máš sviatočný deň svätý!

Pieseň: s. 131, paličky, triangel

Biblický citát: Najprv doplníme a potom sa jeden naučíme.

Mt 19, 5-6 Preto opustí **človek** otca i matku a pripojí sa k **manželke**, i budú dvaja **jedno** telo, takže už nie sú dve telá, ale jedno. Čo teda **Boh** spojil, **človek** nerozlučuje!

1K 11, 3 Hlavou každého muža je **Kristus**, hlavou ženy je však **muž** a hlavou Krista je **Boh**.

Ef 5, 25 Mužovia, **milujte** si ženy, ako aj Kristus miloval **cirkev** a seba samého **vydal** za ňu.

Pracovný zošit: Nescudzoložíš!

Láska, opora, vernosť. Opäť si môžeme prerozprávať príbeh podľa obrázka, tentoraz však tak, ako sa život Dávida a Batšeby mal po správnosti odvíjať.

Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a príľne k svojej žene a budú jedným telom. 1M 2, 24

Modlitba: Podľa vytvorených modlitieb za čistý život v mladosti. Modlitba Pánova.

Domáca úloha: Napíš modlitbu k dnešnej téme.

Hodnotenie

7. Božie prikázanie: Nepokradneš!

Ciele:

Kognitívny: Prostredníctvom príbehu o Ézavovi a Jákobovi si vysvetliť siedme Božie prikázanie.

Afektívny: Vzbudiť túžbu byť nesebeckým a chcieť sa podeliť s tými, ktorí majú nedostatok.

Psychomotorický: Šetriť si svoje vlastné veci. Nepoškodzovať majetok iných. Požičané veci vedieť vrátiť. Nájsť v Biblii aspoň dva verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: učebnica Chlebík, pre každého žiaka pripravené slovo *Nepokradneš!* na osobitnom papieri

Modlitba: Modlitby z domácej úlohy skontrolujeme a opravíme, potom sa pomodlíme. Úvodná veršovaná modlitba.

Žiaci predvedú reklamy na rodinu podľa Božích pravidiel.

Motivácia: Rozdáme Papieriky a necháme žiakov, aby slovo *Nepokradneš!* položili alebo pripli na nejakú z vecí v triede. Ak máme v triede málo žiakov, môžu úlohu plniť individuálne. Ak ich je viac, buď pracujú všetci naraz, alebo po určených skupinách – najprv dievčatá, potom chlapci.

Skupinová práca – nediferencovaná, každá skupina vypracúva obe úlohy:

Napíšte čo najrýchlejšie:

1. desať vecí, ktoré vám v tejto triede nepatria (tabuľa, nástenka, podlaha, stolička, umývadlo,..., počet môžeme podľa individuálnych schopností našich konkrétnych žiakov zmeniť).

2. päť (alebo viac) slov, ktoré sú charakteristické pre príbeh o Ézavovi a Jákobovi. (Pred hodinou je vhodné prečítať si tento príbeh, aby sme vedeli riešenie úlohy správne vyhodnotiť.)

- Po vyhodnotení skupinovej práce si z Chlebíka (s. 21 - 22) nahlas prečítame príbeh o Ézavovi a Jákobovi, prerozprávame si ho, vytvoríme vetu o ilustrácii (Jákob získal od Ézava prvorodenstvo výmenou za misu šošovice a kus chleba) a postupne odpovedáme na úvodné otázky:
- Jákob získal od brata prvorodenstvo prostredníctvom navrhnutého obchodu, s ktorým Ézav súhlasil. Môžeme poukázať napr. na zneužitie situácie zo strany Jákoba, alebo na ľahkovážnosť zo strany Ézava. Aj my sme často ľahkovážni a súhlasíme s niečím, aj keď si neuvedomujeme následky.

- Úlohu žiaci vyriešili v skupinovej práci – ide o predmety v triede, na tomto mieste doplníme, že tieto veci, ktoré nepatria nám, si nesmieme svojvoľne privlastniť, nesmieme ich ani poškodiť, niektoré si môžeme požičať, resp. používať dlhodobo.
- V tejto úlohe sa zameriame na veci osobné, ktoré vlastní konkrétny človek. Nesmieme zobrať nič, čo patrí inému, ak nám to nedal, nepožičal, alebo nedaroval. Svojvoľné privlastnenie veci patriacej inému, je krádež, čo sa prieči nielen Božím pravidlám, ale aj svetským – ľudí, ktorí kradnú, zatvárajú do väzenia. Choroba – kleptománia núti takto chorých ľudí brať, čo im nepatrí. No takto postihnutých ľudí je málo a o ich diagnóze sa verejne vie.
- Každý môže zdvihnúť vec, ktorá patrí jemu. Alebo si obul tvoje topánky a obliekol tvoju vetrovku a odišiel tak domov. Otrásne. Krádež.

Prečítame text. Nemusíme mať ani nadbytok, stačí, že máme jedlo, ktoré iným chýba a už to by malo stačiť, aby sme sa podelili. Stačí sa poobzerať okolo seba. Denne stretávame ľudí, ktorým chýbajú základné veci. Pán Ježiš nás volá, aby sme takýmto pomohli, pretože tým pomáhame Jemu – čokoľvek ste urobili jednému s týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili (Mt 25, 40).

K otázkam za textom:

- A tak, kto vie dobre činiť a nečiní, hriech má. (Jk 4, 17)
- Aj slušný človek, ktorý nikdy vedome nič neukradol, býva pokúšaný na zlé tým, že diabol vytvorí podmienky, ktoré svedčia: „Veď sa ti nič nestane, veď to nikto nevidí...“ Keď ma nikto nevidí, zoberiem si to, veď o tom nikto nebude vedieť. (Ale Pán Boh áno!) Niekomu z vrečka vypadnú peniaze a on si to nevšimne, máme tendenciu si ich nechať..., stratené kľúče od auta treba nahlásiť na políciu, výdavok, ktorý prevyšuje správnu čiastku treba tiež vrátiť,...
- Samostatná práca: b) aj c) sú správne odpovede.
- V dramatizácii rozhovoru sa navzájom môžu vystriedať rozličné charaktery ľudí, napr. drzý a tichý, slušný a nahnevaný, veriaci a neveriaci, ..., aj keď sa trochu zasmejeme, ide o to, aby si žiaci zapamätali slovíčka: prosím, nech sa páči a ďakujem.
- Inscenačná metóda – podľa šikovnosti jednotlivých žiakov zadáme buď jednu vybratú tému všetkým dvojiciam, alebo každá dvojica bude mať iný námet. Nezabudnime si vždy povedať, ako správne – podľa Božej vôle – situáciu vyriešiť.
- **Pán Boh nám v siedmom prikázaní zakazuje pomáhať, privlastniť si, klamať, poškodzovať, milovať blížnych, dobrorečiť, ukradnúť, nepriznať svoj majetok v daňovom priznaní.**

- Hľadanie v Biblii: Joz 7, 1 Ale Izraelci sa previnili porušením kľatby. **Áchán** totiž, syn Karmího, syna to Zabdího, syna Zerachovho z kmeňa Júdovho vzal si niečo z vecí pod kľatbou, preto vzplanul hnev Hospodinov proti Izraelu. *Išlo o to, že Hospodin vydal Izraelcom bez akéhokoľvek boja mesto Jericho a prísne im zakázal čokoľvek po predošlých obyvateľoch si ponechať. Celé mesto mali spáliť. Zlato, striebro a náčinie bronzové a železné malo byť zasvätené Hospodinovi a dané do Jeho pokladu v Jeho dome. Všetkých obyvateľov Jericha– okrem neviestky Rachab a jej rodiny (pretože ukryla dvoch Izraelských vyzvedačov) - pozabíjali.*
- Najhoršie je kradnutie ľudí, detí, zabíjanie a predávanie ich orgánov.

Doplňujúce úlohy:

1.

Časť Biblie	Stará zmluva	Nová zmluva
Kniha, kapitola, verše	1M 31, 26 – 27.30 – 35. 1M 35, 16 - 19	Sk 5, 1 - 11
Meno – mená osôb	Ráchel	Ananiáš a Zafira
Predmet sporu	teráfim, domáci bôžikovia jej otca	odložili si z utrzenej čiastky za pole pre seba
porušené Božie prikázania	7., 8., 9. , 10.	7., 8.
Boží trest	predčasná smrť - Jákobova obľúbená žena zomrela ako prvá, pretože ukradla otcovi domácich bôžikov a sám Jákob vyhlásil: "U koho nájdeš svojich bôžikov, ten nech neostane nažive" (1M 31,32). Lábán bôžikov nenašiel, Ráchel neumrela hneď, no predsa ukradla bôžikov a umrela ako prvá zo žien, nedožila sa staroby. Nie je to náhoda a ukazuje nám staré známe, že Božie mlyny melú pomaly.	zomreli

2. Pred zadaním úlohy sa podľa daných otázok môžeme voľne porozprávať.

3. Vymaľujú 8 kníh (dva krát štyri).

Pieseň KTS 266: str. 131 v učebnici, zvonkohra – tóny d – a (v tónine D-dur)

Biblický citát: Neluhajte – neklamte. Samostatne necháme žiakov, aby sa naučili. Kto ho bude vedieť ako prvý?

Pracovný zošit: Nepokradneš!

Nekradnite a neklamte!

Modlitba: Spoločne si vytvoríme námety na modlitbu a rozdelíme si ich, napr.:

- prosba o čisté srdce v príležitosti na krádež,
- prosba o správne konanie aj v situáciách, keď ma to láka niečo si vziať, čo nie je moje,
- vďaka za Božie prikázania, konkrétne za toto, lebo nás učí, čo je Božia vôľa...

Domáca úloha: Napíš vlastnú modlitbu k dnešnej téme.

Hodnotenie

8. Božie prikázanie: Nevypovieš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu!

Ciele:

Kognitívny: Vedieť vysvetliť ôsme Božie prikázanie.

Afektívny: Viesť žiakov k hovoreniu pravdy. Chápať význam pravdivosti v každej situácii života.

Psychomotorický: Učiť sa hovoriť pravdu, aj keď je nepríjemná. Trénovať si pomáhanie v triede, vedieť riešiť konflikty prostredníctvom pravdovravnosti. Nájsť v Biblii aspoň dva verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, mediálna výchova

Pomôcky: internet – youtube.com – Kto za pravdu horí

Modlitba: Skontrolujeme prinesené modlitby, opravíme chyby a pomodlíme sa. Veršovaná úvodná modlitba.

Skupinová práca: Podľa námetu v učebnici na str. 62

- Krivé svedectvo prináša: pravdu, **lož**, radosť, **klamstvo**, **hriech**, **nečisté svedomie**.
- Vyber, v ktorom z príbehov sa použilo klamstvo a povedz, ako:

1. **Jákob s Rebekou klamali Izákovi, že Jákob je prvorođeným synom Ézavom, ktorý má dostať požehnanie prvorođeného.**
2. Eliáš neklamal Elízea
3. Dávid zabil Goliáša
4. Mojžiš vyviedol Izraelcov z Egypta
5. **Bratia klamali otcovi Jákobovi o Jozefovi, že zomrel, že ho roztrhala divá zver, že krv na jeho plášti je dôkaz jeho smrti – predali ho do Egypta, krv bola z kozla**
6. Rúť nasledovala Noemi
7. Veľkňazi však a celá rada hľadali falošné svedectvo proti Ježišovi, ako Ho usmrtiť. Ale nenašli, ani keď prišlo mnoho falošných svedkov. Konečne prišli dvaja a povedali: Tento povedal: Môžem zboriť chrám Boží a za tri dni ho vybudovať. (Mt 26, 59 - 62) Oni neklamali, pretože On to naozaj hovoril (J 2, 19), ale nerozumeli, že hovorí o chráme svojho tela, preto to považovali za rúhanie.

Protivníci klamali, že neplatí dane: a začali žalovať na Neho: Tohto sme pristihli, ako prevracal náš národ, zakazoval dávať dane cisárovi a hovoril o sebe, že je Kristus kráľ (L 23, 2), ale Pán Ježiš riekol: Dávajte teda, čo je cisárovo, cisárovi, a čo je Božie, Bohu! (L 20, 25; celý text L 20, 20 – 26)

8. **Had klamal Eve, že bude ako Boh, keď zje zo stromu poznania dobra a zla, teda z Pánom Bohom zakázaného ovocia.**
 9. Nóach neklamal rodine ani všetkým ľuďom.
- Lož – klamstvo sa rýchlo odhalí. Klamár si musí dobre pamätať, čo kedy a komu povedal – klamal, pretože skutočné udalosti si pamätáme dobre, ale to, čo hovoríme ako klamstvo, nám v pamäti dlho neostane.
 - Klamstvo je hriech a odmenou za hriech je smrť. (R 6, 23) strach, že ma odhalia, zlé svedomie, hnev Pána Boha, pri odhalení zlošť ostatných

Motivácia: Z youtube.com si vypočujeme pieseň Kto zas pravdu horí (<https://www.youtube.com/watch?v=MpDE7QLQW9Y> matica slovenská, pridané 6. 2. 2012). Povieme žiakom, že text napísal Karol Kuzmány na počesť Jána Husa, ktorého katolícka cirkev upálila kvôli pravde Biblického posolstva, ktorú im zvestoval. Chcel, aby sa cirkev odvrátila od nepravdy, klamstiev a podvodov, ktoré na obyčajnom ľuď páchala, ale namiesto toho, aby sa predstavení katolíckej cirkvi pokorili, svoje chyby oľutovali, Pánu Bohu vyznali a život si napravili, dali človeka, ktorý sa nebál otvorene ich vyzývať k náprave, upáli. Ján Hus povedal: Hus potupia, ale o nejaký čas príde labuť. Tou labuťou bol Martin Luther, ktorý spustil lavínu reformácie tým, že na bránu Wittenbergskeho kostola

(slúžila ako nástenka) pribil 95 výpovedí o potrebe nápravy cirkvi. Tiež ho chceli upáliť, ale Pán Boh sa o neho postaral, tak ho aspoň exkomunikovali – vyhodili z katolíckej cirkvi.

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii – Evu v raji oklamal had.

K otázkam za textom:

- Práca pre dvojice, napr.:

Fero bol včera večer pod mojím oknom a hádzal do neho skaly. – To nie je pravda, Fero sa včera večer učil so mnou matematiku.

Pani učiteľka, Ivana odpisovala na písomke z matematiky, preto dostala jednotku. Ivana nemusí odpisovať, pretože učivo ovláda - môžete ju vyskúšať.

- Aby zakryli svoju neschopnosť, svoje nedostatky.
- Voľný rozhovor, každý z nás má v sebe pokušenie niekoho oklamať, prispôbiť situáciu vo svoj prospech. Môžeme sa porozprávať aj o tom, čo je milosrdná lož a kedy sa používa, napr., keď nemeckí fašisti chodili po domoch a hľadali židov s úmyslom odviecť ich do koncentračných táborov a tam ich zabiť, tak mnohí ľudia ich skrývali s nasadením vlastného života (keby ich našli, tak na mieste zomrie ten, kto Nemcov oklamal) – vtedy to bola lož, ktorá zachraňovala ľudské životy nevinných ľudí pred krutou smrťou.
- Slovmi, ktoré budú blízkeho v dobrom svetle ukazovať, dobré o ňom šíriť, ospravedlňovať, nie ohovárať.
- Keď odhalíme klamára (ale i inak hrešiaceho človeka), treba ho najprv medzi štyrmi očami napomenúť. Ak neposlúchne, neprizná sa, potom si prizveme kompetentnejších a opäť mu dohovoríme. Ak to nepomôže, potom to riešime verejne (Mt 18, 15 - 17).
- Básničku zo Svetielka sa môžeme naučiť naspamäť. Pán Boh miluje tých, ktorí chodia v pravde, preto rozmýšľajte, bratia o všetkom, čo je pravdivé, čo čestné, čo čisté, čo A Boh pokoja bude s vami.

Doplňujúce úlohy:

1. Kto klame, škodí inému i sebe!

2. Hľadanie v Biblii:

Pr 21, 28 Falošný svedok **zahynie**, ale ostáva slovo toho, kto **počúva**.

Ef 4, 25 Preto odložte **lož** a hovorte **pravdu** každý so svojim blížnym.

Kol 3, 9 **Neluhajte** si vzájomne, keď ste už vyzliekli starého človeka s jeho skutkami.

Žalm 5, 7 **Zahubíš** luhárov; vrah a klamár **ošklivia** sa Hospodinu.

Ž 101, 7 Nebude bývať v mojom dome **podvodník** a **luhár** neobstojí pred mojimi **očami**.

Mt 12, 34 Lebo z plnosti **srdca** hovoria **ústa**.

Mt 12, 37 Lebo pre svoje **slová** budeš ospravedlnený a pre svoje **slová** budeš odsúdený.

Pr 15, 28 Mysel **spravodlivého** uváži, čo povedať, ale ústa **zlostníkov** chrlia zlé veci.

Pr 15, 32 Kto zavrhuje **napomenutia**, pohŕda vlastným **životom**, kto si všíma karhanie, **zmúdrie**.

Pr 15, 33 Bázeň Hospodinova vychováva k **múdrosti** a slávu predchádza **pokora**.

Pieseň: s. 131, 132

Biblický citát: Vyberieme jeden z doplnených citátov.

Pracovný zošit: ...svedectvo...blížnemu

Zvážime vypracúvanie nasledujúcej úlohy, pretože niektoré texty žiaci nepoznajú a riešenie nám zaberie dosť času.

1. obrázok – 1M 39 žiaci sa príbeh neučili, prerozprávame im ho: Jozef v Egypte mal od Hospodina požehnanie na všetko, čo konal, a tak sa stal dozorcom nad Pótifarovým domom. Chcela ho zvieť Pótifarova žena, ale on ju nechcel a tak na neho klamala, že ju on zvädzal, preto ho dali do väzenia.	2. obrázok - 1 Kr 3 – žiaci príbeh z vyučovania náboženstva nepoznajú, nebol zradený do učebných osnov, musíme im ho prerozprávať. Kráľ Šalamún múdro rozsudzuje spor dvoch žien, ktorým sa narodili deti a jednej dieťa zomrelo, no privlastňuje si živé bábätko. Šalamún dal príkaz živé dieťa rozťasť na dve a každá dať <i>polovicu</i> . Nepravá matka povedala, že súhlasí s rozsudkom, ale srdce pravej mamy sa radšej chcelo vzdať dieťaťa, len aby mu zachránila život – podľa toho spoznal, ktorá je pravou matkou dieťaťa a dal jej ho.
3. obrázok – má byť text Mt 27, kde sa píše o dave, ktorý kričí: „Ukrižuj!“	Kameňovanie Štefana sa učili v treťom ročníku.

Modlitba: Najprv necháme, nech si žiaci potichu dvakrát prečítajú modlitbu, potom sa spoločne všetci nahlas modlíme. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

9. Božie prikázanie: Nepožiadáš dom svojho blížneho!

10. Božie prikázanie: Nepožiadáš ani jeho manželku, ani nič, čo je jeho!

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o Géchazím a jeho spojitosť s deviatym a desiatym Božím prikázáním. Pochopiť, čo je to chamtivosť a závišť. Viesť žiakov k správne postoju k majetku svojmu aj iných a svedomito s ním vedieť nakladať.

Afektívny: Uvedomiť si, že podvodom získané bohatstvo neprináša požehnanie a trvalé šťastie do života.

Psychomotorický: Učiť sa odolávať pokušeniu mať všetko, na čo si človek pomyslí, alebo čo majú iní. Nájsť v Biblii aspoň dva verše a doplniť ich znenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova

Pomôcky: učebnice Chlebiček a Chlebič

Modlitba: Podľa vzoru Bengta Pleijela z minulej hodiny môžeme vytvoriť vlastné krátke modlitby. Prípadne jednotlivé časti rozdelíme žiakom, ktorí sa budú nahlas modliť. Úvodná spoločná veršovaná modlitba.

Motivácia: Zaspievame pieseň podľa výberu žiakov. Zasúťažíme si v poznaní Božích prikázaní, námet nájdeme podrobne rozpracovaný v téme *Nové dosky zákona*.

Skupinová práca: Vyriešte úlohu na str. 65:

- a) pomôcť blížnemu zachovať jeho majetok
- b) **ne-** žiadať majetok a peniaze od iných
- c) závidieť mu nové auto
- d) povzbudiť jeho dcéru, aby zostala a neutekala z domu
- e) **ne-** chcieť jeho dedičstvo
- f) **ne-** privlastniť si jeho deti, manželku
- g) prehovoriť jeho manželku, aby ho neopustila
- h) **ne-** priať mu, aby neskončil školu
- i) **ne-** žiadať dobytok, ktorý chová
- j) **ne-** pýtať si úrodu z jeho záhrady
- k) **ne-** ovplyvniť iného svojimi žiadosťami
- l) skúmať svoje srdce, či nežiadame niečo, čo patrí iným
- m) radovať sa z úspechu blížneho

- n) konať čestne
- o) **ne-** závidieť, ak sa mu darí lepšie ako mne

Prečítame prvý text, nájdeme v ňom vetu o **ilustrácii** – posledná veta: Ízebel zhodili z okna, jej telo pošliapali kone a zožrali psy tak, ako to predpovedal Hospodin.

K otázkam za textom:

- 1., lebo uctievali Baala,
9. a 10., lebo si nárokovali na Nábotovu vinicu,
8., lebo Ízebel nahovorila svedkov, aby krivo svedčili,
5., lebo Ízebel dala ukameňovať Nábotu,
7., lebo obaja ukradli Nábotovu vinicu,
- Ľudia mali hovoriť pravdu. Pána Boha. Sk 5, 29 Boha treba viac poslúchať ako ľudí.
- Smrť.
- Z prvého ročníka (Chlebiček, s. 53) – malomocenstvo je vážna choroba. Na tele sa vytvorí biela škvrna, ktorá sa šíri ďalej po celom tele a mení sa na vredy. Chorému odpadnú uši, nos, prsty,...
- Z druhého ročníka (Chlebík, s. 63 - 64) Tento text môžeme spoločne dopĺňať v dopĺňujúcich úlohách, z doplnených písmen nám vyjde tajnička – **Kto neprávom získal bohatstvo, tomu ono nebude požehnaním. Amen.**

Elízeus najprv chodil s prorokom Eliášom ako jeho učeník a posluhoval mu. Elízea prosil, aby dostal dvojnásobok jeho ducha. Keď Eliáša vo víchrici vzal ohnivý voz a ohnivé kone do neba, Elízeus zodvihol Eliášov plášť a udel ním na vodu rieky Jordán. Voda sa rozostúpila, Elízeus prešiel na druhý breh a prorockí učenici, ktorí to videli, povedali, že duch Eliášov zostúpil na Elízea.

Elízeovi sa v Bételi posmievalo dvadsaťštyri chlapcov, pretože nemal vlasy a on ich menom Hospodinovým preklial, takže ich hneď roztrhali dve medvedice.

Elízeus okrem toho vzkriesil chlapca, napravil jedovaté jedlo nasýpaním múky do hrnca, až tam nebolo nič škodlivého, nasýtil z mála chlebov, zázračne pomocou kusa dreva spôsobil vyplávanie potopenej sekery...

Elízeus v mene Hospodina mnohým pomáhal. Z malomocenstva uzdravil Naamána Sýrskeho a nechcel za to od Naamána žiaden dar ani odmenu.

Prečítame druhý **text**. Vytvoríme vetu o **ilustrácii** – Géchází s dvoma rúchami a striebrom – neprávom privlastnenými vecami - je malomocný.

- Chamtivosť: Niekoľko v triede má sviatok, prinesie nejaké občerstvenie a má z neho viac, než je žiakov v triede – niektorí si drzo pýtajú viac.

Keď sú v obchodoch veľké zľavy na tovar, ľudia kupujú hromady, nemysliac na iných.

Závisť: Keď má niekto krajšie veci, chcem ich mať aj ja také, a preto sa s dotýčným nedokážem úprimne priateliť. Keď má niekto úspech a ja nie. Keď niekoho Pán viac požehnáva v niektorom dare, ktorý rozvíja a mne sa zdá, že mi nedal nič... Závisť dokáže veľmi ubližovať.

- Nie. Máme ďakovať za to, čo nám Pán Boh dal. Nemôžeme mať všetko hmotné či duchovné, ale milosť Božiu v Pánovi Ježišovi Kristovi áno.
- Lebo bol chamtivý, vlastne kradol a dvakrát klamal (Naamána a Elízea). Za žiadne bohatstvo si nemôžeme kúpiť zdravie, ani česť, dobré meno, ani skutočných priateľov (iba falošných, ktorí keď sa bohatstvo minie, odídu preč). Gécházimu nebolo bohatstvo k radosti a k požehnaniu, lebo sa s ním kvôli chorobe nikto nesmel stretávať.

Hľadanie v Biblii:

Kol 3, 25 Kto však pácha **nepravosť**, prijme **odplatu nepravosti**.

Pr 21, 21 Kto sa snaží o **spravodlivosť** a **láskavosť**, nájde **život**, **spravodlivosť** a **česť**.

Pr 16, 7 Keď sa Hospodinu ľúbia **cesty** človeka, On nalaď k pokoju voči nemu aj jeho **nepriateľa**.

2K 9, 7 Lebo ochotného **darca** miluje Boh.

Text

Doplňujúce úlohy: Návod i riešenie sa nachádzajú v časti *K otázkam za textom*.

Pieseň KTS 265: str. 127 v učebnici, paličky

Biblický citát: Odpoveď na rečnícku otázku v citáte otázku znie: NIČ! Opäť môžeme poukázať na Gécházího a jeho podvod – nič mu neprospeľo, keď získal falošný majetok, pretože uškodil svojej duši a Pán Boh potrestal i jeho telo.

Pracovný zošit: Nepožiadaj dom svojho blížneho!

1., 8., 7., 5., 9. a 10. – podrobnejšie je riešenie rozpísané v časti *K otázkam za textom*.

Nepožiadaj ani jeho manželku ani nič, čo je jeho!

Lebo zo srdca pochádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, krádeže, krivé svedectvá, rúhania. (Mt 15, 19)

Modlitba: Môžeme sa ju naučiť naspamäť. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Medený had

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o reptaní Izraelcov proti Mojžišovi, o Božom hneve a treste i záchrane prostredníctvom medeného hada.

Afektívny: Viesť žiakov k poslušnosti voči Pánu Bohu. Chápať Boží hnev i istotu Božej záchrany v Pánovi Ježišovi Kristovi.

Psychomotorický: Vedieť podľa námetu vytvoriť správnu modlitbu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, dopravná výchova

Pomôcky: had – hračka alebo obrázok, zrkadielko, k dopĺňajúcej úlohe aj špajdľa, lepiaca páska, červená pastelka, plastelína, obrázky dopravných značiek

Modlitba: Pomôže nám modlitba z konca minulej hodiny. Učiteľova modlitba. Veršovaná spoločná modlitba.

Motivácia: Pozrite sa na toto zviera (ukážeme hada). Čo všetko o ňom – živom hadovi - viete? (dokáže uštipnúť, plazí sa – nemá nohy, je naň nepríjemný pohľad,...) Mojžiš na základe slov Hospodina zhotovil hada, aby pomohol Izraelcom po ich zlyhaní. Viac sa dozviete pri práci v skupinách.

Skupinová práca: Za daný čas (10 – 13 minút) si potichu **prečítajte text** v učebnici na s. 68 a odpovedzte na štyri otázky pod ním a napíšte vetu o ilustrácii.

- Seraf – had.
- Lebo Mu prestali dôverovať.
- Lebo nemali vodu a nechceli mannu.
- Mannu.

Spoločne prečítame ďalší text.

- Vďačnosť.

Čítame ďalší text. Pohľad na Pána Ježiša Krista tiež uzdravuje – telesne i duchovne – od hriechu, od zlého i od choroby.

K otázkam za textom:

- Lebo je to pre nás to najlepšie. On od nás chce iba správne veci, my sami by sme nedokázali rozlíšiť dobré od zlého.
- Pretože nekonáme tak, ako to On od nás chce, hrešíme a nemáme slávy Božej – každý jeden z nás koná proti vôli Božej, či si to uvedomuje, alebo nie. Preto by sme mali prosiť o odpustenie.
- Z ľudí nik nie je bez hriechu. *Kaz 7, 20 Lebo nieta na zemi spravodlivého človeka, čo by len dobre robil a nehrešil.* Jediný bol Pán Ježiš Kristus.
- Odpustenie hriechov v Pánovi Ježišovi Kristovi. Aké ľahké bolo pozrieť na serafa, také ľahké je aj veriť, že nevinný Boží Syn – obetný Baránok už zomrel za všetky naše hriechy, za hriechy celého ľudstva, teda aj za moje aj za tvoje, ak tomu veríš a ak Mu ich absolútne čestne, čisto a úprimne vyznáš.
- Pretože nás nekonečne miloval, miluje a bude milovať. (J 3, 16 Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.)

Doplňujúce úlohy:

1. Podľa pokynov v doplňujúcej úlohe si vyhotovíme biblické dopravné značky (príklady nájdeme v časti doplňujúce úlohy pre žiakov). Môžeme sa vopred porozprávať, aké dopravné značky žiaci poznajú a ukázať im niektoré pre cestnú premávku (daj prednosť v jazde, stop, zákaz vjazdu, zákaz prekročiť danú rýchlosť, pozor, deti,...).

Nájdi v Biblii a doplň:

Kaz 8, 11 Pretože rozsudok nad **zlým** skutkom sa nevykonáva **ihneď**, preto rastie ľudom **odvaha** páchať **zlo**.

Kaz 8, 12 Keď **hriešny** stokrát pácha zlo, a predsa dlho **žije**, viem, že sa **bohabojným** dobre povedie práve preto, lebo sa Ho **boja**.

Kaz 7, 14 V **dobry** deň buď dobrej vôle; v **zlý** deň si uváž: aj tento deň učinil **Boh** ako tamten, aby človek **nevypátral**, čo príde po ňom.

Kaz 12, 13 Boha sa **boj** a Jeho prikázania **zachovávajú**, lebo to je povinnosť **každého** človeka.

Kaz 12, 14 Lebo Boh každé **dielo** privedie na **súd** i každú **tajnú** vec, či je dobrá **alebo** zlá. *Nám však, veriacim v Pána Ježiša Krista, sa na poslednom súde na obranu postaví sám Boží Syn, a preto rozsudok napriek hriechom v tejto časnosti, bude večné NEVINNÝ. Vďaka Pánu Bohu za to. Amen.*

Pieseň KTS 265: str. 127 v učebnici, bubienok, triangel

Biblický citát: Vyberieme jeden z dvoch na dopĺňanie pomocou zrkadla, v prvom citáte doplníme Biblický odkaz: J 3, 14 - 15.

Pracovný zošit: Opäť si prerozprávame oba príbehy podľa obrázkov (Izraelcov pred smrťou zachránil pohľad na hada zhotoveného Mojžišom na pokyn Hospodina; nás od smrti zachráni iba ukrižovaný a vzkriesený Boží Syn.).

J 3, 16 Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezhynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.

A ako Mojžiš povýšil hada na púšti, tak musí byť povýšený aj Syn človeka, aby každý veriaci mal v ňom život večný. J 3, 14 – 15 Opravíme Biblický odkaz: J 3, 14 – 15.

Modlitba: Podľa námetov v učebnici najprv jednotlivé modlitby vytvoríme, napíšeme, potom sa pomodlíme. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

4. Pane, nauč nás modliť sa!

Ježišov učeník sa rád modlí

Ciele:

Kognitívny: Zopakovať a prehĺbiť si vedomosti o modlitbe z predchádzajúcich ročníkov.

Afektívny: Svoju modlitbu sa modliť v pravde a v Duchu Svätom, z celej sily a mysle, sústredene a precítene, nie iba slovami, ale hlavne srdcom.

Psychomotorický: viesť žiakov k pravidelnej osobnej, intímnej modlitbe v každodennom živote.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: učebnica Chlieb z neba

Modlitba: Podľa námetov z predchádzajúcej témy. Voľná modlitba učiteľa. Spoločná veršovaná modlitba žiakov i učiteľa.

Skupinová práca - diferencovaná (alebo práca dvojíc):

1. skupina: otázky 1 a 2 na str. 71 hore. Rozhovor s Pánom Bohom. V pokore a vo viere, v duchu a v pravde, bez zbytočných slov, poďakovať Hospodinu, chváliť Pána Boha, poprosiť,... zatvorené oči, pokľaknutie, zopnuté ruky a pokora srdca...

2. skupina: otázky 3 a 6 na str. 71 hore. Oslovenie, chválu, vďaku, prosbu – aj za iných, ukončenie.

3. skupina: otázku 4 na str. 71 hore. Za zdravie, za požehnanie pre celý svet, za pomoc, za múdrosť, za šírenie Božieho kráľovstva, za Božiu vôľu v živote a jej nasledovanie...

4. skupina: otázku 5 na str. 71 hore. Za úspech pri počítačovej hre, za zlé pre iných, za to, aby som uspel bez prípravy,...

5. skupina: Vyriešte RA kód na str. 72. Správna modlitba mení našu **DUŠU, MYSLENIE I KONANIE**, ale hlavne **ZLOBU NÁŠHO SRDCA**. V pravej modlitbe musí byť **POKORA**, nie **PÝCHA**. Boh hľadá pri modlitbe na **SRDCE ČLOVEKA**.

Motivácia: motivačný rozhovor podľa úvodných otázok (s. 70 - 71):

- slušne, pokojne, potichu, s dôverou, hovoriť pravdu,
- Maminka - ocko, prosím, pomôž mi s domácou úlohou z náboženstva, daj mi, prosím, požehnanie a radu pred dnešnou písomkou, dovoľ mi pomáhať ti dnes poobede pri upratovaní. Ďakujem za to, že sa o mňa staráš.
- Slušne a pokorne, tak ako so svojím Otcom.
- 1. modlitba obsahuje mnoho nevhodných slov a slovných spojení, naopak, dôležité v nej chýba..

Drahý Pane, ~~ale som dnes dobre napísala ten test~~, prosím Ťa, ... ~~neviem, hnevá sa na mňa Ema, alebo nie,~~ požehnaj dnešný večer, ~~kedy už bude tá večera~~, ... daj nech sa rýchlo naučím vlastivedu, ~~ach – zajtra tá trápna písomka~~. ~~Čo bude večer v telke?~~ Ďakujem za dnešný deň! ~~kedy už otec prestane pracovať na počítači, potrebujem ísť na facebook nakúpiť rybičky~~. Amen. Chýba v nej napr.: ...odpusť mi, že som neposlúchala a že som sa pohnevala s Emou, ďakujem za pomoc a múdrosť pri písaní testu, požehnaj mojich rodičov, ďakujem, že mamka chystá večeru a že máme čo jesť...

2. modlitba je v poriadku.

K jednotlivým modlitbám priradíme správne dieťa (pyšné dievča– prvá modlitba, pokorný chlapec– druhá modlitba).

- riešenie sa nachádza v časti skupinová práca
- jeden deťom dosiaľ neznámy výrok sa naučíme naspamäť

Prečítame text.

K otázkam za textom:

- dychčať, stonať a túžiť z hĺbky srdca
- Byť sústredený na slová, na Pána, na to, čo chcem hovoriť, prosiť a cítiť v sebe Ducha Božieho...
- Učivo preberané v treťom ročníku (Chlieb z neba s. 33). Pokora – pýcha. Farizej hovoril mnoho, chválil sa, nebol vypočutý. Publikán povedal málo, ale pokorne, so správnym postojom, bol vypočutý.
- Pán Boh všetko **vie** a vidí do nášho **srdca**. Nedokážeme Ho **oklamať**. Modlitbou si vyprosujeme Božiu milosť a **nebo**. Mať dar modlitby je veľké **požehnanie** pre človeka.
- Áno.
- Samozrejme, že áno. Počúvaním modlitieb iných, modlením sa s inými, opakovaním modlitieb iných. Prosbou o správne slová v modlitbe. Modlením sa – neustále to skúšať. Čítaním a učením sa Božieho slova naspamäť – potom naša modlitba môže byť prostredníctvom slova Božieho, citovaním a odvolávaním sa naň. Tvorbou modlitby podľa námetu. Čítaním modlitieb veriacich ľudí - Božích mužov a inšpirovať sa nimi (Dávid, Šalamún, Mojžiš, Abrahám, Jób, v neposlanom rade modlitby Pána Ježiša – Arcipastierska, na kríži, v Getsemanskej záhrade, Otče náš...). Čítaním kníh, v ktorých sú modlitby, prosiť Pána Boha o dar modlitby.

Text.

- Riešenie RA kódu sa nachádza pri časti skupinová práca.
- Ani jedna možnosť nie je správna, ak chceme byť vypočutí:
 - kto hovorí bez sústredenia mysle – **so sústredenou myslou**
 - kto hovorí bez lásky k Pánu Bohu – **s láskou k Pánu Bohu**
 - kto rozpráva mnoho, aby sa tak zapáčil Pánu Bohu i ľuďom – **kto hovorí málo, ale zato správne**
 - kto si o sebe myslí, že sa dokonale modlí – **kto sa neustále chce v modlitbe zdokonaľovať**
 - kto o sebe iným rozpráva, ako často a veľa sa modlí – **kto o sebe nerozpráva, ale o to viac sa modlí**
 - kto sa predvádza v modlení pred inými – **kto sa modlí doma v skrytosti**

Hľadanie v Biblii:

Ž 50, 15 Vzývaj ma v deň **súženia**, **vytrhnem** Ťa, a ty ma budeš **oslavovať**.

1Tes 5, 16 - 17 **Stále** sa radujte, **neprestajne** sa modlite!

Mt 7, 11 Keď teda vy, hoci ste **zlí**, viete dávať svojim deťom **dobré** dary, o čo skôr dá dobré veci váš **Otec** nebeský tým, čo Ho **prosia**!

L 11, 11 Alebo či je medzi vami **otec**, ktorý by podal synovi **kameň**, keď si pýta **chleba**? A keď **rybu**, či mu podá **hada** miesto **ryby**?

L 19, 46b Môj **dom** má byť domom **modlitby**; („b“ znamená, že citujeme druhú časť daného verša)

Doplňujúce informácie a úlohy:

1. Dá sa modlitbe naučiť? Samozrejme, že áno.
2. Po vyriešení úlohy vedíme voľný rozhovor, každý žiak povie, čo už vyskúšal a čo ešte nie.
3. a) Vzácný človek, ktorý nás učil modliť sa, pretože sa určite modlil aj za nás a našu vieru.
b) Opäť vedíme voľný rozhovor, nech žiaci povedia, kto ním bol a ako sa za neho Pánu Bohu poďakujú.
c) Nielen splatiť dlh voči človeku, ktorý to učil nás, ale mať v sebe túžbu, aby aj iní dokázali v modlitbe vyliť svoje srdce Pánu Bohu. Napríklad neveriacich rodičov, v budúcnosti svoje deti...
4. Ak sa srdce nemodlí, potom sa jazyk márne namáha.

Pieseň: s. 133, paličky

Biblický citát: Vyberieme z doplnených Biblických veršov.

Pracovný zošit: K tejto téme neponúka úlohy, použiť môžeme navrhnutý doplňujúci materiál.

Modlitba: Prečítame si vetu zo zeleného rámika za margináliou na s. 73 a potom zadáme žiakom vytvoriť vlastnú modlitbu. Po prekontrolovaní a prípadnej oprave sa môžeme modliť. Modlitba Pánova.

Domáca úloha: Napíš modlitbu.

Hodnotenie

Modlitba Pánova

Ciele:

Kognitívny: Vedieť, kedy a kde sa modlil Pán Ježiš, jeho postoj k modlitbe i znenie modlitby, ktorú nás naučil, naspamäť. Zoznámiť sa s rozdelením Modlitby Pánovej na jednotlivé prosby a ich krátku charakteristiku. Vymenovať prosby Modlitby Pánovej podľa poradia.

Afektívny: Chápať a prijímať Modlitbu Pánovu ako vzor, ktorý zahŕňa všetko, čo od nás Pán Boh chce.

Psychomotorický: Učiť sa viesť pravidelný modlitebný život - modliť sa kedykoľvek a kdekoľvek.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, multikultúrna výchova

Pomôcky: internet, na samolepiacom papieri vytlačené texty na hľadanie v Biblii pre každého žiaka

Modlitba: Skontrolujeme doma napísané modlitby žiakov a pomodlíme sa ich spoločne. Spoločná úvodná veršovaná modlitba.

Motivácia: Z youtube.com si vypočujeme starosloviensky Otčenáš (od Jaroslava Stranavského alebo z ECAV Záriečie), alebo aramejsky – rečou, ktorou hovoril Pán Ježiš (<https://www.youtube.com/watch?v=tgiQqqzxtXc>).

Otče náš, iže jesi na nebesich,
da svjatitsja imja Tvoje:
da prijedet Carstvije Tvoje:
da budet voľa Tvoja,
jako na nebesi, i na zemli.
Chľib náš nasuščnyj dažď nam dnes:
i ostavi nam dolhi naša,
jakože i my ostavlajem dolžnikom našim:
i ne vvedi nas vo iskušenie,
no izbavi nas ot lukavaho. Amiň.

Skupinová práca: Nájdite v Biblii verše podľa zadania na str. 76. Formu práce volíme podľa času, ktorý máme, buď diferencovanú alebo nediferencovanú.

Prečítame text, vytvoríme vetu o **ilustrácii:** Pán Ježiš sa modlí.

Odkaz na modlenie Pána Ježiša v Getsemane: Mk 14, 32 – 39; na Golgote: Mk 15, 33 nn a L 23, 44; v chráme: L 4, 14 nn

RA kód v poslednom odseku na str. 75: DOXOLÓGIU

K otázkam za textom:

- Mt 6, 9 – 13; L 11, 2 – 4

- Voľný rozhovor. Dobro je spojenie s Pánom Bohom. Zlo je všade, kde nie je prítomný Pán. V raji, keď neposlúchli príkaz a jedli zo stromu poznania dobra a zla. Nie, neprosperovali. Nevieme, vie to iba Pán Boh.
- Prvé **tri** prosby vzhliadajú k Otcovi. Ďalšie **štyri** prosby nás vedú k zamysleniu sa nad sebou, nad svojím **životom**, životom v spoločenstve **kresťanov**. To, že v Modlitbe Pánovej nemyslíme len na seba a modlíme sa spoločne a za všetkých vyjadrujeme slovami (zámenami) náš, nám, ktoré sú v množnom čísle. V modlitbách nesmie byť nikto pred Pánom **sám**. Máme byť nesení na **krídlach** modlitieb našich **blízkych** a my sa tiež máme modlievať za **iných**, nie iba za **seba**.

Doplňujúce informácie a úlohy:

Ak ovládame latinčinu alebo gréčtinu, pre žiakov bude zaujímavé, ak im Otčenáš prečítame v týchto jazykoch.

Text modlitby v latinčine:

Pater noster qui es in caelis,
sanctificetur nomen tuum.
Adveniat regnum tuum.
Fiat voluntas tua
sicut in caelo, et in terra.
Panem nostrum quotidianum da nobis hodie,
et dimitte nobis debita nostra,
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.
Et ne nos inducas in tentationem
sed libera nos a malo.
Amen.

Text modlitby v gréčtine:

Πάτερ ημών, ο εν τοις ουρανοίς, αγιασθήτω το όνομά σου· ελθέτω η βασιλεία σου· γενηθήτω το θέλημά σου ως εν ουρανών και επί της γης. Τον άρτον ημών τον επιούσιον δός ημίν σήμερον και άφες ημίν τα οφειλήματα ημών, ως και ημείς αφίεμεν τοις οφειλέταις ημών και μη εισενέγκης ημάς εις πειρασμόν, αλλά ρύσαι ημάς από του πονηρού.
Ότι σου εστίν η βασιλεία και η δύναμις και ή δόξα. του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος, νυν και αιεί και εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν.

Fonetický prepis latinskej a gréckej verzie vypracoval Štefan Kiss:

Páter noster, kví es in célis,
sanktifikétur nómen tuum

advéniať regnum tuum
fiat voluntas tua sicut in c  lo et in terra.
P  nen nostrum kotidi  num d   nobis hodi  
et dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris
Et n   nos indukas in tentacionem
sed libera nos a malo
kvia tuum est regnum et potestas et gloria   sque in s  kula. Amen.

p  ter hem  n h   en tois uranois
hagiasth  to to onoma s  ,
elth  to he basileia s  
geneth  to to the  ma s   h  s en uran   kai epi t  s g  s
ton arton hem  n ton epi  sion dos hemin s  meron
kai afes hemin ta ofeil  mata hem  n h  s kai   meis afiemen tois ofeiletais
hem  n
kai m   eisenegk  s hemas eis peirasmon alla rusai hemas apo th   pon  r  
hoti sú estin h   basileia kai h   dynamis kai h   doxa eis th  s ai  nas amín

1. Slová Modlitby Pánovej idú za radom od posledného stĺpca oddola nahor, tak isto, ako   tame skryt   slová tajničky: **  lovek vie, čo v modlitbe chce, Pán Boh vie, ako to dopadne.**

Hľadanie v Biblii môžeme žiakom vytlačiť na samolepiaci papier. Keď doplnia, môžu si jednotlivé citáty vystrihnúť a nalepiť na obal učebnice...

Mt 7, 7 - 8 Proste a **dostanete**, hľadajte a **nájdete**; klopte a **bude** vám **otvoren  **. Lebo **každý** kto **prosí**, **dostane**; a kto **h  ad  **, **nájde**; a kto **klope**, **tomu bude otvoren  **.

Mt 6, 6 Ale keď sa ty modl   , vojd   do svojej **komôrky**, zamkni **dvere** a modli sa k svojmu Otcovi, ktor   je v **skrytosti**, a tvoj Otec, ktor   vidí v skrytosti, **odplat  ** tebe.

Mt 6, 5 A keď sa modlíte, nebuďte ako **pokrytci**, ktor   radi stoja a modliev  j   sa v **synagógach** a na rohoch **ulíc**, aby ich l  udia **videli**; **veru vám hovorím: Majú svoju odplatu.**

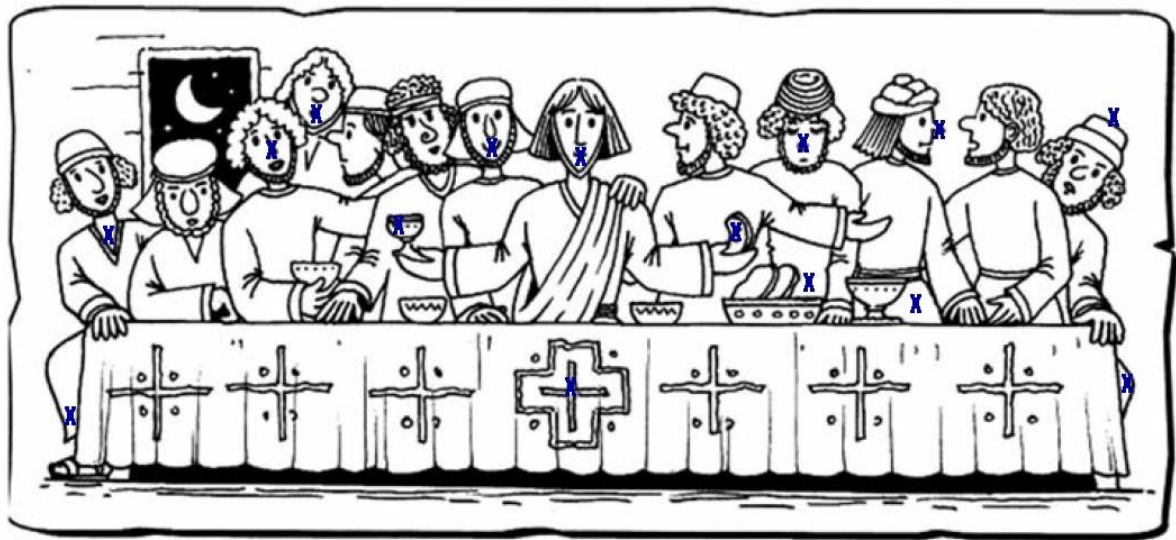
Mt 6, 7 A keď sa modlíte, nehovorte **mnoho** ako pohania, ktor   sa domniev  j  , že pre svoju **mnohovravnos  ** budu vysly  an  . Nebuďte im **podobn  **! Ve   Boh, v    Otec, vie, čo **potrebujete**, prv, ako Ho **prosíte**.

Pieseň ES 368: str. 134 v učebnici, triangel

Biblický citát: Výber z doplnených pri hľadaní z Biblie.

Pracovný zošit: Učeníci. Otče náš. 7. Kedykoľvek. Neprestajne... Skutočná modlitba vychádza zo srdca.

Obrázok z podobenstva o farizejovi a publikánovi. Môžeme sa porozprávať, ktorá modlitba bola Pánom Bohom vypočutá.

Boh sa pyšným protiví, ale pokorným dáva milosť.

Modlitba: Poďakujeme Pánovi Ježišovi za vzor všetkých modlitieb. Modlitba Pánova.

Postoje: kľačanie, sedenie, státie, ležanie, sklonená hlava,...

Hodnotenie

Modlitba Pánova - Oslovenie

Ciele:

Kognitívny: Vedieť, že Pán Boh, ku ktorému sa v modlitbe utiekame, je našim drahým a milujúcim Otcom.

Afektívny: Uvedomiť si, že Hospodin, hoci je Pán neba i zeme, je zároveň môj milujúci Otec.

Psychomotorický: Modliť sa tak, ako keby sme sa rozprávali so svojím otcom – úprimne, otvorene, s dôverou a úctou.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: na papierikoch pripravené slová – možnosti oslovenia Trojjediného Pána Boha podľa počtu žiakov - o 2 až 3 viac (**schválne nezaradíme oslovenie Otče - Otec**) - možnosti nájdeme v učebnici Chlieb náš každodenný na str. 80, počet kried podľa počtu žiakov

Modlitba: Rozdáme pripravené kartičky s možným oslovením Hospodina a povieme žiakom, aby svoju úvodnú modlitbu začínali daným oslovením. Modlitba stačí krátka. Ak majú žiaci problém vytvoriť vlastnú, môžeme svoju napísať na tabuľu a podľa nej sa pomodlia. Napr.: (**oslovenie**), **ďakujem Ti za tento deň, za to, že sme sa mohli opäť stretnúť na hodine náboženstva. Prosím, príd' medzi nás a otvor naše srdcia pre Tvoje sväté slovo. Amen.** Ak máme viac žiakov, kartičky môžeme rozdať dvojiciam alebo trojiciam – tieto sa potom spoločne nahlas modlia.

Skupinová práca: Charakterizujte dobrého otca. Napíšte za daný čas (5 – 7 minút) čo najviac slov – slovných spojení, ktoré ho vystihujú (starostlivý, láskavý, čestný, pravdivý, múdry, prísny, štedrý,...).

Motivácia: Nech žiaci vezmú kriedu a všetci naraz na roztvorenú tabuľu (ticho, rýchlo a bezpečne) napíšu tú verziu svojho mena, ktoré je pre nich najmilšie. (Usúdime podľa charakteru žiakov, či pôjdu všetci naraz alebo najprv dievčatá, potom chlapci,..., najideálnejšie však je, aby písali naraz, pretože nebudú mať čas „kontrolovať“ svojich spolužiakov). Keď sa usadia, prečítame tieto mená nahlas a porozprávame sa o tom, prečo sa im páči a kto ich tak volá, prípadne sa môžeme dohodnúť, že ich budeme používať namiesto tých, ktorými sme žiakov nazývali.

Následne žiaci nahlas prečítajú mená Hospodina, ktoré od nás obdržali pri modlitbe. Porozprávame sa o tom, ktoré z nich je asi najkrajšie, najmilšie pre Pána Boha. Dnes sa dozvieme, ktoré oslovenie má Pán Boh najradšej.

Prečítame text, vytvoríme vetu o **ilustrácii:** Otec (Pán Boh) má pre svoje dieťa vždy otvorenú náruč plnú lásky.

Ktoré oslovenie je pre Pána Boha najmilšie? **Otče náš.**

K otázkam za textom:

- Tabuľka sa nachádza i v doplňujúcich úlohách

všemohúci	dokáže aj zlé zmeniť na dobré
vševedúci	vie, čo si myslím, aj koľko vlasov mám na
všadeprítomný	je aj tu aj tam
večný	bol, je a bude
mrvne dokonalý	nepodplatiteľný

nemenný	stojí si za svojim slovom a zasľúbením
nepochopiteľný	človek Ho nemôže obsiahnuť ani Mu dokonale porozumieť
nekonečný	nemá začiatok ani koniec

Priestor na napísanie modlitby sa tiež nachádza v doplňujúcich úlohách.

Hľadanie v Biblii:

Ž 42, 2 Ako **jeleň** dychtí po vodných bystrinách, tak dychtí moja **duša** po Tebe, ó **Bože!**

Ž 43, 3 Ó zošli svoje **svetlo** a svoju **pravdu!** Ony nech ma vedú a privedú ma na Tvoj svätý **vrch** a ku Tvojim **príbytkom**.

Ž 19, 15 Nech sú Ti po vôli **reči** mojich **úst** a rozjímania môjho **srdca** pred Tebou, ó, Hospodine, moja **skala** a môj **Vykupiteľ!**

Doplňujúce informácie a úlohy:

1. Riešenie sa nachádza v časti k otázkam za textom.
2. Necháme dostatok času, potom si nahlas prečítame, opravíme a na konci hodiny sa môžeme podľa vytvorených chválospevov pomodliť.
3. Napíšeme žiakom na tabuľu Božie meno v hebrejčine **יהוה**, môžeme im nachystať nafotené a rozdať, nech si ho zarámujú. (Predlohu nájdeme v doplňujúcich úlohách).
4. Riešenie osemsmierky: Keď sa modlíme o Božie vedenie, nemali by sme sa **sťažovať**, ak je **rozdielne** od toho, čo by sme si **vybrali**, lebo v Žalme 32, 8 nám Pán Boh hovorí: Vyučím ňa a ukážem ti cestu, po ktorej kráčať máš, radiť ti chcem a moje oko bude bdieť nad tebou.

S	Ť	A	Ž	t	O	V	A	Ť
R	t	é	š	ú	t	a	m	O
Z	D	a	b	r	a	h	á	m
I	ch	ó	r	e	b	n	E	o
s	á	r	a	b	L	N	e	j
E	o	l	p	e	t	e	r	ž
V	n	i	a	k	Y	B	R	i
A	l	e	v	a	p	L	I	š

5. Hľadanie v Biblii – citáty si opäť môžu vystrihnúť. Riešenie nájdeme v časti k otázkam za textom.

Pieseň ES 656/14: str. 135 v učebnici

Nepoužívame hudobné nástroje, radšej necháme žiakov spievať v dvojiciach, trojiciach, rôznych skupinkách, ktoré si sami vytvoria. Snažíme sa o to, aby si žiaci výborne osvojili danú pieseň (na niektorej z nasledujúcich hodín budeme spievať kánon), to znamená, že ju budeme spievať a počúvať čo najčastejšie.

Biblický citát: Výber z doplnených citátov necháme na žiakoch, alebo žiakom zadáme konkrétny.

Pracovný zošit: Keďže k našej téme neponúka úlohy, použijeme navrhnutý dopĺňujúci materiál.

Modlitba: Pred záverečnou modlitbou si spoločne nahlas prečítame o Agathorovi na str. 79. Podľa pokynov v učebnici - skontrolovaných vytvorených chválospevov. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

1. prosba Modlitby Pánovej: Posväť sa, meno Tvoje!

Ciele:

Kognitívny: Vedieť vymenovať Božie mená, ktoré sa v Biblii spomínajú a poznať ich význam.

Afektívny: viesť žiakov používaniu Božích mien s úctou, pokorou a rešpektom.

Psychomotorický: Božie mená používať výlučne iba vhodne.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, mediálna výchova

Pomôcky: internet – youtube.com

Modlitba: Zopakujeme vytvorené chválospevy z minulej hodiny a pomodlíme sa pomocou nich. Úvodná veršovaná modlitba.

Motivácia: Na internete nájdeme pieseň *Pod', teraz je čas vzdať chválu* (učebnica, s. 83 a 136) a prehráme ju. Porozprávame sa, o čom hovorí text, môžeme si ju vypočuť a zaspievať aj dvakrát.

- Skupinová práca: podľa námetov v učebnici; môže byť diferencovaná alebo nediferencovaná.
- Riešenie:

Svätá Trojica	Boh Otec	Boh Syn	Boh Duch Svätý
Trojediný Pán Boh, Pán Boh, Pán, Bože, „Som, ktorý som“, Jahve, všemohúci Boh, Hospodin zástupov, Adonaj, Elohim	Hospodin, Otec, Otče, Stvoriteľ	Záchranca, Boží Syn, Pán Ježiš, Ježiš, Ježiš Kristus, Syn človeka, Spasiteľ, Pán, Baránok Boží, Alfa a Ómega, Rabbi, Učiteľ, Hlava cirkvi, Veľkňaz, Vykupiteľ, Syn Dávidov, Kráľ židovský, Prostredník, Žiarivá ranná hviezda, Mesiáš	Utešiteľ, Radca, Posvätiť, Tešiteľ, Boží Duch, Duch pravdy

- Jedenkrát za rok na Veľký deň zmierenia Jom Kipur – veľkňaz vykonávajúci v chráme vo svätyni svätých službu mohol použiť Božie meno. Inak nesmeli.
- Museli si najprv utrieť pero.

1.Mojžiš pásol ovce svojho svokra – kňaza Jetra.	4. Z horiaceho kra sa mu prihováral Pán Boh. Poveril ho ísť do Egypta a vyslobodiť Izraelcov z otroctva. Hospodin sa mu aj predstavil (učebnica, s. 9).
2.Mojžiš videl ker, ktorý horel, ale nezhorel.	3. Zobul si obuv, pretože počul hlas, ktorý mu to kázal, lebo zem, po ktorej kráčal je svätá.

- Nebudeš brať meno Božie nadarmo!
- Pán Boh nám nezakazuje používať Jeho meno, veď aj sám Pán Ježiš oslovoval Hospodina – Bože, Otče. Pán Boh si však neželá, aby sme Jeho meno zneužívali. Chce, aby sme Jeho meno brali do úst s absolútnou úctou, vážnosťou a láskou.
- Božie meno je sväté samo o sebe, ale nie je v našom srdci a každodennom živote plne posväcované, nevzdávame mu úctu, dôstojnosť, vznešenosť, velebnosť, bázeň, akú si zaslúži. Preto sa za to musíme modliť – na prvom mieste je táto prosba, je teda najdôležitejšia.

Hľadanie v Biblii: Svätý, **svätý**, **svätý** je Hospodin, plná je všetka zem Jeho **slávy**.

- Správne sú možnosti 2., 3., 4.: chce, aby sa posvätilo v našom srdci; chce, aby sme Pánu Bohu vzdávali patričnú česť a úctu; chce, aby sme uvažene a zdvorilo oslovovali Pána Boha.

Prečítame text. Hospodin dal, Hospodin aj vzal, nech je požehnané meno Hospodinovo. Jób 1, 21b (Opäť si zopakujeme, že „b“ za biblickým odkazom znamená druhú časť verša.)

Dávid sa modlil (1Kron 29, 10 – 18) po prípravách na stavbu chrámu, kde sám daroval svoje zlato i poklady na túto stavbu: Tak teda, Bože náš, ďakujeme Ti a chválim Tvoje slávne meno. ... Veď od Teba je všetko, takže z Tvojej ruky sme Ti dali.

- Božie meno je samo o sebe **sväté**, ale my prosíme, aby sa i pri nás **posvätilo**. Malo by sa to stať pri **počúvaní** Božieho slova, pri **čítaní** Biblie, pri ozajstnom **modlení**, pri nábožnom **speve**, pri prijímaní **sviatostí** - Krstu svätého a večere Pánovej, pri každodennom **dodržiavaní** Jeho Slova v našom živote.
- RA kód môžu vypracúvať dvojice žiakov: ...spravodlivosť, čistota, pravdivosť, sila, priamosť, pevnosť a múdrosť...

...dobrých, milosrdných, zdržanlivých, spravodlivých, pravdivých, priamych, vľúdnych, miernych a láskavých...

Môžeme doplniť citát z G 5, 22 - 23: Ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, nežnosť, dobrotivosť, vernosť, krotkosť, zdržanlivosť. Proti takýmto nie je zákon.

- Najprv celú pieseň trikrát zaspievajú všetci žiaci spolu. Potom sa rozdelíme do dvoch skupín, z ktorých každá si pieseň ešte raz sama zaspieva. Pokračujeme podľa pokynov v učebnici. Kánon je dvojhlas, v ktorom obidva hlasy spievajú(hrajú) tú istú melódiu, len časovo posunutú. Nástup druhej skupiny musíme ukázať. Vhodnou pomocou je, ak sám učiteľ s druhou skupinou spieva.
- Inscenačná metóda: Buď vyberieme jeden námet, ktorý zrealizujú všetky dvojice, alebo rozdelíme všetky námety, čiže každá dvojica bude mať iný námet. Nezabudneme na zhodnotenie, spätnú väzbu a vyvodiť – povedať si správnu reakciu podľa príkladu ozaj veriaceho človeka.
 - Prosím, Božie meno používaj iba s úctou.
 - Veríš v Pána Ježiša? Nie? Prečo potom používaš Jeho sväté meno? Keby si veril, pichalo by ňu v srdci, ak by si počul, že Jeho meno berú ľudia nadarmo.
 - Keby si sa bol naučil Božie prikázania, vedel by si, že v 2. Pán Boh hovorí: Nebudeš brať meno Božie nadarmo! Nech sa posväti meno Božie pri nás. Amen!
 - Pánovi Ježišovi by si mal ďakovať, že máš čo jesť, a nie Ho viniť za to, ty toto nemáš rád.
- Pri zbere úrody v záhrade: Vďaka, Pane, za každý plod! Je to štedrosť Tvojho požehnania, že sme mali tohto roku toľko jablák. Ukáž nám, ako sa môžeme podeliť s tými, ktorým si toľko nedoprial.

Pri narodení dieťaťa: Bože, Otče, daroval si nám toto dieťaťko, ktoré chceme vychovávať v báni pred Tebou. Daj, láskavo, nech z neho máme radosť my, okolie, ale hlavne Ty.

Pri lôžku ťažko choreho: Len dúfaj v Pána Ježiša, On dopustí, ale nikdy neopustí. Nedá viac, než vládžeme uniesť, a ak Mu svoje starosti zložíme k nohám, On sám ich bude niesť.

Keď si dohovárame nejaké stretnutie: Prídeš ku mne budúci týždeň? Ak Pán Boh dá, prídem rada.

Podme sa modliť. Dobre, modlime sa za...

Spievajte Pánu Bohu Chválospev. Áno – Pod, teraz je čas vzdať chválu...

- Možná domáca úloha.

Hľadanie v Biblii:

Ž 61, 9 Kiež teda navždy **ospevujem** Tvoje **meno**; a svoje **sľuby** plním deň čo deň!

Ž 51, 17 Ó Pane, Ty mi otvor **pery**, nech moje **ústa** Tvoju **chválu** zvestujú.

Ž 29, 2 Vzdávajte Hospodinu **slávu** Jeho mena, **vzývajte** Hospodina pri Jeho svätom zjavení.

Ž 22, 23 O Tvojom mene budem rozprávať svojim **bratom**, uprostred **zhromaždenia** chcem Ťa **chváliť**.

Doplňujúce informácie a úlohy:

1. Podľa otázok za textom.

2. Otče

N	I	D	O	P	S	O	H
P	Á	N	J	E	Ž	I	Š
Í	Ž	O	B	CH	U	D	Č
T	O	E	A	C	D	A	R
P	O	M	O	C	N	Í	K
L	E	T	I	Š	E	T	U

3. Podľa časti otázky za textom.

Pieseň ES 656/14: str. 135 v učebnici, nepoužívame žiadne hudobné nástroje, pretože zaspievať kánon je náročné. Podrobnejšie pokyny sú uvedené vyššie.

Biblický citát: Výber necháme na konkrétnom žiakovi.

Pracovný zošit:

... podľa učebnice: ... Trojjediný Pán Boh, Utešiteľ, Hospodin, Záchranca, Pán Boh, Boží Syn, Pán Ježiš, Ježiš, Ježiš Kristus, Syn človeka, Spasiteľ, Pán, Baránok Boží, ...

1 holub, 2 slimák, 3 ovca, 4 nosorožec

Dokresliť daný obrázok je veľmi ťažké, ale šikovní kresliari úlohu zvládnu.

Modlitba: Podľa námetov v učebnici. Modlitba Pánova.

Hodnotenie: Môžeme použiť aj sebahodnotenie žiakov.

2. prosba Modlitby Pánovej: Príď kráľovstvo Tvoje!

Ciele:

Kognitívny: Poznať hodnoty Božieho kráľovstva. Vedieť vymenovať, že Božie kráľovstvo k nám prichádza prostredníctvom Ducha Svätého, Božieho slova, sviatostí, modlitieb a cirkvi.

Afektívny: Uvedomovať si vzácnosť a rast Božieho kráľovstva.

Psychomotorický: Túžiť po Božom kráľovstve, po jeho hodnotách a šíriť ich ďalej.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, mediálna výchova, ochrana života a zdravia

Pomôcky: internet – youtube.com

Modlitba: Opakovanie modlitieb z konca minulej hodiny podľa námetov na str. 82. Úvodná veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Za daný čas (5 – 7 minút) napíšte čo najviac slov, ktoré súvisia s Božím kráľovstvom, ak viete, napíšte aj nadpisy podobienstiev o Božom kráľovstve.

Motivácia: Na youtube.com nájdeme a pustíme pieseň *Ty si Pánom*, ktorej slová sa nachádzajú v učebnici na s. 87. Potom sa porozprávame o význame jej textu. Počas hodiny, keď cítime únavu z množstva vedomostí a rozprávania, si ju môžeme ešte vypočuť, žiaci sa môžu zapojiť do spevu.

Prečítame text, vytvoríme vetu o **ilustrácii:** Poklad a perla, ktoré Pán Ježiš v podobienstvách prirovnával ku nebeskému kráľovstvu.

K otázkam za textom:

- Nekonečná láska, radosť, pokoj, dobrota, pravda, čistota, spravodlivosť, ...
- Všetko sa deje podľa Božej vôle.
- Prostredníctvom Trojjediného Pána Boha - Jeho svätého slova, sviatostí, cez Ducha Svätého, modlitby i skrze cirkev.
- Príbehy, ktoré rozprával Pán Ježiš.
- Pán Ježiš.
- Učeníkom, i nám všetkým.
- Pripodobnenie Božieho kráľovstva, posledného súdu, poukázanie na Božiu Otcovskú lásku, na Božiu starostlivosť, na čistotu života a pravdivosti lásky voči blíznym, ochotu srdca,...
- Mať v srdci vieru, ktorá nehasne, ale jasne svieti až do konca.

Text

- Každý človek, ktorý spozná a nájde kráľovstvo Božie, predá všetko, lebo nič, čo mal dovtedy sa ani zďaleka nevyrovná hodnote, ktorú má kráľovstvo nebeské.
- Hovorí inými slovami to isté, pretože niektorých ľudí osloví jedno, iní ľahšie porozumejú druhému...
- Poklad a perla zobrazujú **cenu** kráľovstva nebeského. Pán Ježiš nás vyzýva, aby sme hľadali kráľovstvo Božie a aby sme nič neľutovali **zanechať**, keď ho konečne **nájde**, pretože v ňom máme všetko **najdrahšie** a najcennejšie. Rybárska sieť je predobrazom posledného **súdu**. Dobré sú **spasení**, ktorí **vojdú** do Božieho kráľovstva, plané zobrazuje ľudí **neveriacich**, pre ktorých je pripravená ohnivá **pec** - večná **smrť**.
- e)
- Podľa pokynov v úvode príručky. Žiakom dáme na výber, necháme dostatok času na spracovanie témy, možnosť zadať ako dvojtyždennú domácu úlohu. Ak žiaci vedia pracovať s počítačom, môžu projekt napísať na ňom a po kontrole ho vytlačiť, alebo ho môžu prostredníctvom programu powerpoint pripraviť ako prezentáciu. Ak sa dohodneme s vyučujúcou informatickej výchovy, môžu ho vypracúvať aj na takejto hodine s odbornou pomocou.

Text

- Pilátovi.

Hľadanie v Biblii:

Žid 13, 14 Lebo nemáme tu trvalého **miesto**, ale hľadáme ono **budúce**.

R 6, 23 Lebo odmena za **hriech** je smrť, ale Božím **darom** milosti je **večný** život v Kristovi Ježišovi, Pánovi našom.

1K 6, 9 - 11 Alebo či neviete, že **nespravodliví** nebudú dedičmi kráľovstva Božieho? Nemýľte sa! Ani smilníci, ani modloslužobníci, ani cudzoložníci, ani muži súložiaci s mužmi, ani **zlodeji**, ani **lakomci**, ani **opilci**, ani rúhači, ani vydierači nebudú dedičmi kráľovstva Božieho! A takými ste vy niektorí boli; ale dali ste sa obmyť, boli ste **posvätení**, ospravedlnení v **mene** Pána Ježiša Krista a v **Duchu** nášho Boha.

Doplňujúce úlohy:

1. **Božie Kráľovstvo sa nám neotvorí, kým nezatvoríme zadné dvierka.**

2. Podľa časti o k otázkam za textom.

Pieseň: str. 137 v učebnici, triangel, prstové činelky

Biblický citát: Mnoho veršov na naučenie sa, podľa schopností jednotlivých žiakov zadáme naučiť sa jeden verš zo slov Pána Ježiša.

31 Nebuďte teda ustarostení a nehovorte: Čo budeme jesť? alebo: Čo budeme piť? alebo: Čím sa budeme odievať? 32 Lebo všetko toto pohaniam hľadajú. Ved' váš Otec nebeský vie, že to všetko potrebujete. 33 Ale hľadajte najprv kráľovstvo Božie a Jeho spravodlivosť a všetko toto bude vám pridané. 34 Nebuďte teda ustarostení o zajtrajší deň, lebo zajtrajší deň postará sa o seba. Dosť má deň svojho trápenia. Mt 6, 31 - 34

Pracovný zošit: Ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca človeka nevstúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí Ho milujú (1K 2, 9).

Bude v ňom radosť, večná blaženosť, pokoj, láska,...

Pri obrázkoch necháme žiakov najprv utvoriť dvojice, ktoré k sebe patria:

1 – o poklade	4 – o kvase
2 – o perle	3 – o horčičnom zrne
1 – o poklade	2 – o perle
3 – o horčičnom zrne	4 – o kvase

Jednotlivé podobenstvá si prerozprávame – zopakujeme. Môžeme sa opýtať, ktoré z dnes prebratých v úlohe zobrazené nemáme - **o sieti**.

Modlitba: Rozdelíme námety, skontrolujeme, opravíme, modlíme sa. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

3. prosba Modlitby Pánovej: **Buď vôľa Tvoja ako v nebi, tak i na zemi!**

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o utrpení Pána Ježiša v Getsemanskej záhrade.

Afektívny: Vziať si príklad od Pána Ježiša, ktorý napriek utrpeniu a strachu ochotne poslúchol svojho Otca a splnil svoje poslanie.

Psychomotorický: Napísať svoje svedectvo.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny. Vlastná modlitba. Úvodná veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Hľadanie v Biblii:

1. skupina na str. 89 (J 6, 38 – 40)

Pán Ježiš hovoril: „Veď nezostúpil som z **neba**, aby som konal **svoju** vôľu, ale vôľu **Toho**, ktorý ma **poslal**, a vôľa Toho, ktorý ma poslal, je, aby som nič nestratil z toho, čo mi dal, ale aby som všetko **vzkriesil** v posledný deň. Lebo to je vôľa môjho Otca, aby každý, kto vidí **Syna** a **verí** v Neho, mal **večný** život, a ja ho vzkriesim v **posledný** deň.“

2. skupina na str. 92 (Ž 40, 9)

Rád **plním** Tvoju **vôľu**, Bože môj, a Tvoj **zákon** v **hlbke** srdca nosím.

3. skupina na str. 92 (Mt 5, 39 – 42)

Neprotivte sa **zlému**! Naopak: Ak ňa niekto udrie po pravom líci, nastav **mu aj druhé**, a kto sa chce súdiť s tebou a vziať ti spodné rúcho, daj mu aj **plášť**; a ak ňa niekto núti na míľu, choď s ním **dve**. Kto ňa prosí, tomu **daj**, a neodvracaj sa od toho, kto si chce **požičať** od teba.

Motivácia: Viete, čo je to Božia prozreteľnosť? Necháme žiakov nahlas rozmyšľať.

Je to Božie konanie, ktoré vie, čo nám v budúcnosti prospeje, čomu sa v budúcnosti budeme s odstupom času tešiť, hoci nás to momentálne môže aj zarmucovať. Napr. Pán Boh nám nedá vo svojej múdrosti toho partnera, ktorého práve chceme, aj keď oňho prosíme v

modlitbách, pretože by sme s ním neboli šťastní, nerozumeli by sme si., prípadne sa o ňom neskôr dozvieme záporné veci, ktoré nám zámerne zamlčal. Preto aj v modlitbách, i keď niečo prosíme, máme dodať: ale nie ako ja chcem, ale ako Ty.

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii – Pán Ježiš nesie svoj kríž.

K otázkam za textom:

- **veriť v Boha Otca, v Boha Syna a v Boha Ducha Svätého**
- **neprestane sa modliť**
- **milovať Pána Boha i svojich blížnych**
- **milovať** svojich nepriateľov
- **čítať** Bibliu
- **nevyrušovať** v kostole počas služieb Božích
- počas kázne na službách Božích **pozorne počúvať**
- **dôverovať Pánu Bohu**
- v nedeľu doobeda **neležať** v posteli a **nepozerať** televíziu
- hľadať na internete ~~všetko iné, len nie~~ Božie slovo
- **žiť čestne**
- **dodržiavať desať Božích prikázaní**
- **hlásať** pred ľuďmi, že Pán Ježiš je Spasiteľ sveta
- 1e, 2b, 3e, 4b, 5c-e-f, 6a-b-c-d-e, 7c-d-e, 8a-b-c-d-e

Text

- Ježiš v **Getsemanskej** záhrade – projekt (nadpis, meno žiaka, trieda, odkaz na Bibliu, stručný obsah môžeme zaznamenať pomocou odrážok, obrázkov, čo v tomto texte oslovilo mňa osobne, Biblický citát na zapamätanie)
- Veľmi dôležité. Ak sa nám spôsoby kamarátov nepáčia, upozorníme ich slušne na to a ak ich nie sú ochotní zmeniť, ukončíme priateľstvo.
- Inscenačná metóda (podrobne popísaná v Metodike Chlieb z neba) nám pomôže viac než len riadený či voľný rozhovor. Témy na prácu v dvojiciach sa nachádzajú v texte (doplníme konkrétnejšiu situáciu – alebo necháme žiakov, aby si ju vymysleli). Napr. jeden druhého nahovára:

- neposlúchať rodičov, ktorí chcú, aby som išiel zo školy rovno domov – ako sa budem brániť, keď chcem poslúchnuť rodičov;
 - klamať pani učiteľku, že som zaspal, keď v skutočnosti ma z priamej cesty do školy zviedol ten, ktorý ma na klamstvo nahovára;
 - vziať pani učiteľke pracovný zošit s vypracovanými úlohami na matematike
 - bez vážneho dôvodu nechodiť do školy
- 1 áno, 2 teraz nie, 3 mám pre teba niečo lepšie
 - Chváliť Pána Boha a ďakovať Mu.
 - Môžeme všetky odpovede zapisovať na tabuľu. Väčšej dôvere, viere, láske k Nemu, vďaka,...
 - Veľmi vhodné je, ak aj sám učiteľ napíše svoje príbehy k zadaniu „a)“ i k zadaniu „b)“ a žiakom ich prečíta. Môžeme zadať ako domácu úlohu – môžu si vybrať a) alebo b)

Svedectvá moje – Ingrid Petkovská:

a) Pred tým, ako som uverila v Pána Ježiša a odovzdala Mu svoj život, som neustále hľadala niečo, čo zaplní prázdnotu v mojom srdci. Chcela som mať srdce plné radosti a šťastia, ale nič mi ho neprinášalo – ani vedomosti, ani hra v orchestri, ani zájazdy po Európe, ani výborné výsledky v škole, ani nové oblečenie či topánky, lyže, hra na flautu, rozličné víťazstvá... Všetko to bolo pre mňa šťastím iba na okamih. Vždy som po určitom čase pociťovala prázdnotu, smútok, pocit, že mi chýba niečo väčšie, hlbšie, skutočnejšie a dôležitejšie. Vedela som, že niečo nado mnou je, ale nevedela som, čo. Až na jednej evanjelizácii som po istej prednáške odovzdala svoj život Pánovi Ježišovi a On mi priniesol pravé šťastie, radosť, pokoj, lásku, múdrosť, pomoc a dáva mi ich každý deň. Za to Mu denne celým srdcom ďakujem – že ma našiel, vedie, ochraňuje a požehnáva, že mi odpúšťa, že ma miluje takú, aká som, a že mi pripravuje miesto u seba – vo svojom kráľovstve.

b) Keď som písala učebnice, potrebovala som poslať emailom texty pánovi recenzentovi, ktorý ich posudzoval, hodnotil a opravoval. Internet si pripájam káblom. Môj notebook je však taký, že sa mi internet nedá pripojiť, alebo, keď sa pripojí, po chvíli sa spojenie stratí. Aj dva večery – nezávisle na sebe, raz bol pri mne iba môj manžel a druhýkrát ešte aj moja sestra, ikonka ukazovala, že internet je nepripojený, gmail písal, že spojenie nie je. Modlila som sa: „Pane, Ty vieš, že to potrebujem poslať, prosím.“ A moja správa bola oba razy odoslaná. Moji blízki tomu

neverili, keď som im to hovorila, ale presvedčili sa na vlastné oči. Bože, Ty si Pánom naozaj nad všetkým! Haleluja! Amen.

- Opäť námety na inscenačnú metódu. Vyberieme ten, ktorý je pre našich žiakov práve najaktuálnejší, alebo ktorý si vyberú.

Doplňujúca úloha:

Pokora nie je podriadenosť voči **ľuďom**, ale voči **Bohu**. (A. S. Exupéry)

(apoštol Pavel – svetlo z neba, Nóach – dúha, Zacheus – figovník, Mojžiš – horiaci ker, Samaritánka – studňa, Viera všeobecná kresťanská – Krédo, svadba v Káne Galilejskej – voda premenená na víno, desať Božích prikázaní – Dekalóg, diakon Štefan - kameňovanie)

Pieseň ES 318: str. 139 v učebnici, paličky

Biblický citát: Výber necháme na žiakoch (tri možnosti – str. 89 a 92). Riešenie doplnených citátov sa nachádza v časti skupinová práca.

Pracovný zošit: Môžeme výchovne využiť prečítaním a rozhovorom o texte. (Sami si môžu prečítať a povedať svojimi slovami.)

Slová Pána Ježiša, keď sa modlil v Getsemanskej záhrade: Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich. **Avšak, nie ako ja chcem, ale ako Ty.**

Modlitba: Rozdelíme námety, upravíme vytvorené – napísané modlitby a modlíme sa. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

4. prosba Modlitby Pánovej: Chlieb náš každodenný daj nám dnes!

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o nasýtení zástupu Pánom Ježišom.

Afektívny: Uvedomiť si potrebu pokrmu a to, že nie je samozrejmosťou. Vážiť si každodenné bežné veci, ktoré potrebujeme pre život.

Psychomotorický: Viesť žiakov k schopnosti vedieť sa podeliť. Trénovať zručnosť a ochotu dať iným niečo, čo mám rád, nie iba to, čo už nepotrebujem, ale zriecť sa práve toho, čo potrebujem.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia

Pomôcky: celý jeden veľký chlieb, obrázky pripravené na dramatizáciu podľa návodu v úlohe za textom, špajdle a lepiaca páska

Modlitba: Podľa námetov na konci minulej témy. Veršovaná modlitba vhodná na začiatok vyučovania.

Skupinová práca: Za daný čas (5 – 7 minút) napíšete veci, ktoré denne potrebujete. Po skončení času spočítame napísané slová a prečítame ich nahlas. Predpokladáme, že žiaci vymenujú iba materiálne veci (bez pojmov láska, pokoj, spánok, ...) Tieto zaznačené veci sú vo štvrtej prosbe pomenované slovom „chlieb náš každodenný“, no patrí tam oveľa viac. Čo ešte, to sa dnes dozvieme.

Motivácia: Zrejme v každej skupine sa objaví slovo „chlieb“. Ukážeme žiakom chlieb. Čo myslíte, koľko dospelých mužov sa naje z jedného takéhto chleba? (asi 5) Koľko chlebov by sme potrebovali na nasýtenie 5 000 mužov? (približne 1 000) V dnešnej téme sa oboznámime so zázračným nasýtením zástupcov 5 000 mužov Pánom Ježišom.

Prečítame text.

K otázkam za textom:

- Manna, ako biela rosa na tráve, ako medový koláč.

Mt 4, 4 On (Ježiš) však povedal: Nie samým chlebom bude človek žiť, ale každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích.

J 6, 35 Riekol im Ježiš: Ja som chlieb života; kto prichádza ku mne, nikdy nebude lačniť, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť.

Hľadanie v Biblii:

J 6, 58 To je ten **chlieb**, ktorý zostúpil z **neba**, nie aký jedli **otcovia** a **umreli**. Kto je tento **chlieb**, bude žiť naveky.

Mt 6, 34 **Nebud'te** teda ustarostení o **zajtrajší** deň, lebo **zajtraší** deň postará sa o seba. Dost má **deň** svojho **trápenia**.

J 6, 31 Naši otcovia jedli **mannu** na púšti, ako je napísané: **chlieb** z **neba** dal im jesť.

J 6, 35 Riekol im Ježiš: Ja som **chlieb** života; kto prichádza ku **mne**, nikdy nebude **lačniť**, a kto **verí** vo mňa, nikdy nebude **žízniť**.

Mt 4, 4 Nie samým **chlebom** bude človek žiť, ale každým **slovom**, ktoré vychádza z **úst** Božích.

2 Tes 3, 10 Ak niekto nechce **pracovať**, nech ani **neje**!

- Večera Pánova
- Vedíme voľný rozhovor – pero, zubná kefka, papuče,...
- Oblečenie, hračka, ..., vedíme deti k schopnosti vedieť sa podeliť, dať iným niečo, čo mám rád, nie iba to, čo už nepotrebujem, ale práve to, čo potrebujem.
- Môžeme ich písať do tabuľky, ktorá sa nachádza v dopĺňujúcich úlohách.

Telesné – duchovné: prajnosť, farár, lásky, nápoje, obuv, dom, nádej, peniaze, zhovievavosť, manželský partner, deti, trpezlivosť, zdravie, poctivosť, láskavosť, úcta, slušnosť, rodičia, učiteľ, priateľ, sused, spolužiaci, pracovitosť, záhrada, domáce zvieratá, posteľ, radosť, pokoj, jedlo, dobrotivosť, odev, viera, požehnanie.

Môžeme doplniť ďalšie duchovné dary: viera, zdržanlivosť, krotkosť, vernosť, dobrotivosť, milosť,...

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii.

- Nasýtil z mála mnohých a ešte sa aj zvýšilo – z 5 chlebov a 2 rybičiek nasýtil 5 000 mužov a odrobiniek nazbierali za 12 košov.

Postavy: rozprávač, Pán Ježiš, Filip, Peter, ľudia. Pomôcky: 5 chlebov, 2 rybičky a 12 plných košov. Z prílohy nafotíme päť chlebov, dve rybičky a dvanásť plných košov, podlepíme ich výkresom, vystrihneme, necháme žiakom vymaľovať a môžeme použiť pri dramatizácii.

- Zbierka peňazí, jedla,... Môžeme sa spojiť s pánom farárom a opýtať sa, kedy býva ofera určená na misijné účely. Potom mu prinesieme vyzbieranú čiastku.
- Modli sa a pracuj!
- Dobrovoľná domáca úloha.
- Dobrovoľná domáca úloha pre šikovných žiakov.

Doplňujúce úlohy:

1. Podľa riešení v časti k otázkam za textom.

2. Pán Boh potrebuje našu **poníženosť** a **prázdnosť**, nie našu **skvelosť**. Matka Tereza

p	o	n	E	J	í	ž
e	CH	L	I	E	B	n

P	R	A	V	D	A	o
s	ť	p	A	Á	r	á
z	d	n	R	N	o	D
t	u	s	D	k	v	A
e	l	o	Z	s	ť	R

3. Doplnené citáty si môžu žiaci podlepiť výkresom, vystrihnúť, lepiacou páskou prilepiť zospodu špajdľu a zapichnúť do kvetináča.

Pieseň ES 405: str. 140 v učebnici, bubienok, činelky

Biblický citát: Necháme výber citátu na žiakoch alebo vyberieme dva – jeden za margináliou, druhý z dopĺňaných veršov.

Pracovný zošit: ... jedlo, nápoje, oblečenie, dom, izbu, posteľ, perinu, rodinu, blízkych, zdravie, lásku, vieru, nádej, milosť, ...

Ja som **chlieb** života; kto prichádza ku **mne**, nikdy nebude **lačniť**, a kto **verí** vo mňa, nikdy nebude **žízniť**. (J 6, 35)

pastier, ovce, ovečka

zástup ľudí, 5 chlebov, 2 ryby, 12 plných košov

peniaze, pokladnica, žena s mincou na dlani (o obeti chudobnej vdovy sa neučili, môžeme im prečítať text z Mt 13, 41 - 44)

Modlitba: Môžeme najprv predniesť báseň A. Žiaka. Potom podľa námetov. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

5. prosba Modlitby Pánovej: A odpusť nám viny naše, (...)

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o Zacheovi a jeho zmene po stretnutí s Pánom Ježišom.

Afektívny: Pochopiť, že Pán Ježiš chce od ľudí zmenu života k lepšiemu.

Psychomotorický: Vziať si príklad zo Zachea, ktorý po stretnutí s Pánom Ježišom polepšil svoj život.

Prierezoové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, mediálna výchova

Pomôcky: Biblia, internet, text pre každú skupinu, zrkadielko, (učebnice Chlieb z neba)

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny, vlastná modlitba, podľa námetov v skrinke, žiacke modlitby, veršovaná spoločná vhodná na začiatok vyučovania.

Skupinová práca: Jednému šikovnému žiakovi zadáme vyriešiť RA kód z úlohy pod textom na str. 97: **...Božie odpustenie hriechov...**(mäkčeň má byť nad písmenkom A.). Ostatní počúvajú v skupinách text L 19, 1 – 10 o Zacheovi, ktorý sme preberali v treťom ročníku (Chlieb z neba, s. 17). Následne vypracúvajú 3. úlohu pod textom, v ktorej opravujú nesprávne informácie. Text sa nachádza aj v doplňujúcich úlohách, preto môžu zatvoriť učebnice a pracovať na osobitný (nami rozdáný) papier. Ak máme žiakov veľmi šikovných, môžeme ich nechať pracovať bez prečítaného textu, iba na základe osvojených informácií z minulého ročníka. Ďalšia možnosť je rozdať učebnice Chlieb z neba do každej skupiny a nechať žiakov, aby si text sami potichu prečítali. Tieto možnosti môžeme zadať aj skupinám, kde jedna bude riešiť pomocou vlastných vedomostí, v druhej si bude čítať každý žiak osobitne a tretej prečíta jeden jej člen tak potichu, aby nerušil iné skupiny.

*Zacheus, ktorý bol **colníkom**, bol **bohatý**. Žiadal si **vidieť** Ježiša. Nemohol ho **vidieť**, pre zástup **ľudí**, lebo bol **malej** postavy. Pobehol teda **dopredu** a vyliezol na **divý figovník**, aby ho **videl**. Ježiš sa na neho pozrel a povedal mu: „Zacheus, zostúp **rýchlo**, lebo v tvojom dome musím dnes **ostať**.“ **Ľudia reptali**: „K **hriešnemu** človeku vošiel odpočinúť si.“ Ale Zacheus povedal Pánovi: „Ajlha, Pane, polovicu majetku dávam **chudobným** a keď som niekoho oklamal v niečom, **vraciam** mu to štvornásobne.“ Riekol mu Ježiš: „Dnes sa stalo spasenie tomuto domu, lebo aj on je synom Abrahámovým. Lebo Syn človeka prišiel hľadať a spašiť, čo bolo zahynulo.“ (15 chýb)*

Motivácia: Skúsime vytvoriť vetu o ilustráciách – na str. 97 a na str. 98. (Dvaja ľudia sa modlia. Farizej - vpredu a publikán - vzadu prichádzajú do chrámu modliť sa.) Môžeme sa porozprávať o tomto podobenstve. (Je to opäť opakovanie z tretieho ročníka – Chlieb z neba, s. 33.)

Prečítame hlavný text. Chyba vo vete na str. 97 - ...Boh odpúšťa naše hriechy, keď Ho... (z úcty voči osobe Pána Ježiša píšeme s veľkým začiatočným písmenom.)

Kyrie (v učebnice tretieho ročníka sa nakoniec táto informácia vynechala). Konfiteor.

K otázkam za textom:

- **...Božie odpustenie hriechov...**
- Dôležitá inštrukcia, odporúčam zaradiť a nevynechať – voľne sa porozprávať, prípadne si prečítať.

- Riešenie sa nachádza v skupinovej práci.
- colník
- vyberal clo – dane pre Rimanov, ale bral od ľudí viac, ako bolo treba, obohacoval sa – nadbytočné peniaze si nechával pre seba.
- Pán Ježiš videl zmenu v Zacheovom srdci.
- Domáca úloha – Zacheus pred stretnutím s Pánom Ježišom a Zacheus po stretnutí s Pánom Ježišom L 19, 1 - 10.
- Otec prijal mánotratného syna s otvorenou láskavou náručou, vybozkával ho, dal mu prsteň, najkrajšie rúcho, obuv a vystrojil hostinu na jeho počesť. Otec predstavuje nášho láskavého Otca v nebesiach – Pána Boha.
- Ježiš nenávidí hriech, ale miluje hriešnika. Chce, aby sa hriešny od zlej cesty odvrátil.
- Farizej pyšne, chválil sa – a). Publikán pokorne, prosil o milosť – b).
- Pokorná - publikánova.
- Publikánovi.
- Publikána.
- Každý človek **potrebuje** Pána Ježiša. Zacheus sa po stretnutí s Pánom Ježišom **zmenil**. Jeho **srdce** spoznalo, čo koná nesprávne a jeho správanie sa **polepšilo**. Pán Ježiš dokáže zmeniť **život** k lepšiemu každého, aj **môj**. Pretože všetci ľudia, ktorí v Neho úprimne **veria**, chcú byť podobní **Jemu**, snažia sa o **nápravu** vo svojom živote.
- Absolútne.
- ...tabuľu...zotrie...preč...nevidí...boli...odpustení...nie sú...očistené...navždy zabudol.

Hľadanie v Biblii:

2M 33, 19 Hospodin riekol: Celú svoju slávu **prevediem** pred tebou a vyslovím pred tebou svoje meno: **Hospodin**. **Zmilujem** sa, nad kým sa zmilujem, a **zľutujem** sa, nad kým sa zľutujem.

Iz 30, 18 Hospodin čaká, aby vás **omilostil**, dvíha sa, aby vám prejavil **milosrdenstvo**; lebo Hospodin je Bohom **práva**; blahoslavený každý, kto Ho **očakáva**.

Ž 67, 2 Nech nám je Boh **milostivý** a požehná nás! Nech **rozjasní** svoju **tvár** pri nás.

Z nasledujúcich odporúčaní na hľadanie v Biblii môžeme dva zadať ako domácu úlohu.

Doplňujúce úlohy:

1. Podľa riešenia v časti skupinová práca.

2. Nad kajúcim hriešnikom sa aj nebesá radujú. Kedy sa budú nebesá radovať nadomnou?

3. Podľa časti k otázkam za textom.

Pieseň ES 405: str. 140 v učebnici, zvonkohra alebo klavír – tón c, paličky

Biblický citát: Výber podľa citátov na dopĺňanie.

Pracovný zošit: Neprišiel som hľadať spravodlivých, ale hriešnikov. (Mt 9, 13)

zradu, neveru, klamstvo, rúhanie, odpadnutie od Neho, krádež, ... to ale neznamená, že môžeme vedome hrešiť s istotou, že veď aj tak mi to Pán odpustí!

Modlitba: Podľa námetov v učebnici. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

5. prosba Modlitby Pánovej: ...ako aj my odpúšťame vinníkom svojim!

Ciele:

Kognitívny: Pochopiť piatu prosbu Modlitby Pánovej. Na príbehu Podobenstvo o nemilosrdnom sluhovi pochopiť dôležitosť schopnosti odpúšťať a túžby po odpustení mne osobne.

Afektívny: Učiť sa odpustiť tým, ktorí mi ublížili.

Psychomotorický: Pri túžbe odpúšťať vedieť hľadať silu u Pána Ježiša.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny. Úvodná veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Za daný čas (7 minút) napíšte čo najviac slov alebo slovných spojení – konkrétnych vecí, ktoré vyjadrujú slová „naše viny“ v prvej časti piatej prosby Modlitby Pánovej (neposväcovanie Božieho mena vo svojom srdci, nečítanie Biblie, klamstvo, krádež, neposlušnosť, odvrávanie,...). Potom ich spoločne napíšeme na tabuľu.

Motivácia: Tieto napísané „viny naše“ sú po úprimnom vyznaní Pánu Bohu a prosbe o odpustenie úplne zmazané. (Zotrieme všetky slová – tabuľa bude čistá.) Pán Boh ich už zmazal zo záznamu nášho života, sme čistí. Dnešná téma sa však týka odpustenia, ktorým máme my obdarúvať tých, čo oň prosia. A dozvieme sa aj to, ako Pán Ježiš konal voči tým, ktorí Mu ublížili, neľutovali svoje konanie a o odpustenie Ho neprosili.

Prečítame text.

K otázkam za textom:

- Pán Boh nás kajúcich prijíma do svojho láskavého otcovského náručia!

Hľadanie v Biblii: Mt 6, 14 - 15 Lebo ak ľuďom **odpustíte** ich previnenia, aj vám **odpustí** váš Otec nebeský. Ale ak vy **neodpustíte** ľuďom, ani vám **neodpustí** váš Otec, keď sa previníte.

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii – Sluha prosí kráľa o odpustenie.

1. Talent je: a) **peniaz**

2. Talent mal hodnotu:

a) **jedného ročného platu**

b) **3333 €**

3.

1. sluha bol dlžný svojmu pánovi 10 000 talentov = 10 000 krát 3 333 € = 33 330 000 €

2. sluha bol dlžný prvému sluhovi 100 denárov = 100 krát 0, 50 € = 50 €

	1. sluha	porovnávacie znamienko	2. sluha
dlžoba	33 330 000 €	>	50 €

Text.

Voľný rozhovor podľa otázok.

- Áno, veľmi si to želá.
- Áno, veľmi si to želá.
- Návrhy môžu hovoriť žiaci (odpúšťam ti, nehnevám sa, netráp sa – už som na to zabudol,...)
- Samozrejme áno, tí druhí to cítia, či naše odpustenie sú iba prázdne slová, alebo či to myslíme v skutku úprimne.
- Každý z nás po ňom túži, pretože sa nám po ňom uľaví.
- Voľné rozprávanie žiakov. Môžeme im pomôcť, ak chcú odpustiť a nejde to – spoločná modlitba, správne slová, ktoré nám Duch Svätý dá na pery, ak Ho o to

poprosíme... Komu máme odpustiť? Podľa dnešnému príbehu tomu, kto nás o to prosí. Ale čo s tými, ktorí nás o to neprosia? Pán Ježiš na kríži odpustil všetkým, ktorí Mu ublížili, hoci to neľutovali, ani Ho o to neprosili. Tiež diakon Štefan odpustil tým, ktorí ho kameňovali a prosil Hospodina, aby im to nepočítal za hriech.

- Prečo? Kedy? Ako sa to skončilo?
- Niekedy človek urobí niečo zlé aj **neúmyselne**, ale ak sa **neprizná**, jeho svedomie ho začne **hrýzť**. Výčitky môžu spôsobiť aj **zúfalstvo** a psychické **problémy**. Jedinou úľavou je, keď sa **prizná**, keď dostane spravodlivý **trest**, keď nahradí **škodu**.

Hľadanie v Biblii:

Ef 4, 32 Ale buďte vospolok **dobrotiví**, milosrdní, **odpúšťajte** si, ako aj Boh **odpustil** vám v **Kristu**.

Kol 3, 13 **Znášajte** sa vospolok a **odpúšťajte** si, ak by niekto mal **sťažnosť** proti niekomu; ako aj **Pán** odpustil vám, tak aj **vy**.

Mk 11, 25 - 26 A keď sa chystáte k modlitbám, **odpúšťajte**, ak máte **niečo** proti niekomu, aby aj vám **odpustil** previnenia váš **Otec**, ktorý je v nebesiach. Ale ak vy **neodpustíte**, ani vám **neodpustí** previnenia váš Otec, ktorý je v nebesiach.

2 Kron 6, 25 Ty vyslyš z **nebies**, odpusť **hriech** svojho **izraelského** ľudu a prived' ho späť na **pôdu**, ktorú si dal jemu a jeho **otcom**.

L 23, 34a **Ježiš** povedal: **Otče**, odpusť **im**, lebo **nevedia**, čo činia.

Jk 5, 15 A **modlitba** z viery zachráni chorého a Pán ho **pozdvihne**. A ak sa dopustil **hriechov**, **odpustí** sa mu.

1J 1, 9 Ak **vyznávame** svoje hriechy, On je **verný** a spravodlivý, aby nám **odpustil** hriechy a **očistil** nás od všetkej neprávosti.

Mt 9, 6 Ale aby ste vedeli, že Syn **človeka** má **moc** odpúšťať hriechy na **zemi** - hovorí **porazenému**: - Vstaň, vezmi si lôžko a choď domov!

Neh 9, 17 Nechceli **poslúchať**, nepamätali na Tvoje **divné** skutky, ktoré si **konal** s nimi, ale **zatvrdili** sa, vzali si do hlavy vrátiť sa do svojho **otroctva** v Egypte. Ale Ty si Boh **odpúšťania**, milostivý a **milosrdný**, **dlhohovievajúci** a **bohatý** v milosti, preto si ich neopustil.

Doplňujúce úlohy:

1.	M	o	j	ž	i	š
2.	R	ú	t			
3.	Á	b	e	l		
4.	E	v	a			
5.	E	s	t	e	r	
6.	S	y	n			
7.	S	a	u	l		
8.	P	e	t	e	r	

1. **Pomsta vyvoláva novú pomstu.**

2. a) Podobenstvo Pána Ježiša, ktoré hovorí o pracovníkoch na vinici.

b) My všetci, ktorí sa staráme o Pánovu vinicu – tento svet - sme zhrešili a nemáme slávy Božej. Potrebujeme Božiu milosť.

3. Podľa časti Hľadanie v Biblii.

Pieseň ES 405: str. 140 bubienok, triangel

Biblický citát: Výber z doplnených necháme na žiakoch, alebo im určíme jeden, ktorý sa nám zdá najvhodnejší.

Pracovný zošit: Biblický citát sa nachádza v evanjeliu podľa Matúša 6, 14 (nesprávne je uvedený Marek):odpustíte.....odpustí.....neodpustíte.....neodpustí.....

Nech slnko nezapadne nad vašim hnevom. (Nech slnce nezapadá nad vašim hnevom – podľa Biblie Ef 4, 26.)

Modlitba: Podľa námetu v učebnici, vlastné modlitby. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

6. prosba Modlitby Pánovej: I neuvoď nás do pokušenia!

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh pokúšania Pána Ježiša na púšti.

Afektívny: Uvedomiť si, že proti diablu sa musíme brániť poznaním Božieho slova.

Psychomotorický: Poznať naspamäť aspoň jednu odpoveď Pána Ježiša diablu. Vedieť v modlitbe od Pána Boha prosiť silu a pomoc v pokúšaní.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova

Pomôcky: Biblia, obálka s rozstrihaným obrázkom podľa námetu v dopĺňujúcich úlohách

Modlitba: Podľa námetu z konca minulej hodiny, vlastná, žiacka vhodná na úvod vyučovacej hodiny

Skupinová práca:

1. Vyhľadajte v Biblii podľa námetu na str. 105 a doplňte slová do citátu:

Jk 1, 12 – 15 **Blahoslavený** muž, ktorý **vytrvá** v pokúšaní, lebo keď sa **dosvedčil** prijme **veniec** života, ktorý zasľúbil (Pán) tým, čo Ho **milujú**. Nech nikto nehovorí v pokúšaní: **Boh** ma pokúša. Ved' **Boha** nemožno pokúšať na zlé, a ani On **nepokúša** nikoho. Ale každý je pokúšaný tým, že ho **vlastná žiadosť** zachvacuje a **zvádza**. **Žiadosť** potom, keď počala, **porodí** hriech, a hriech - **vykonaný** - splodí **smrť**.

2. Nájdite v Biblii text Mt 4, 1 – 11 a opravte chyby na str. 104 – 105

Ihneď po krste Ježiša Duch vyviedol na **púšť**. **Štyridsať dní a štyridsať nocí** sa postil. Keď potom vyhľadol, pristúpil k Nemu pokušiteľ (diabol) a povedal Mu: „Ak si Syn Boží, povedz, nech sa z týchto kameňov stanú chleby!“ On však povedal: „Napísané je: Nie samým chlebom bude človek žiť, ale každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích.“

Nato pojal Ho diabol do **svätého mesta**, postavil Ho na okraj nástrešia chrámu a povedal Mu: „Ak si Syn Boží, zhod' sa odtiaľto. Ved' je napísané: Anjelom svojim prikáže o Tebe a zachytia Ťa na ruky, aby si si nohu neurazil o kameň.“ Ježiš mu povedal: „Opäť je napísané: nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha!“ A zase pojal Ho diabol na veľmi vysoký **vrch**, ukázal Mu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu a povedal: „Toto všetko Ti dám, ak padneš a budeš sa mi klaňať!“ Tu povedal Ježiš: „Odíď, satan, lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu, budeš sa klaňať a len Jemu samému budeš slúžiť!“ Vtedy Ho diabol **opustil** a hľa, pristúpili anjeli a posluhovali Mu.

3. Poskladajte obrázok z puzzle – (námet sa nachádza v prílohách, je vhodný aj na vymaľovanie) Vopred si prefotíme obrázok a nastriháme ho na 6 – 8 častí. Pred strihaním je vhodné ceruzkou si na opačnej strane označiť, ako chceme obrázok rozstrihať.

Motivácia: Obrázok, ktorý v tretej skupine poskladali ukážeme všetkým a porozprávame sa o ňom. Ostatné skupiny sa budú prezentovať počas hodiny, keď bude na rade dané zadanie.

Prečítame text, vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Pán Ježiš stojí sám na púšti.

K otázkam za textom:

- Riešenie nájdeme v časti skupinová práca.
- 6
- Riešenie nájdeme v časti skupinová práca.

Text o Jóbovi je vhodnou motiváciou pre domáce čítanie Biblie, napríklad aj s rodičmi. Vzhľadom na náročnosť a rozsiahlosť čítania pre štvrtákov je navrhnutý výber kľúčových kapitol a veršov.

- Riešenie: aby nás Pán Boh láskavo ochraňoval pred diablovým zvádzaním k hriechu, aby nás svet nezviedol na svoje cesty, aby nás neprepadlo zúfalstvo, aby naša viera bola pevná, aby sme boli chránení už pri myšlienke na pokušenie porušovať niektoré z desiatich Božích prikázaní, aby sme mali pomoc, silu a múdrosť od Pána Boha vo

chvíľach, keď nás láka hriech, zlí ľudia, aby sme dobrým premáhali zlé a víťazili nad zlom.

- lákadlá sveta: lakomstvo na svoje veci, panovačnosť, moc, sláva, krása, peniaze, alkohol, cigarety...
- lákadlá tela: obžerstvo, pijanstvo, leňošenie, nadmerný spánok, užívanie si, odmietanie pracovať, sebeckosť, drogy,...
- Evu, Dávida, Judáša, Jonáš, Kain, Jozefa, Izraelcov, Gézachí

Vedíme voľný rozhovor na dané otázky:

- Modlím sa, premáham ju svojou vôľou, snahou, ochotou...
- Nepožičiam, nedám, všetko si chcem nechať pre seba (ale nič nám tu skutočne nepatrí!).
- Niekedy,... učíme sa ovládať a krotiť pohnútky svojho srdca.
- Mali by sme sa vždy správať čestne a pravdivo.
- ...vysmech...
- ...neodstráni nič iné, iba nebeská rosa a dážď Božej milosti.
- Poznať Božie slovo...
- Necháme žiakov, aby si sami vybrali verš, ktorý nájdú a budú sa chcieť naučiť:

Ž 31, 24 Milujte Hospodina všetci jeho **zbožní!** Hospodin zachováva **verných**, ale nadmieru **odpláca** tomu, kto si počína **pyšne**.

Ž 37, 4 - 5 Raduj sa v Hospodinu a **ďa** ti, po čom ti **srdce** túži. Uvaľ na Hospodina svoju **cestu**, dúfaj v Neho, a On **vykoná**.

Ž 95, 8 - 9 Nezatvrdzte si **srdce** ako v Meribe, ako na **púšti** v deň Massy, kde ma **pokúšali** vaši otcovia, skúšali ma, hoc **videli** môj **skutok**.

Žid 3, 8 - 9 Nezatvrdzujte si srdcia ako pri **roztrpčení** v deň **pokúšania** na púšti, kde ma **skusovaním** pokúšali vaši otcovia, hoci videli **moje** skutky.

Mk 14, 38 Bdejte a **modlite** sa, aby ste neprišli do **pokúšenia**; duch je síce **hotový**, ale telo je **mdlé**.

L 8, 13 To na **skale** sú tí, čo počúvajú **slovo**, s **radosťou** ho prijímajú, ale nemajú **koreňa**, začas veria a v **pokúšení** odstupujú.

Sk 20, 19 A **slúžil** som Pánovi vo všetkej **pokore**, so **slzami** a v pokušeniach, čo prichádzali na mňa pre **úklady** židovské.

1K 10, 13 Pokušenie, ktoré vás **zachvátilo** je len **ľudské**, ale Boh je **verný**, On nedopustí pokúšať vás nad **možnosť**, ale s pokušením spôsobí aj **vyslobodene**, aby ste ho mohli **zniesť**.

1Tim 6, 9 Ale tí, čo chcú **zbohatnúť**, upadajú do pokušenia a v **osídlo**, v mnohé nerozumné a škodlivé **žiadosti**, ktoré pohružujú ľudí do **záhuby** a **zatratenia**.

Jk 1, 2 – 3. 12 Bratia moji, pokladajte si za najväčšiu **radosť**, že prišli na vás rozličné **pokúšania**, vediať, že **skusovanie** vašej viery pôsobí **vytrvalosť**. Blahoslavený **muž**, ktorý **vytrvá** v pokúšaní, lebo keď sa dosvedčil, prijme **veniec** života, ktorý **zasľúbil** (Pán) tým, čo Ho **milujú**.

1Pt 1, 6 **Veselte** sa z toho, hoci sa teraz ešte, keď treba, na krátky čas aj **rmútite** pre rozličné pokúšania.

2Pt 2, 9 Tak, hľa, môže Pán **vytrhnúť** pobožných z pokušenia, ale **ponechať** nespravodlivých až do súdneho dňa a **potrestať**.

Zj 3, 10 Keďže si zachoval moje slovo o **trpezlivosti**, aj ja ťa uchránim pred hodinou **pokúšenia**, ktorá má prísť na celý svet **skúšať** obyvateľov zeme.

Doplňujúce úlohy:

1. Boh pracuje cez našu odvahu, diabol cez náš strach. (P. Kosorin)
2. Podľa časti hľadanie v Biblii.

Pieseň ES 318: str. 139 v učebnici, paličky, triangel, hrkálky

Biblický citát: Podľa výberu z úlohy na prácu s Bibliou – môžeme vybrať jeden a ten určiť, aby sa všetci naučili.

Pracovný zošit: Spravodliví zaskvejú sa ako slnko v nebeskom kráľovstve.

1, 3, 2.

Modlitba: Podľa námetov za margináliou. Námetmi môžu byť aj pravdivé tvrdenia v jednej z úloh za textom.

Hodnotenie

7. prosba Modlitby Pánovej: Ale zbav nás zlého

Ciele:

Kognitívny: Prostredníctvom podobenstva o kúkoli medzi pšenitou pochopiť prítomnosť zla vo svete a v medziľudských vzťahoch. Vedieť, že konečné víťazstvo dobra nad zlom, smrťou a nepravosťou patrí Pánovi Ježišovi.

Afektívny: Osvojovať si povinnosť kresťana šíriť dobro, pokoj a lásku. Túžiť šíriť dobro a odmietať zlo.

Psychomotorický: Vedieť pomenovať negatívne javy vo svojom okolí. Skúsiť s pomocou Božou v reálnom živote bojovať proti zlému.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova

Pomôcky: pšeničné zrná

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny. Modlitba vlastnými slovami.

Motivácia: Ukážeme žiakom pšeničné zrná (môžeme ich presýpať z jednej misky do druhej niekoľkokrát za sebou). Čo nám narastie na poli, keď zasejeme tieto zrná? Len pšenica? Aj burina, ktorú si neželáme. Dnes sa naučíme jedno podobenstvo. Hovorí aj o pšenici a burine, ktorú by sme nechceli na poli, no význam tohto podobenstva bude vyšší, vznešenejší, hlbší.

Skupinová práca: 1. skupina: prvá úloha za textom na str. 110

2. skupina: druhá úloha za textom na str. 110

3. skupina: Nájdi v Biblii L 23, 39 – 41 – Pokorný zločinec na kríži o Pánovi Ježišovi

4. skupina: Nájdi v Biblii J 17, 1.6.15 – Pán Ježiš o ľuďoch

5. skupina: Nájdi v Biblii Sk 23, 2.3.9 – Ananiáš o Pavlovi

Prečítame **text**, vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Klasy dozrievajú na poli a medzi nimi rastie i burina.

K otázkam za textom:

- Vo svete existuje zlé popri dobrom v každej oblasti, i vo vzťahoch medzi ľuďmi. Popri láske panuje **nenávisť**, popri pokore **pýcha**, pri viere **pochybnosti**, pri radosť **strach**, pri nádeji **beznádej**, popri usilovnosti **lenivosť**, pri odpúšťaní **urazenosť**, popri prajnosti **závisť**, pri dôvere **strach**, pri trpezlivosti **netrpezlivosť**, pri vďačnosti **reptanie**.
- obrázky pšenice a kúkoľa sa nachádzajú v prílohách. Kúkoľ – poľná bylina s fialovým kvetom.

Text podobenstva

- Vedíme voľný rozhovor podľa námetu. Povieme žiakom, že podobáť sa na pšenicu, z ktorej máme osoh závisí od nášho konkrétneho správania, ktoré môže ovplyvniť (zmeniť) každý sám.
- Aby sme boli dobrým semenom a na konci boli spasení, aby sme sa zaskveli v kráľovstve nášho Boha. Aby sme zlo vedľa seba, ktoré vidíme rásť popri dobre nechali na pokoji, nepomstili sa, nestrachovali, ale pokojne s Božou pomocou rástli v Božie kráľovstvo. Všetko zlo Pán nakoniec potrestá v ohnivej peci.

Doplňujúce úlohy:

Hriech je realita, ktorá sa ani časom **nepremlčí**. (Lachmanová)

Veta	pravda	nepravda
Adam a Eva nesmeli jesť zo stromu poznania dobra a zla.	N	M
Had naviedol na hriech najprv Adama. (Evu)	I	E
Pán Boh nás obdarúva jedine dobrým.	P	T
Biblia je Božie slovo pre nás.	R	K
Zlo je vo svete ako následok hriechu.	E	U
My vieme posúdiť, či je niečo pre nás dobré alebo zlé. (nevieme – R 8, 28)	V	M
Pán Ježiš je naša istota a spása.	L	S
Žatva v podobenstve o kúkoli medzi pšenickou je koniec sveta.	Č	Ž
Na konci sveta budú páchatelia neprávosti hodení do ohnivej pece.	Í	Á

2. Riešenie podľa časti k otázkam za textom.

3. Riešenie nájdeme v časti skupinová práca.

Pieseň ES 318: str. 139

Biblický citát: Hovorí Pán. Amen, amen, nech sa tak stane.

Pracovný zošit: Pokušenie je niečo, čo nás láka robiť nesprávne veci. Modlitbou a čítaním a poznaním Božieho slova sa odolať dá.

.... keby získal aj celý svet...

Hriech: ohováranie, odpisovanie, neposlušnosť rodičov a učiteľov, hnev, krádež, vražda, pýcha,...

Modlitba: Podľa námetov. Modlitba Pánova.

Domáca úloha: Z námetov, v ktorých sa v Biblii nachádza zlo, nájdi a vypíš podľa nášho uváženia 2 až 3.

Hodnotenie

Záver Modlitby Pánovej

Ciele:

Kognitívny: Zopakovať podobenstvá o kráľovstve Božom (o kvase, o poklade a perle). Vedieť, čo znamená slovo amen.

Afektívny: Uvedomiť si dôležitosť Božieho kráľovstva. Vnímať sa ako súčasť Božieho kráľovstva. Vedieť, že skutočná sláva, česť a moc patrí Pánu Bohu.

Psychomotorický: Vymenovať niektoré hodnoty Božieho kráľovstva. Podieľať sa na tvorbe a šírení Božieho kráľovstva vo svojom okolí.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, mediálna výchova

Pomôcky: Biblia, internet

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny.

Motivácia: Pieseň *Prišli sme Ta vzývať* z youtube.com (s. 114 a 141).

Skupinová práca:

1. Nájsť nesprávne informácie v Podobenstve na str. 114
2. Nájsť nesprávne informácie v Podobenstve na str. 115
3. Vyriešiť RA kód na str. 114

Prečítame text, vytvoríme vetu o **ilustrácii:** Kráľovstvo patrí Pánu Bohu.

Hľadanie v Biblii:

Mt 21, 22A dostanete všetko, o čokoľvek budete prosiť v modlitbe s vierou.

Mt 15, 28 Na to jej povedal Ježiš: Ó, žena, veľká je tvoja viera. Nech sa ti stane, ako chceš! A ozdravela jej dcéra v tú hodinu.

Jk 1, 5 – 6 Ak sa niekomu z vás nedostáva múdrosti, nech si ju prosí od Boha, ktorý prosto a ochotne dáva všetkým, a dostane sa mu jej. Ale nech prosí s vierou a bez akéhokoľvek pochybovania.

Kaz 7, 8 Lepší je koniec veci ako jej začiatok; lepší je trpezlivý človek ako povýšenec.

K otázkam za textom:

- Pánu Bohu a všetkým, ktorí v Pána Ježiša úprimne veria.
- Jedine Pánu Bohu.
- My vlastne nemáme **nič**, iba to, čo nám láskavý Pán Boh **dá**. A on je nekonečne **dobrotivý**, vo svojej láske nám dáva úplne **všetko** - urobil nás predsa **svojimi** deťmi. Preto sa máme modliť predovšetkým svojim **srdcom** a v **dôvere**, že všetko náš nebeský Otec **vypočuje**. Dobrou modlitbu nerobí naša **zbožnosť**, ale Božie **zasľúbenie**. (Mk 11, 24 – *slová Pána Ježiša* Preto vám hovorím: Verte, že dostanete všetko, za čo sa modlíte a za čo prosíte. Budete to mať.). Hoci je naša modlitba drobná, nedôstojná a krátka, bude **vyslyšaná**. Nepomôže nám mnohovoranosť a zbožnosť, ale jedine **spoľahnutie** sa vo **viere** na Pána Boha, čiže rázne, úprimné a pevné AMEN!
- ...viera... slove Božom...
- Podobenstvá o kráľovstve Božom, o horčičnom zrne a o kvase, o poklade, perle a sieti (texty sú v nasledujúcich odrážkach), o desiatich pannách, o stratenom synovi,...
- Podobenstvo o horčičnom zrne: Podobné je kráľovstvo nebeské **horčičnému** zrnu, ktoré vzal človek a zasial na svojom poli. Je síce **najmenšie** medzi všetkými semenami, ale keď vyrastie, je **väčšie** ako byliny, býva z neho **strom**, takže nebeskí **vtáci** prichádzajú a **hniedzia na jeho** ratolestiach.

Podobenstvo o kvase: Podobné je kráľovstvo nebeské **kvasu**, ktorý vzala žena a zarobila do troch štvrtiek múky, takže všetko **nakyslo**.

- štvrtka – 13 litrov
- tri štvrtky – 3. 13 litrov = 39 litrov
- Podobné je kráľovstvo nebeské **pokladu** skrytému na poli, ktorý človek **našiel** a **skryl**. Od radosti nad tým ide, predá, čo má, a kúpi to pole.

Ďalej podobné je kráľovstvo nebeské **kupcovi**, ktorý hľadá vzácne perly. Keď našiel drahocennú perlu, odišiel, predal všetko, čo mal, a kúpil si ju.

Zase podobné je nebeské kráľovstvo sieti, ktorá sa spustí do mora a zahŕňa všeličo. Keď sa naplní, vytiahnu je na breh, dobré z nej povyberajú do nádob, plané vyhodia. Tak bude na konci sveta: vyjdú anjeli, oddelia zlých od spravodlivých. Zlých hodia do **ohnivej** pece, tam bude plač a škripanie **zubov**.

- Môžeme použiť i na voľný rozhovor:

1. Môžu vyjadriť hodnotou od 1 po 10, kde 1 je najmenej a 10 najviac.
2. Že je ako perla, poklad, kvas, zrníčko, a že sa rozrastá, že v ňom je Pán Boh, Pán Ježiš i Duch Svätý, anjeli a večná radosť, láska, pokoj (...).
3. Dobro, pokoj, láska, radosť, milosť,...
4. Pán Ježiš, anjeli i všetci veriaci.
5. Lebo verím v Pána Ježiša, svoju vieru vyznávam a podľa nej i žijem.
6. Pár bodov, najprv, s kým by žiaci chceli hovoriť o Božom kráľovstve a prípadne návrh, ako by to robili. Špeciálne a univerzálne inštrukcie neexistujú. Každý človek musí prosieť Ducha Svätého o pomoc a múdrosť svedčiť. Kde je vôľa, tam je i požehnanie. Bolo by dobré mať pripravený svoj príbeh o tom, ako sa zmenil môj život po tom, ako som uveril/a. Príbeh by mal byť krátky, stručný, jednoduchý, bez zbytočných vybočení a – zatiaľ bez Božích zázrakov. Ľudia chcú vedieť, ako sa náš život posunul k lepšiemu, čo sme hľadali a čo našli... Príbeh by mal mať najviac sto slov. Môžeme žiakom povedať, aby doma napísali svoj takýto príbeh. Ten sa potom môžu naučiť naspamäť a použiť ho kedykoľvek sa naskytne príležitosť.

Možnosťou je aj zavolať iných na zborový deň, výlet, tábor, do kostola...

- Nácvik kánonu pre trojhlas.

Doplňujúce úlohy:

1. To Božie a to naše ľudské musí ísť vždy spolu. (J. O. Markuš)

SLÁVA	BOHU	OTCU	TO	I SYNU,	BOŽIE
I	DUCHU	SVÄTÉMU,	A	AKO	TO
BOLA	NAŠE	NA	ĽUDSKÉ	POČIATKU	I
MUSÍ	TERAZ	ÍSŤ	I	VŽDYCKY	I
NA	VŽDY	VEKY	VEKOV.	SPOLU.	AMEN.

2. a 3. Riešenia nájdeme v časti k otázkam za textom.

4. Riešenia nájdeme v časti k skupinová práca.

Pieseň ES 656/14: str. 135 v učebnici

Biblický citát: Výber jedného z dopĺňaných citátov ponecháme na žiakov.

Pracovný zošit: Kto? Pán Boh. Čo? Radosť.

Ale hľadajte najprv kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť a všetko toto bude vám pridané.
Mt 6, 33

HALELUJA.

Opakovanie v pracovnom zošite:

Žiaci sami píšú jednotlivé prosby Modlitby Pánovej.

Modlitba: Žiaci aj sami môžu vytvoriť chválospev Pánu Bohu, námet je v učebnici. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Príloha 1:

Obrázok pšenice

Obrázky kúkoľa

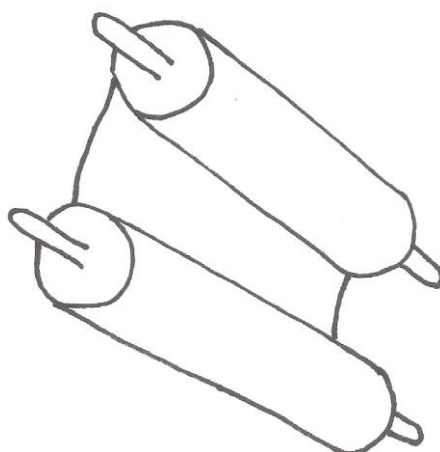

Príloha 2:

Obrázok naskenovaného obrázku denného čítania Biblie pre deti, ktoré vydal Transcius

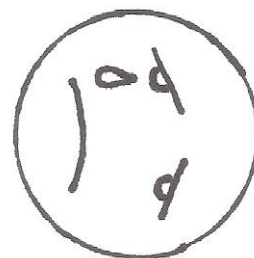
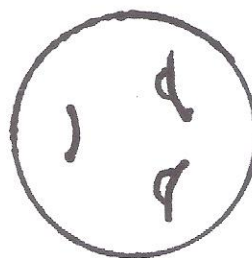
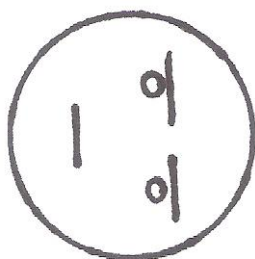
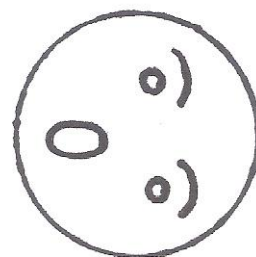
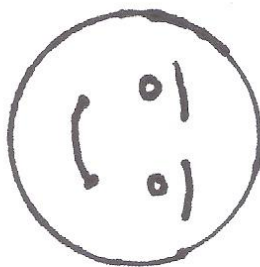
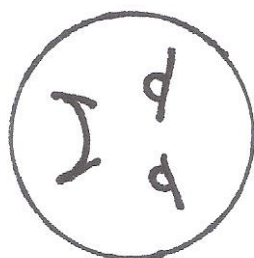

Obrázok zvitku

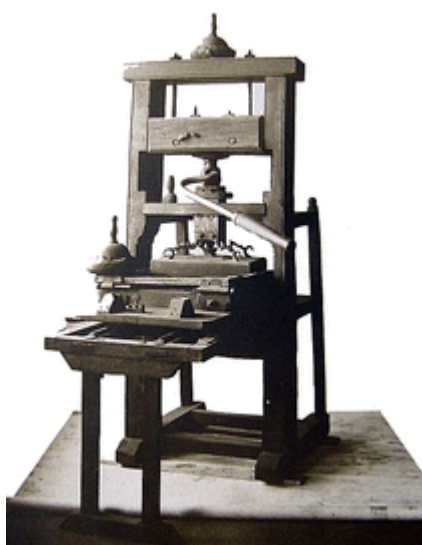

Príloha 3:

Obrázky tváří podľa kresby Ondreja Peťkovského

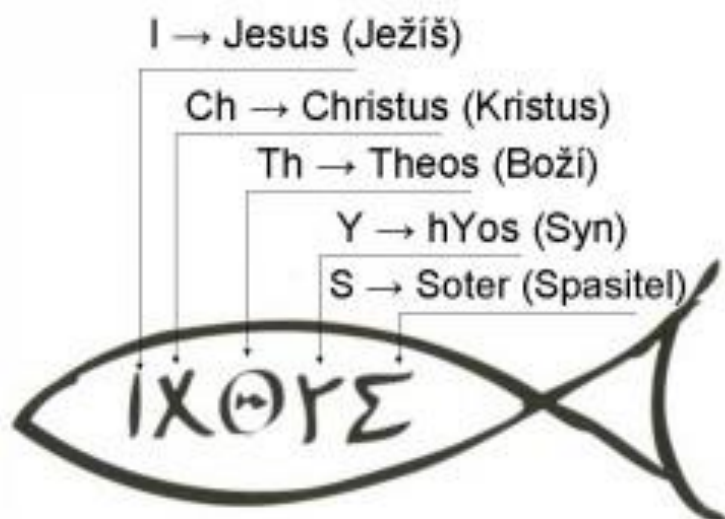

Obrázok tlačiarenského stroja

Príloha 4:

Obrázky rybiek

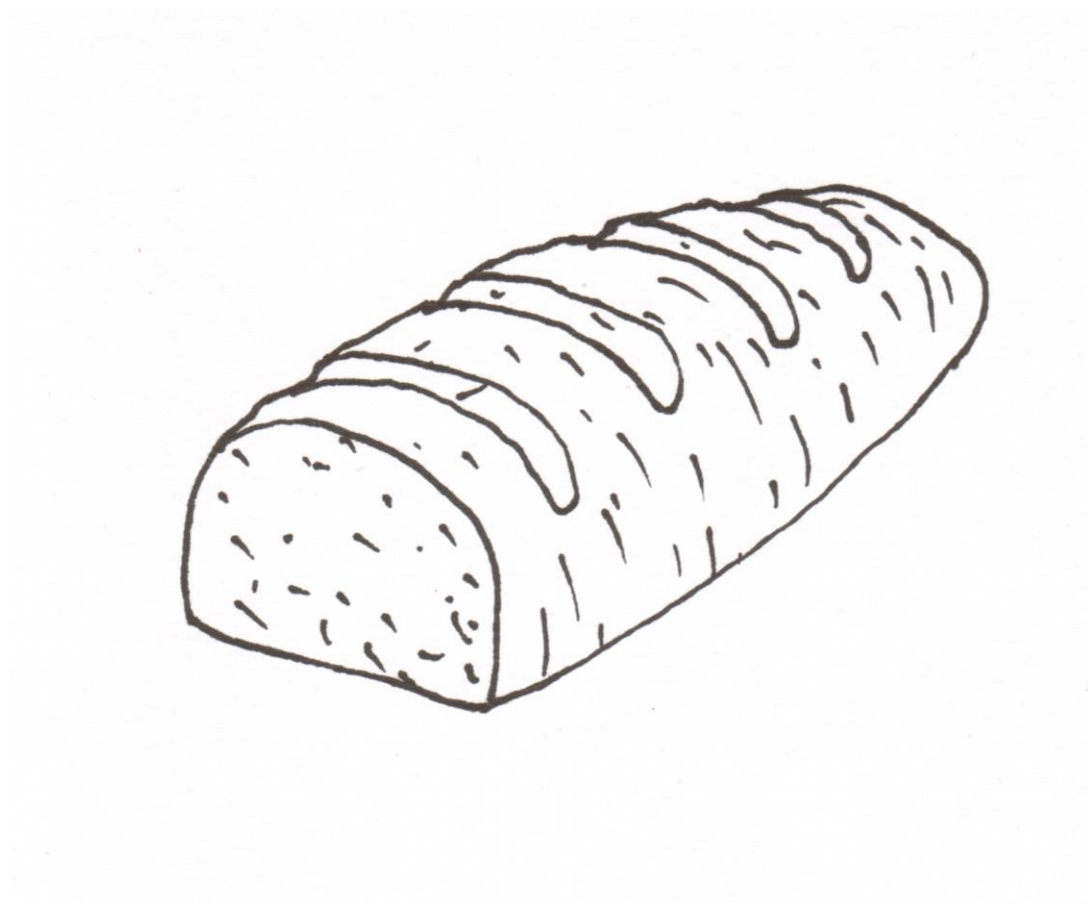
Príloha 5:

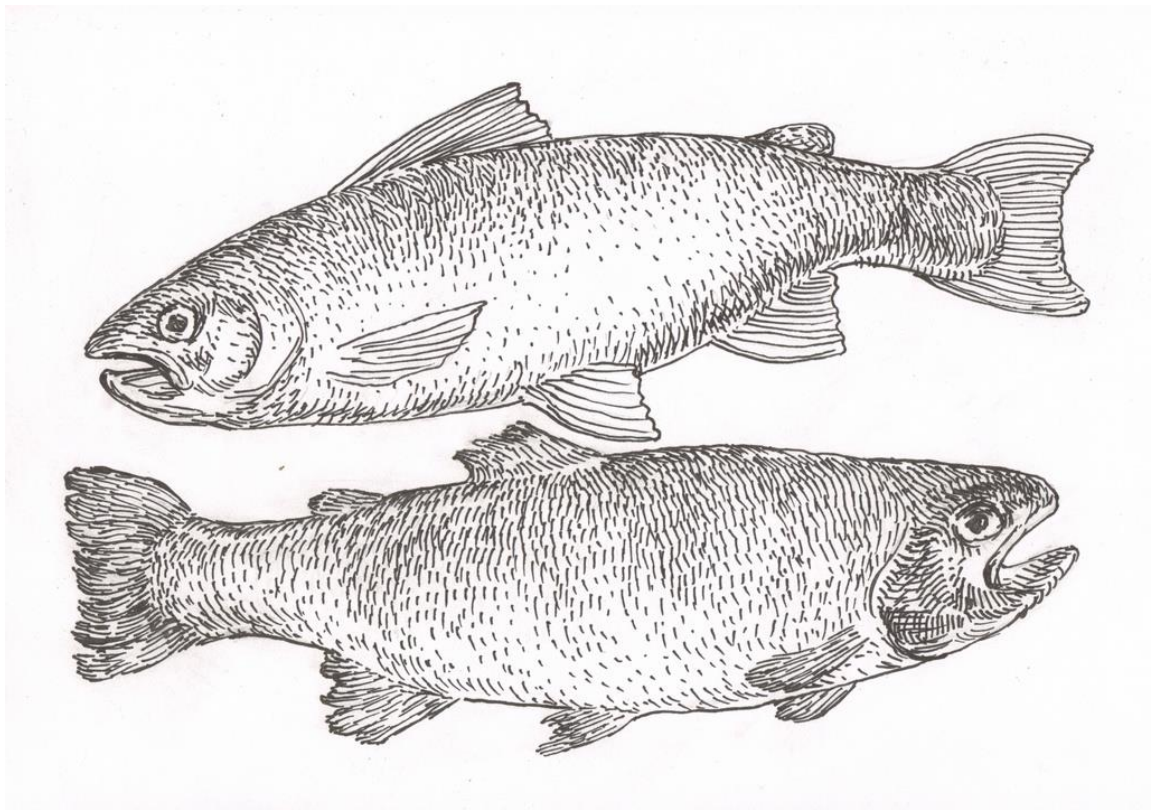
Obrázky gideoniek

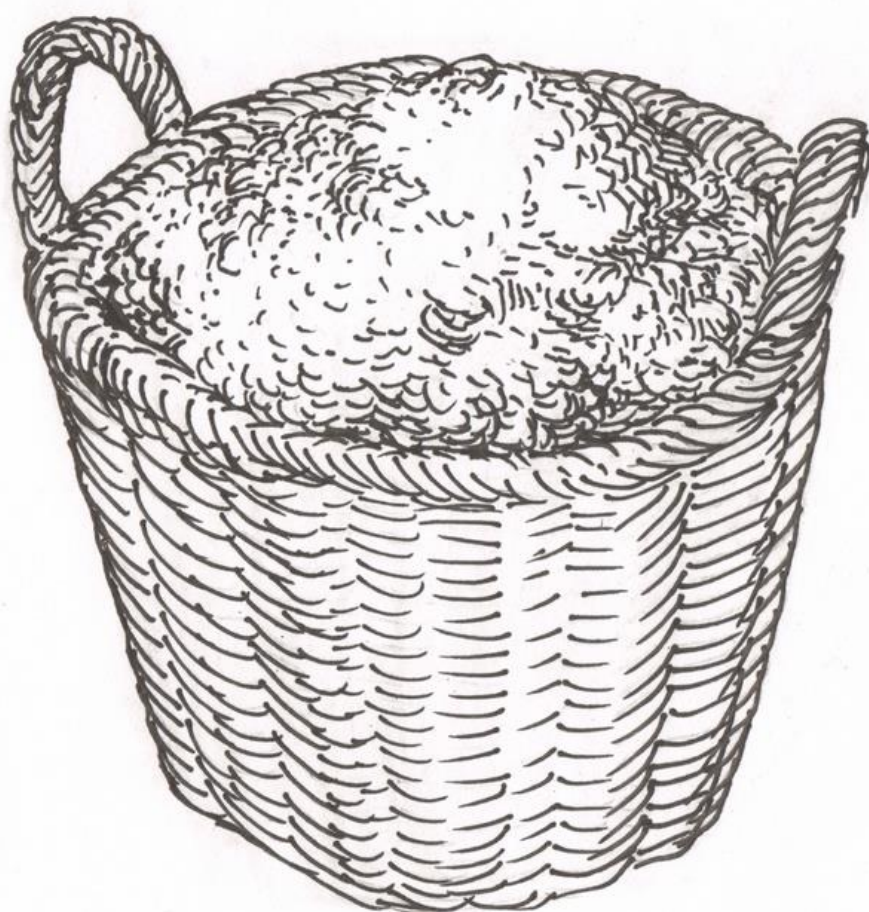

Príloha 6:

Nafotíme päť chlebov, dve rybičky a dvanásť košov, podlepiíme ich výkresom, vystrihneme, dáme ich žiakom vymaľovať a môžeme ich použiť pri dramatizácii.

Príloha 7:

Pokúšanie Pána Ježiša. Obrázok na puzzle prefotíme, rozstriháme na časti.

Vysvedčenie

z evanjelickej náboženskej výchovy

Meno

trieda

školský rok

Zákon Hospodinov je dokonalý, občerstvuje dušu,

svedectvo Hospodinovo je hodnoverné, múdrym robí prostého. Ž 19, 8

	1. polrok	2. polrok
Práca na hodine		
Domáca práca		
Modlitba		
Spev		
Biblický citát		
Návšteva Služieb Božích		
Správanie		
Celkové hodnotenie		

Dátum

Miesto

Vyučujúci

Použiť môžeme i tento návrh, ak máme menej žiakov a chceme osobitne napísať každému jednému slovné hodnotenie. Biblický citát i slovné hodnotenie napíšeme každému iné.

VYSVEDČENIE

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA EVANJELICKÁ

šk. rok : 20____/ 20____

.....
(meno žiaka)

Hodnotenie:

Na hodinách si pracoval usilovne, vieš sa vlastnými slovami modliť,
poznáš Bibliu a vieš sa v nej orientovať.

Páčilo sa mi, ako si veľmi usilovne vypracúval tajničky.

Som rada, že chodíš do kostola, kde nám znie Slovo Božie, modlíme sa, spievame,
oslavujeme nášho PÁNA a stretávame svojich bratov a sestry. Neprestávajú
pravidelne do chrámu chodiť, je to veľmi dôležité pre náš každodenný život.

Z celého svojho srdca Ti želám pevnú vieru na každý deň.

Nech si príkladom pre všetkých, ktorých stretneš.

Tak sviet' vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a velebili
vášho Otca, ktorý je v nebesiach.

**Tak sviet' vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a velebili
vášho Otca, ktorý je v nebesiach.**

Mt 5, 16

miesto, dátum

podpis učiteľa

Doplňujúce úlohy na prefotenie pre žiakov

1. V Koho verím

Krédo

Slová vyhľadaj a označ farebne v tabuľke, potom ich napíš do viet.

JEŽIŠ, BOŽIA, ŽIDIA, SÚDIL, KRÁL, MESIÁŠ, ZÁZRAKY, MOC, VYKÚPIL, SLUŽOBNÍK

K	Í	N	B	O	Ž	U	L	S	B
N	R	E	W	I	A	X	Ú	I	O
B	K	Á	D	R	S	D	X	C	Ž
Z	U	I	L	F	I	R	L	O	I
H	A	Y	O	L	U	I	Á	M	A
F	T	S	C	F	P	R	T	Č	Y
D	R	J	K	Ú	G	T	D	R	V
T	E	S	K	F	G	V	E	C	B
E	V	Y	Y	K	A	R	Z	Á	Z
A	V	B	H	Š	Á	I	S	E	M
J	E	Ž	I	Š	G	F	T	E	A

V čase, keď žil na zemi, nábožní
očakávali, že príde – ten, ktorá má prísť od Boha,
aby Boží národ a jeho
nepriateľov. Tento Mesiáš mal byť veľký K..... (Izaiáš
9, 6), ale aj S..... (Izaiáš 42, 1 - 4).
....., ktoré Ježiš vykonal, dokazujú, že má
väčšiu, než ktokoľvek iný, pretože je Božia.

(Veľká kniha nápadov a hier, s. 43)

1. článok Viery všeobecnej kresťanskej

Skupinová práca – na prefotenie pre učiteľa:

1. skupina: Prečítajte si prvú slohu piesne č. 203 na s. 119. Napíšte, o kom hovoria jej jednotlivé slohy.
2. skupina: Z učebnice Chlebík si zopakujte príbeh o Abrahámovi, s. 14, budete nám o ňom rozprávať.
3. skupina: Z učebnice Chlebík si zopakujte príbeh o Mojžišovi, keď bol pri horiacom kre na s. 32, budete nám o ňom rozprávať.
4. skupina: Z učebnice Chlebíček si zopakujte príbeh o stvorení na s. 17, budete nám o ňom rozprávať.
5. skupina: Vyriešte RA kód na s. 8 hore.
6. skupina: Vyriešte RA kód na s. 9 pod nadpisom **Ota**.
7. skupina: Vyriešte RA kód na s. 10 hore.

1. V tabuľke nájdí a prečiarkni slová, ktoré nedávajú zmysel. Ostatné doplň do vety.

O Pánu Bohu vieme, že:

.....

.....

.....

.....

roztrotí	počuje	vidí	miluje
trestá	vyvyrová	ľutuje	popouje
je milosrdný	je veľký	karhá	odpúšťa
je vznešený	je dobrotivý	idenusí	sárloví
gitarujefu	je malogý	je žiarlivý	je mocný
stvoril svet	je odancí	býva na výsostiach	je roztorý

2. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 1. časť

Prorokmi zaslúbený, syn Jozefa a Márie, Syn Boží, Pán

1. Pán Ježiš miloval ľudí. Svoju lásku k učeníkom prejavoval aj tak, že im umyl nohy. Skús doma mame či niekomu inému umyť nohy.

2. Napíš:

Ako sa môžeš viac podobáť Pánovi Ježišovi?

.....

Čo si o tvojej viere myslia tvoji rodičia a súrodenci?.....

.....

3. O zvitkoch

Ak pred 5 000 rokmi chcel niekto napísať list alebo správu, nepoužíval atrament a papier, ani písmená abecedy, a už vôbec nie mobil či počítač s internetom. Vtedy sa písalo klinovým písmom. Každá skupina písmen mala zvláštny znak. Tieto znaky boli buď vytesané do kameňa, alebo vyryté do ílu, ktorý sa potom vypálil. neskôr sa písalo na papier, ktorý vyrábali z dužiny stoniek rastliny Ešte neskôr pribudol na písanie materiál pergamen – zvláštnym spôsobom upravená koža zvierat. Písalo sa na zvitky, pretože ľudia ešte nevedeli zviazať jednotlivé pergamenové kože do knihy. Prvým pisateľom Biblie bol Mojžiš. Viackrát čítame, že Pán Boh mu prikázal zapísať veci, ktoré sa uskutočnili. Izraelskému národu sa dostalo výsady jednotlivé knihy Starej zmluvy zhromaždiť a starostlivo uschovávať. Písanie Starej zmluvy bolo skončené asi rokov pred narodením Pána Ježiša. Pred objavením kníhtlače okolo roku 1445(Adams, s. 26), si každý, kto chcel vlastniť Bibliu, musel nechať

V, blízko Mŕtveho mora v roku 1947 jeden pastier našiel otvor do jaskyne, v ktorej našiel niekoľko hlinených džbánikov. Boli v nich kožené zvitky kníh. Ukázalo sa, že tieto vzácne

rukopisy boli v jaskyni uložené pred mnohými storočiami. Najväčšmi si zo všetkých ceníme zvitok knihy, ktorý je uložený v univerzitnej knižnici v Jeruzaleme. Zistilo sa, že bol napísaný rokov pred narodením Pána Ježiša.

Vyfarbi slová: PASTIER, DŽBÁNIKY, JERUZALEM, MŔTVE MORE, KLINOVÉ PÍSMO, BIBLIA, PERGAMEN, ZVITOK, MOJŽIŠ, JASKYŇA. Zostávajúce zaradom po riadkoch prečítaj a doplň do textu.

šachor	jaskyňa	400	Jeruzalem
Mojžiš	pastier	zvitok	klinové písmo
Biblia	odpísať	džbániky	Kumráne
Izaiáš	Mŕtve more	70	pergamen

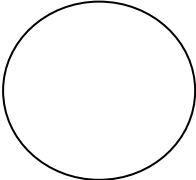
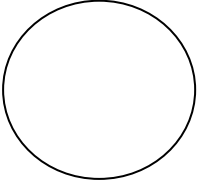
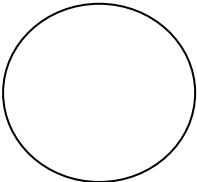
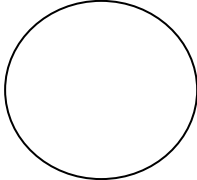
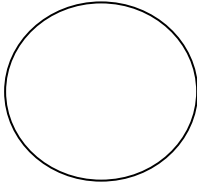
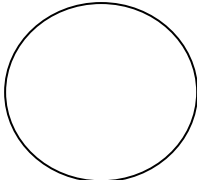

šachor

2. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 2. časť

Trpiaci, ukrižovaný a vzkriesený Pán

Nakresli šesť obrázkov tváre. Ku každej napíš, kedy sa na tvári Pána Ježiša objavil taký výraz.

výraz tváre a obrázok	Kedy sa objavila u Pána Ježiša?
šťastná 	
smutná 	
plačúca 	
vážna 	
rozhnevaná 	
udivená 	

2. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 3. časť

Pán Ježiš – vyvýšený Pán na Božej pravici, náš Ochranca a sudca

Pán Ježiš povedal, že malomocenstvo v niečom pripomína hriech. Porozmýšľaj, čím sú podľa teba malomocenstvo a hriech podobné.

Tajnička ti s riešením pomôže. V každom riadku vymaľuj slovo, ktoré k ostatným nepatrí.

Malomocenstvo i hriech
.....
.....

ráno	večer	postupne	noc	deň
zožierajú	plávať	šiť	písať	skákať
ten	tá	človeka	to	tí
slnko	nebo	zem	až	kvet
päť	ho	sedem	sto	tisíc
krt	vrt	krk	vlk	celkom
mávajú	zničia	miesia	mlčia	melú

Spomeň si, ako sa malomocenstvo prejavuje. V Starej zmluve, v 3. knihe Mojžišovej v 13. a 14. kapitole, sa dozvieš o malomocenstve i o očisťovaní z malomocenstva viac. Ak chceš, môžeš doma nájsť príznaky a vytvoriť o malomocenstve plagát podobný tým, ktoré majú vyvesené lekári vo svojich čakárňach. Vypíš symptómy – príznaky, i rady, ako sa malomocenstva zbaviť. Pripísať môžeš niektoré zaujímavosti z Biblie (3M 13 – 14). Na viditeľné miesto nezapudni napísať túto vetu:

PÁN JEŽIŠ MÁ MOC UZDRAVIŤ AJ MALOMOCNÉHO!

3. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 1. časť

Zoslanie Ducha Svätého

1. Čo všetko môže spôsobiť silný vietor?

Vietor veje, kam chce: čuješ jeho hlas, ale nevieš odkiaľ prichádza a kam ide: tak je s každým,

a)

J 3, 8 (Vypočítaj príklady, okienka s párnymi okienkami si vymaľuj žltou a usporiadaj ich od najmenšieho po najväčšie.)

Duch Svätý je ako vietor – nevidíme Ho, ale vidíme,

b)

(Usporiadaj nepárne výsledky od najmenšieho po najväčšie.)

12+ 58 = Z	40+5= V
66+11= ĽUDSKÝCH	23+23 = KTO
100-8= DUCHA	94-5= ŽIVOTOCH
23+33= SA	11+2= AKO
28+3= PÔSOBÍ	45+23= NARODIL

Keď teda vy, hoci ste zlí,

viete dať dobré dary svojim deťom,

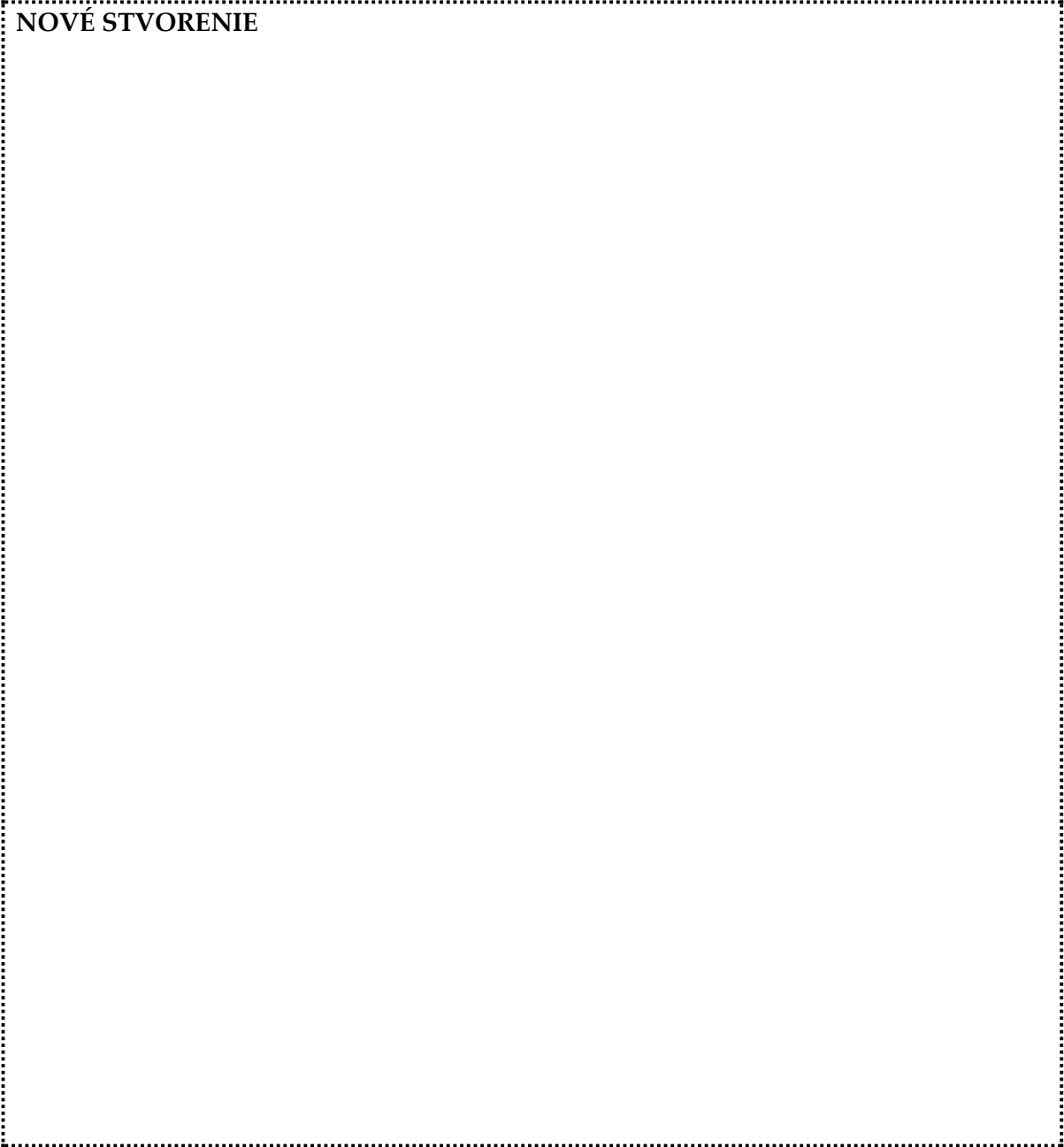
o čo skôr dá Otec nebeský Ducha Svätého tým,

ktorí Ho prosia? Ľ 11, 13

2. Nakresli obrázok podľa textu Zjavenie Jána 22, 1 – 2 s nadpisom **Nové stvorenie**. Môžeš si vybrať jednu vetu a tú sa pokúsiť zobraziť.

Ukázal mi rieku vody života, čistú ako krištál, ktorá vyteká z trónu Božieho a Baránkovho. Prostriedkom námestia a na oboch stranách rieky strom života, ktorý rodí dvanásť ovocie, každý mesiac vydáva svoje ovocie a lístie stromu na uzdravenie národov.

NOVÉ STVORENIE

3. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 2. časť

Verím v cirkev a spoločenstvo veriacich

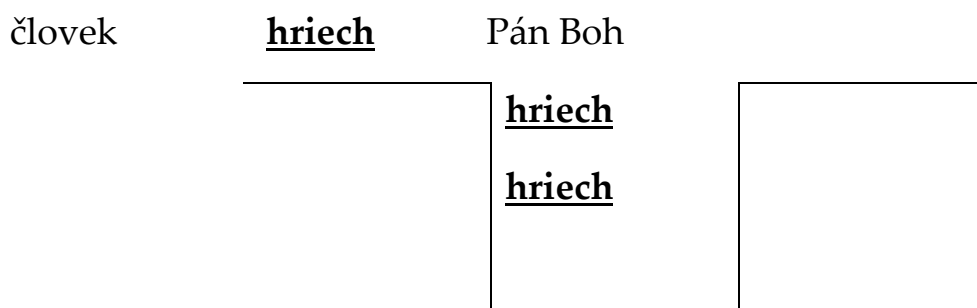
Most k Pánu Bohu – náš návrat do raja

Peter hovoril na Letnice o Pánovi Ježišovi a na jeho slovo sa dalo pokrstiť 3000 ľudí. Ako jednoducho vysvetliť ľuďom evanjelium?

Použijeme obrázok s mostom. Na jednej strane mosta stojí Boh. Na druhej strane ľudia. Medzi Bohom a ľuďmi je hlboká priepasť – trhlina, ktorá vznikla tým, že ľudia majú sklon stavať sa Bohu na odpor a idú svojou vlastnou cestou. Začalo to v raji. Biblia to nazýva hriech. Človek sa chce dostať naspäť k Bohu, ale priepasť jednoducho nedokáže preskočiť. Vynakladá teda všetku svoju ľudskú námahu a dúfa, že dokáže postaviť most. Nakoniec si však uvedomí, že ani všetka ľudská námaha na svete nebude stačiť, aby sa dostal na druhú stranu.

Môžeme však ďakovať za to, že Pán Boh túto dilemu vyriešil. Keďže nás veľmi miluje, dal nám prostriedok, ako sa k Nemu priblížiť. Rozhodol sa poslať svojho Syna Ježiša Krista, aby nám poslúžil ako most. Kto prechádza skrze Neho, ten sa dostáva k Hospodinovi bez ďalších pomôcok. (Hybels, s. 162 - 163)

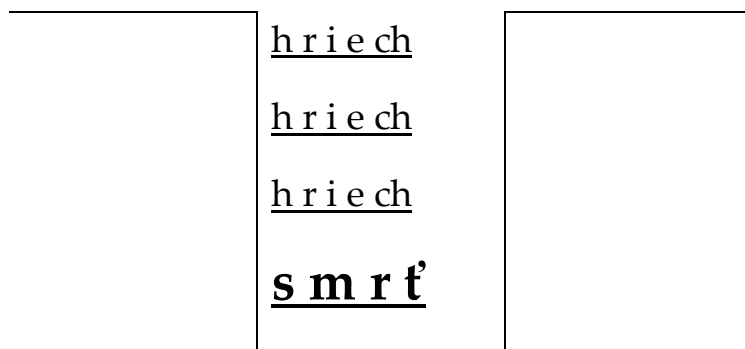
a)

b)

človek

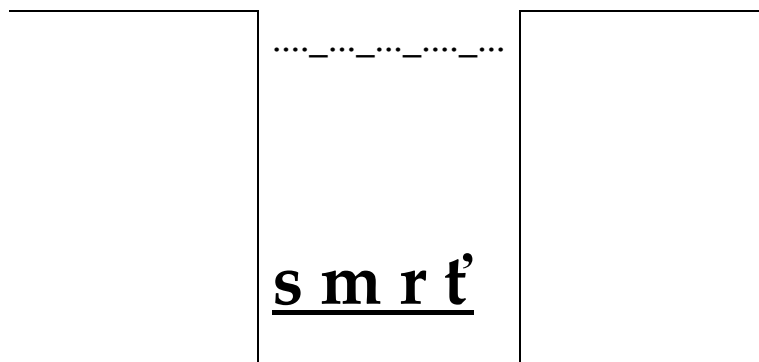
Pán Boh

c)

človek

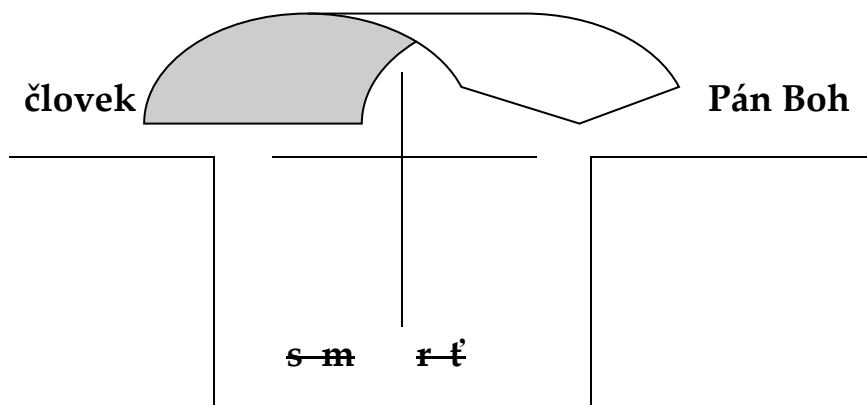
Pán Boh

d)

človek

Pán Boh

Hádanka: Čo má bližšie k čomu? Žaba k anjelovi alebo anjel k Bohu? Prečo?

.....

3. článok Viery všeobecnej kresťanskej – 3. časť

1. Dopln slová do textu podľa učebnice na str. 28:

..... Ježiš Kristus je stále s nami. Žijeme pod Jeho

Sme Jeho. Keď Mu pokorne a s ľútosťou vyznáme svoje

On nám, nezanevrie na nás.

Vykúpil, aby sme Mu vo viere, v neustálej nevinnosti a svätosti

..... Jeho vzkriesením máme aj my ostatní nádej

na On kraľuje vo svojom

kde aj nám ponúka večný

Ježišove slová o poslednom súde sú základom učenia, čo opisuje apoštol Pavol v R1, 17, že

..... z viery bude žiť a to z viery činnejšie skrze lásku. (Gal 6,6)

2. Vyrieš osemšmerovku.

M	H	R	I	I	Y	E
Á	C	H	S	D	J	E
R	C	O	E	Á	H	O
I	V	T	I	P	R	O
A	V	E	R	Í	M	Y
B	A	L	K	N	E	Á
Š	H	H	Z	R	Z	S
D	A	H	V	R	I	D
Ť	R	M	S	C	A	C

CIRKEV, HAD, MÁRIA, MY, PÁD, SMRŤ, SOVA, TELO,

VERÍM, VTEDY, VTIP, VZKRIESI, ZEM

2. Boh nám dáva svoje slovo

Biblia – Boží návod pre život

1. Vieš, že existuje spoločnosť THE GIDEONS INTERNATIONAL – bežnou rečou nazvaná Gideonovci, ktorá je združením kresťanských podnikateľov a odborníkov. Pochádzajú z viac ako a)..... **krajín** a zväzuje ich kresťanské spoločenstvo a služba . Za cieľ si dali pomáhať pri sprostredkovaní evanjelia Pána Ježiša Krista pre všetkých ľudí, aby mohli osobne poznať Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa. Gideonovci umiestnili a rozšírili viac ako b) **miliónov Biblií a Nových zmlúv** do hotelov i nemocničných zariadení. Tieto vzácne knihy, drahocenné Božie slovo však c) Nájdem ich len tak položené s ich vrúcnyim prianím, aby sme d) , čítali a podľa nich žili. Sú modrej farby, majú rozličnú veľkosť a sú v rozličných jazykoch, aj v slovenčine.

a) $10 \cdot 10 + 9 \cdot 5 = \dots\dots\dots$

b) $1000 - 800 + 200 - 300 + 400 = \dots\dots\dots$

- c) Prečiarzni všetky slabiky so samohláskami o, i, y. Zostávajúce slabiky prečítaj po stĺpcoch od hore nadol:

vo	dá	bo
ne	do	ci
si	va	po
pre	go	jú
vy	ky	mi

- d) Nasledujúce písmenká usporiadaj tak, aby vznikli slová:

IS IL-VZA VOM - DO
.....
.....
.....

2. Nájdi vo vete biblické meno a napíš ho:

1. ZORA, KEĎ BOLA MLADÁ, VIDELA MAMKU MODLIEVAŤ SA NA KOLENÁCH.

.....

2. JEDEN, UJO, NÁŠ SUSED, NÁM ČASTO ROZPRÁVA O PÁNU BOHU.

.....

3. SPIEVAJ, ÁNO, SPIEVAJ PÁNOVI.

.....

4. NAŠA MAMKA MÁ RIADY VŽDY UMYTÉ A ODLOŽENÉ.

.....

5. SPRÁVAJME SA TAK, ABY SME HOSPODINA NENAHNEVALI.

.....

6. V BRATISLAVE SA MU ELEKTRICKY VEĽMI PÁČILI.

.....

7. MENO A CHARAKTER SI TREBA STRÁŽIŤ.

.....

Biblický citát pre žiakov:

**Lebo slovo Hospodinovo je pravdivé
a všetko Jeho dielo je verné. Žalm 33, 4
Vyuč ma, Hospodine, svojej ceste. Ž 27, 11**

**Slová, ktoré ti dnes prikazujem,
budú v tvojom srdci. 5M 6,6**

**Neodchýľ sa ani od jedného slova,
ktoré vám dnes prikazujem,
ani napravo ani naľavo. 5M 28, 14**

**Lebo to slovo je veľmi blízko teba,
je v твоjich ústach a v tvojom srdci,
aby si ho plnil. 5M 30, 14**

Práca s Bibliou

1. Prečítajte si z Biblie dané texty. Obrázky vystrihnite. Prilepte správny obrázok k textu podľa toho, k čomu je podľa nich vzácne Božie slovo prirovnané:

Božie slovo je podľa evanjelia podľa Jána 6, 50 ako

Božie slovo je podľa Jeremiáša 23, 29 ako

Božie slovo je podľa Žalmu 119, 105 ako

Božie slovo je podľa 1. listu apoštola Petra 2, 2 ako

Božie slovo je podľa Žalmu 19, 10 – 11 ako

Božie slovo je podľa Listu Židom 4, 12 ako

Božie slovo je podľa Prvého listu apoštola Petra 1, 23 ako

Texty k úlohe:

Ako teraz narodené nemluvniatka túžte po duchovnom čistom mlieku, aby ste ním rástli na spasenie. 1. list apoštola Petra 2, 2

Veď ste živým a večným slovom Božím znovuzrodení nie z porušiteľného, ale neporušiteľného semena. Prvý list apoštola Petra 1, 23

Sviecou mojim nohám je Tvoje slovo a svetlom mojim chodníkom. Žalm 119, 105 To je ten chlieb, ktorý zostupuje z neba, aby ten, čo bude z neho jesť, neumrel. Evanjelium podľa Jána 6, 50

Či nie je moje slovo ako oheň? – znie výrok Hospodinov, - a ako kladivo, ktoré rozráža skalu? Jeremiáš 23, 29

Lebo slovo Božie je živé a mocné a je ostrejšie než ktorýkoľvek dvojsečný meč a preniká až do rozdelenia duše a ducha, kĺbov a špikov a je schopné posudzovať hnutia a zmýšľania srdca. List Židom 4, 12

Hospodinova bázeň je čistá, zostáva naveky. Hospodinove práva sú pravdou, napospol sú spravodlivé; vzácnejšie sú ako zlato, ako mnoho rýdzeho zlata; sú sladšie ako med, ako med z plástov. Žalm 19, 10 – 11

2. Prepíš a doplň tabuľku podľa učebnice na s. 32:

BIBLIA		
	spolu SZ	spolu NZ

3. Doplň do textu zámená (mňa, mne, mňa, mne, svojho) alebo svoje meno v správnom tvare:

Biblia je ako list: veľmi osobný list.

Je napísaná pre

..... .

Všetky varovania sú v nej určené

..... .

Ježiš Kristus zomrel za

..... .

Osobné spasenie ponúka

..... .

Ak mám byť zachránený/á, musím Ho prijať

za osobného Spasiteľa.

4. Nájdi vo vete biblické meno a napíš ho:

a) KEĎ JE DUŠA SMUTNÁ, RONÍ TELO SLZY.

.....

b) ŠIKOVNÁ TANEČNICA TANCOM NAJRADŠEJ OSLAVUJE
PÁNA BOHA.

.....

c) BOŽIE DIEŤA JASÁ, RADUJE SA A SPIEVA PÁNU BOHU.

.....

d) KAŽDÉ RÁNO EMIL VSTAL A ČÍTAL BIBLIU.

.....

e) DEŤOM DO DOMOVA SME NAPÍSAI PEKNÉ LISTY.

.....

f) NIEKTO SA ULIEVA, NIEKTO PRACUJE.

.....

g) MOJŽIŠ VYŠIEL NA VRCH NEBÓ A ZOMREL.

.....

5. Dobré je mať Bibliu vždy pri sebe. Kedykoľvek a kdekoľvek, keď máme chvíľku čas, ho môžeme dobre využiť na čítanie.

Hlavne: **ČÍTAJ BIBLIU!**

Pokyny, ako čítať Bibliu:

1. Používaj evanjelickú Bibliu.
2. Každý deň si urči jednu voľnú štvrťhodinku pre spoločenstvo s Bohom. (Deň má 96 štvrťhodín, neskôr ti bude jedna málo ☺.) Sk 17, 11
3. Nie je rozhodujúce, ktorú časť dňa sa rozhodneš venovať Biblii, ale ráno býva myseľ najčerstvejšia a lepšie sa potom kráča celým dňom. Ž 3, 6; 4, 9
4. Čítaj Bibliu pokojne, nie v rýchlosti. Rozmýšľaj o tom, čo si čítal. Ž 119, 15.27.48.148
5. Pri čítaní pros Pána Boha, aby si mohol čítanému rozumieť. Nikto ti Bibliu neobjasní lepšie ako Ten, ktorý ju dal písať. Mt 11, 25
6. Pri čítaní rozmýšľaj: čo mi to má povedať? Všetko, čo je tam napísané, je napísané pre teba. Je to Božie posolstvo **PRE TEBA** osobne. Pri všetkých varovaniach a poučeníach by si si mal myslieť: **TO PATRÍ MNE**. Pri zaslúbeniach si môžeš pomyslieť: to je určené **MNE**.
7. Podčiarkuj si texty, ktoré sa ti páčia a oslovili ňu.
8. Čítaj postupne celú Bibliu, začni evanjeliom podľa Marka, potom ďalšími evanjeliami a listami. Neskôr si pozri žalmy a príslovia i starú zmluvu.
9. Nauč sa naspamäť texty, ktoré sa ti stali zvlášť dôležitými. Neskôr ti budú nevýslovným požehnaním. Žalm 119, 11 (List pre Teba)

3. Desať Božích prikázaní

Nové dosky zákona

Vyrieš osemsmerovku a doplň vetu:

Božie slovo nám nebolo dané,

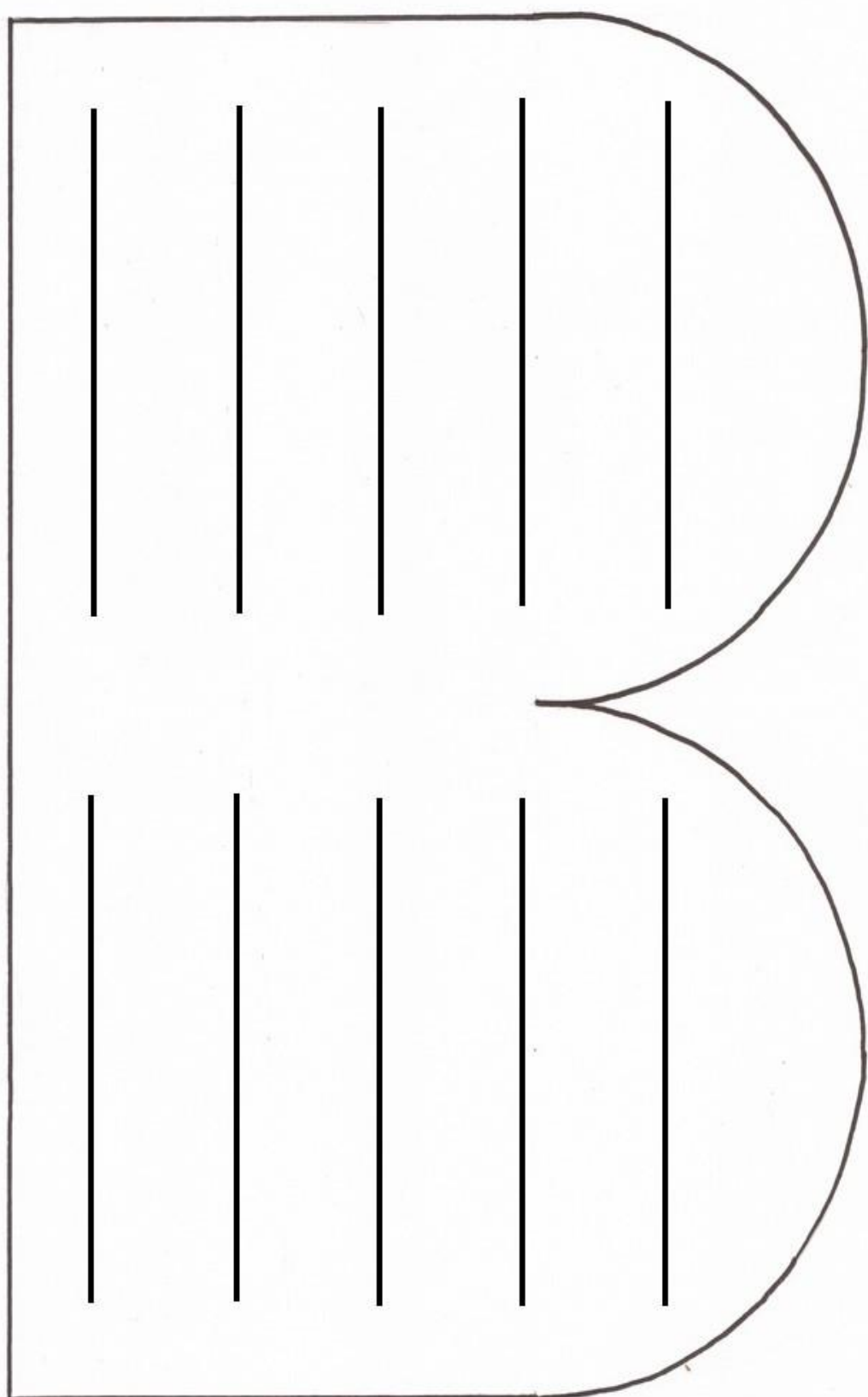
aby prehľbilo naše,

ale aby

..... .

J	A	D	A	I	Ž	E	N	A	V	J	E
D	H	O	B	N	E	D	E	J	D	U	O
O	O	M	Ž	U	M	O	Z	S	T	L	I
M	J	Z	N	E	K	R	A	D	N	I	M
E	N	D	A	H	I	L	B	O	N	M	O
V	O	Č	I	D	O	R	I	S	I	T	C
K	R	I	V	O	N	E	S	V	E	D	Č
Á	Š	M	E	N	O	Ž	I	C	V	O	T

AHOJ, CTI SI RODIČOV, DOM, HAD, JEDEN BOH, KRIVO NESVEDČ,
MENO, MILUJ, MUŽ, OTEC, NEKRADNI, NEZABI, NEŽIADAJ, ŽENA

Jedenáste prikázanie – veľké prikázanie lásky

1. Aká je podľa teba láska?

2. Dopln slová do Hymny lásky a niektoré z nich vpíš do srdiečok:

Láska jeávilzeprt,

láska jeávitobod,

..... ídivázen,

láska sa ejutatsyven a avúdanen;

nie je ánšulsen,

nie je ákcebes,

..... ejul'učzoren sa,

..... al'sýmzen zle,

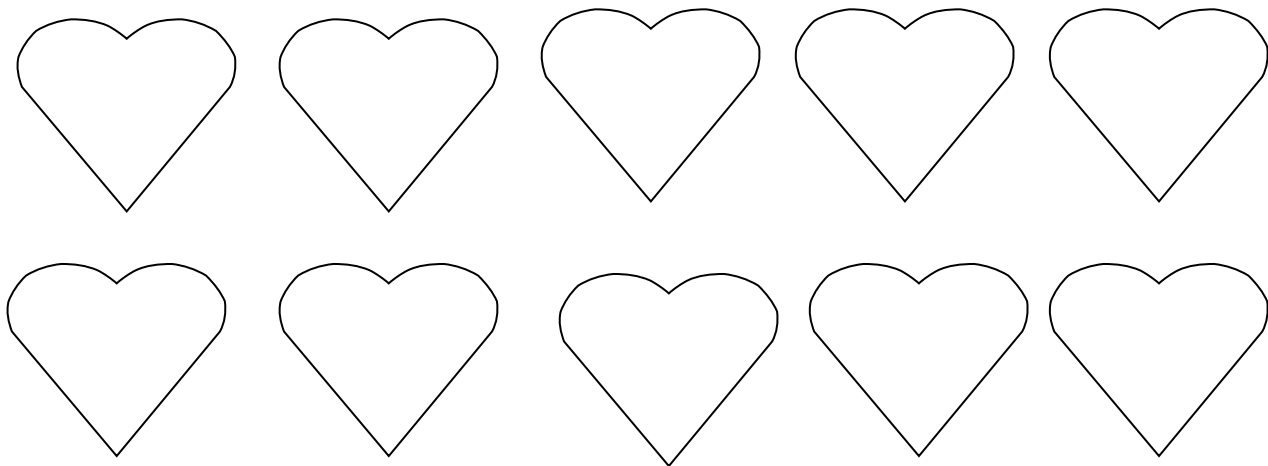
neraduje sa z itsovárpen,

ale teší sa s uodvarp;

všetko ašánz, všetkému írev,

všetkého sa ájedán, všetko..... íprterp.

Láska nikdy enatserpen. (1K 13)

3. Vyhľadaj v Biblii a doplň.

J 15, 9 – 10.12.13.17

AKO MŇA OTEC,

AJ JA SOM VÁS;

ZOSTAŇTE V MOJEJ

AK ZACHOVÁTE MOJE,

ZOSTANETE V MOJEJ,

AKO JA SOM ZACHOVAL

SVOJHO OTCA A ZOSTÁVAM V JEHO

TO JE MOJE,

ABY STE SA VZÁJOMNE,

AKO SOM VÁS JA

NIKTO NEMÔŽE VÄČŠMI,

AKO KEĎ ŽIVOT

ZA SVOJICH PRIATEĽOV.

.....VÁM,

ABY STE SA

1. Božie prikázanie: Nebudeš mať iných Bohov okrem mňa!

1. Vyrieš hádanku:

Je to väčšie ako Boh, chudobní to majú, bohatým to chýba, keby sme to jedli, zomrieme.

Čo je to?

2. Skús vytvoriť leták, v ktorom budeš informovať o Pánu Bohu, o tom, že je jediný, že má moc, slávu i velebu, česť a slávu od nepamäti, a preto nemáme mať iných bohov okrem Neho. Môžeš varovať pred niektorým zo zlovykov, ktoré sú napísané v učebnici na s. 43 – 44. Leták by mal by obsahovať nadpis, stručný text - jednu až dve vety, obrázok (kríž, Biblia,...). Ak sa leták vydarí, môžeš ho skopírovať a porozdávať napr. v triede, doma, na besiedke,...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Vyrieš a doplň do textu. Nájdi len párne čísla a usporiadať ich od najväčšieho po najmenšie.

Izraelci si mysleli, že keď majú so sebou archu zmluvy a v nej Dekalóg, Hospodin bude s nimi, nech idú kamkoľvek a robia čokoľvek. No mýlili sa. Vzali ju do boja proti Filištíncom a archa zmluvy im nepomohla, stala sa majetkom ich nepriateľov. Spravili si z nej modlu, talizman, a na živého Pána Boha a Jeho prikázania vo svojom živote zabudli, odpadli od nich, hrešili a nečinili pokánie. (1 S 4, 1 - 22)

Nemalo by sa stávať, že sa človeku stratí

..... .

(J. O. Markuš, s. 207)

.....

.....

S 122	x 21	t 43	O 774	Y 44	r 25	e 87
A 994	Ž 1190	d 99	f 11	h 53	R 1002	v 103
m 25	g 33	L 100	I 1178	a 69	Ž 772	c 79
E 770	l 63	n 29	č 57	Á 98	r 19	ý 81
A 1026	g 1	d 17	B 776	s 5	V 50	J 600

1 Haleluja! Blahoslavený každý, kto sa bojí Hospodina a v Jeho príkazoch má veľkú záľubu.

2 Mohutné bude jeho potomstvo na zemi a statočný rod bude požehnaný.

3 Hojnosť a bohatstvo sú v jeho dome a jeho spravodlivosť trvá naveky.

6 Lebo sa nikdy neskláti; v pamäti večnej bude spravodlivý.

7 Nebojí sa planej správy; pevné je jeho srdce; dúfa v Hospodina.

8 Utvrdené je jeho srdce; nebojí sa, kým sa zvrchu nepodíva na svojich protivníkov.

9 Rozsýpa štedro, dáva chudobným a jeho spravodlivosť trvá naveky; jeho roh vyvýši sa v sláve.

10 Uzrie to bezbožník a namrzí sa, zaškrípe zubami a pominie sa. Tak túžba bezbožníkov vyjde nazmar.

2. Božie prikázanie: Nebudeš brať meno Božie nadarmo!

1. Porozmýšľaj a doplň toto prehlásenie o zrieknutí sa niečoho, čo chceš na sebe zmeniť. Môže to byť jedna z vecí: počítač, televízia, túlanie sa vonku, správanie, ktoré nie je v súlade s Božou vôľou, ... (Faix, s. 103)

Radikálne pre Ježiša

Zriekam sa v čase od do

nasledovnej nesprávnej zvyklosti:

.....

Uvedomujem si, že tento čas nebude vôbec jednoduchý,

a že to všetko robím z vlastnej vôle.

Slobodu a čas, ktorý tým získam,

chcem využiť na vybudovanie

hlbšieho a intenzívnejšieho vzťahu k Pánovi Ježišovi:

(modliť sa, modliť sa za konkrétneho človeka, čítať Bibliu, pomáhať rodičom, navštíviť spolužiaka a hovoriť spolu o Pánu Bohu, chodiť do kostola, nepracovať v sviatočný deň, hovoriť pravdu,...)

.....

.....

Dátum a podpis.....

2. Vymysli otázky o viere pre svojho pána farára. Skús mu ich potom položiť a zapísať si odpovede. Celý rozhovor sa s jeho súhlasom môže uverejniť v cirkevných novinách, či v zborovom či školskom časopise.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Božie prikázanie: Pamätaj, že máš sviatočný deň sviatí!

1. V cirkevných novinách Evanjelický posol spod Tatier sa pravidelne objavuje anketa na nejakú celočíselnú tému. Pokús sa odpovedať na anketové otázky:

❖ Ako by sa mal podľa pravidiel Pána Boha svätiť sviatočný deň?

.....

.....

.....

.....

❖ Ako svätíš sviatočný deň ty?

.....

.....

.....

.....

2. V každom stĺpci nájdí jedno slovo, ktoré k nim nepatrí a vypíš ho na linajku.

píše	a	sobota	nejde	naspiatok
cvičí	i	nedeľa	nepríde	dom
robota	o	pondelok	ide	strom
číta	na	utorok	nepôjde	pes
žije	u	sviatok	nekráča	les

.....

.....

3. Vyhľadaj v Biblii a doplň:

..... SOM SA, KEĎ MI HOVORILI:

..... DO DOMU HOSPODINOVHO. Ž 122, 1

..... KAŽDÝ, KTO SA HOSPODINA, KTO
CHODÍ PO JEHO Ž 128, 1

LEBO LEPŠÍ JE JEDEN V TVOJICH

..... AKO INDE

RADŠEJ CHCEM STÁŤ NA PRAHU V SVOJHO BOHA,

AKO ZDRŽIAVAŤ SA V STANOCH Ž 84, 11

DOM BUDE SPUSTOŠENÝ,

ALE STÁNOK BUDE PREKVITAŤ. PR 14, 11

NEROBTE Z DOMU MÔJHO OTCA. J 2, 16

V DOME MÔJHO OTCA JE MNOHO J 14, 2

4. Božie prikázanie: Cti si otca i matku, aby si dlho žil na zemi!

Možnože máš šťastie a žiješ v rodine, v ktorej si Božie slovo vážia, pravidelne čítajú, podľa neho žijú, a tiež učia teba týmto vzácnym spôsobom. Buď Pánu Bohu za to nesmierne vďačný/á. (Markuš nám však odkazuje:)

Zapamätaj si, že **ani tá najlepšia rodina nás**

a)

.....

My všetci sme odkázaní

b)

a) Písmenká zorad' podľa čísel od najmenšieho po najväčšie.

504 E			107 N		401 D
202 R		304 O	103 O		
	101 N			501 H	301 P
505 CH		503 I	102 E	402 O	
	106 Á			303 D	502 R
108 I		201 P			
	104 CH		206 E	302 Á	105 R
305 M		207 D		506 U	

b) Čítaj a vypíš každé druhé písmenko.

INKA

ZPROSMBOJC

DNEÁAŠLHUO

VBNOSHTA

5. Božie prikázanie: Nezabiješ!

1. Nájdi v Biblii 5M 28, 1 – 8a a doplň:

5M 28, 1 – 8a

Ak naozaj poslúchneš Hospodina, svojho Boha,

a budeš zachovávať a plniť všetky Jeho,

ktoré ti dávam, Hospodín, Tvoj Boh ťa

..... nad všetky národy zeme.

Splnia sa na tebe všetky tieto

a budú ťa sprevádzať, ak budeš

slovo Hospodina, svojho Boha.

..... budeš, keď budeš v meste

a budeš, keď budeš na poli.

Požehnaný bude plod tvojho

a plod tvojho i prírastky tvojho drobného stáda.

Požehnaný bude tvoj kôš i tvoje koryto.

Požehnaný budeš, keď budeš

a požehnaný budeš, keď budeš

Hospodín spôsobí porážku tvojich,

ktorí by povstali proti tebe.

..... cestou vytiahnu proti tebe

a cestami pred tebou.

Hospodín ti udelí svoje,

aby bolo s tebou vo tvojich zásobárňach a vo

čoho sa chytia tvoje

2. Po vyriešení dvojsmerovky (doprava a doľava) sa dozvieš, ako môžeš dievčinu
v požehnanom stave povzbudiť, aby si dieťaťko nechala.

..... (Markuš)

P	L	O	N	E	Z	A	B	Í	J	A	J
D	CH	R	Á	Ň	Ž	I	V	O	T	Ž	I
V	O	N	E	T	Ý	R	A	J	T	A	J
E	E	I	V	A	R	D	Z	Ň	Á	R	CH
N	E	N	I	Č	P	R	Í	R	O	D	U
D	A	J	U	N	A	K	I	Š	E	N	R
N	E	B	N	E	F	A	J	Č	I	E	S

NETÝRAJ

CHRÁŇ ZDRAVIE

NEZABÍJAJ

CHRÁŇ ŽIVOT

NENIČ PRÍRODU

NEFAJČ

NEŠIKANUJ

6. Božie prikázanie: Nescudzoložíš!

Biblia v Starej zmluve opisuje jedného muža, ktorý je pre nás príkladom, ako odolať cudzoložstvu. Bol to Jozef, Jákobov a Rebekin syn, ktorého bratia predali za otroka do Egypta.

Hospodin požehnal všetko, čo konal, a tak sa z neho čoskoro stal správca majetku Pótifara, ktorý ho kúpil. Tento sa na Jozefa vo všetkom spoliehal, zveril mu dohľad nad celým svojím majetkom i domom, teda nad všetkým, čo mal.

Pótifarova manželka sa do Jozefa zaľúbila, pretože – ako sa v Biblii píše, bol nielen veľmi požehnaný, ale aj veľmi pekný. Navádzala ho na hriech, ale Jozef jej odolal.

„Myšlienka vernosti a nedotknuteľnosti manželstva bola Jozefovi jasná, ale v tej chvíli spozoroval, že to nestačí na víťazstvo nad pokušením. Preto preniesol celú záležitosť z rozumu do svedomia.“

Jozef nakoniec zvíťazil

.....

Koniec vety sa dozviete v tajničke, ale oveľa viac v Biblii - v **1M 39**. (Markuš, s. 134)

1.						
2.						
3.						
	4.					
5.						
6.						

1. Na Bóazovom poli klasy zbierala

2. Verím v Boha všemohúceho

3. Izáka a

4. Viera všeobecná kresťanská

5. Pán Ježiš bol pravý človek i pravý

6. Ukrižovaný a pochovaný bol

	7.				
8.					
9.					
	10.				

7. Pontský

8. v deň vstal z mŕtvych

9. Kto je Spasiteľ?

10. Tretia osoba Svätej Trojice je Svätý

	11.				
12.					
13.					
14.					
	15.				

	16.						
17.							

11. Evu naviedol na zlé

12. Sviatosti sú: Večera Pánova a svätý

13. Božie slovo

14. Koľko bolo Božích prikázaní, ktoré priniesol Mojžiš z vrchu Sinaj?

15. Ako sa inak nazýva vrch Sinaj?

16. Meno Biblickej postavy, ktoré znamená „Vytiahnutý z vody“.

17. Tretie Božie prikázanie začína slovom:, že máš sviatočný deň svätiť!

7. Božie prikázanie: Nepokradneš!

1. Prečítaj si a porovnaj dva príbehy. Jeden sa nachádza v starej, druhý v novej zmluve:

Časť Biblie	Stará zmluva	Nová zmluva
Kniha, kapitola, verše	1M 31, 26 – 27.30 – 35. 1M 35, 16 - 19	Sk 5, 1 - 11
Meno – mená osôb		

Predmet sporu		
porušené Božie prikázania		
Boží trest		

Zapamätaj si. Môžeš si vystrihnúť a dať na viditeľné miesto.

**Bezbožne získané poklady neosožia,
ale spravodlivosť vytrhuje zo smrti. Pr 10, 2**

2. Každý z nás má doma nejakú vec, ktorú si požičal a dlhší čas nevrátil. (Najčastejšie to býva nejaká kniha alebo pero, guma...) Ten, kto nám vec požičal už zrejme aj zabudol, komu ju požičal a od koho si ju má pýtať späť. Porozmýšľaj o takejto veci a napíš, čo to je i od koho si si ju požičal/a:

.....

.....

.....

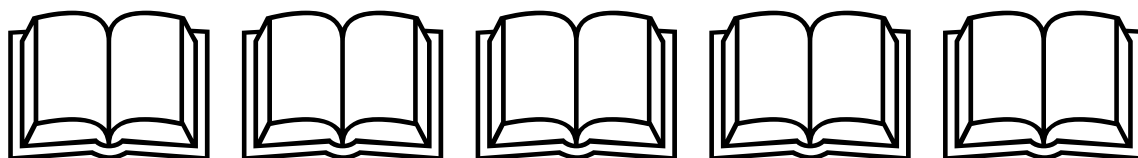
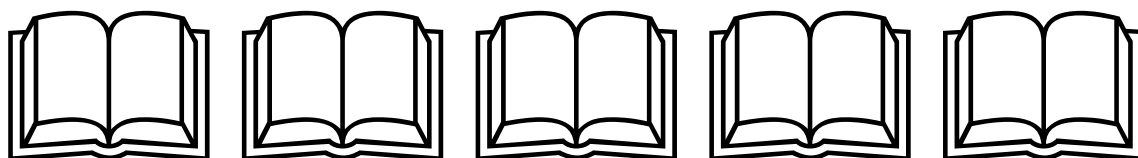
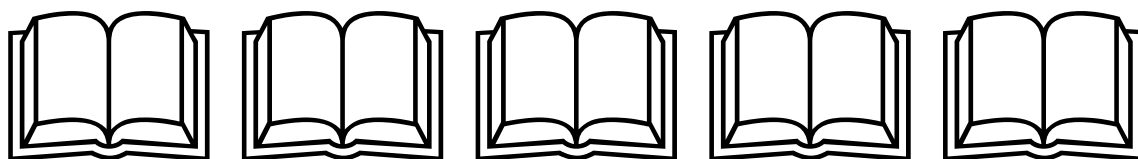
a) Čo s tým urobíš?

.....

b) Čo by si mal/a podľa 7. Božieho prikázania urobiť?

.....

3. Spomeň si na Zachea (Chlieb z neba s. 17, L 19, 1 - 10). Vymaľuj toľko kníh, koľko by si mal podľa neho vrátiť pôvodnému majiteľovi, ak si mu vzal dve.

8. Božie prikázanie: Nevypovieš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu!

1. Nájdi v Biblii Príslovia 2, 1 - 5, citát si doplň, doplnené písmenká potom odpíš zaradom a doplň začiatok myšlienky:

Syn môj, ak prijmeš moje slová

a zachováš si v mysli moje pri_____ázania,

ak nachýliš ucho k múdros____i a nakl_____níš srdce k rozvahe,

_____eď si na pomoc zavo_____áš rozumnosť,
keď s_____ svojím hlaso_____ dovolávať bud_____š rozvahy,
ak ju bude_____ hľadať ako striebro
a slediť po nej a_____o po skrytých p_____kla_____och,
vtedy pochop_____š bázeň pred Hospodinom a nájdeš poznanie Boha.

....., inému i sebe!
(Markuš)

Zapamätaj si. Môžeš si vystrihnúť a dať na viditeľné miesto.

**Kto chodí bez úhony, chodí bezpečne,
kto však krivými cestami, ten sa prezradí. Pr 10, 9**

2. Nájdi v Biblii a doplň:

Pr 21, 28 Falošný svedok, ale ostáva slovo toho,

kto

Ef 4, 25 Preto odložte a hovorte každý so svojim
blížnym.

Kol 3, 9 si vzájomne, keď ste už vyzliekli starého človeka s jeho skutkami.

Žalm 5, 7 luhárov; vrah a klamár sa Hospodinu.

Ž 101, 7 Nebude bývať v mojom dome

a neobstojí pred mojimi

Mt 12, 34 Lebo z plnosti hovoria

Mt 12, 37 Lebo pre svoje budeš ospravedlnený

a pre svoje budeš odsúdený.

Pr 15, 28 Mysel' uváži,

čo povedať, ale ústa chrlia zlé veci.

Pr 15, 32 Kto zavrhuje,

pohŕda vlastným,

kto si všíma karhanie,

Pr 15, 33 Bázeň Hospodinova vychováva k

a slávu predchádza

9. Božie prikázanie: Nepožiadaš dom svojho blížneho!

10. Božie prikázanie: Nepožiadaš ani jeho manželku, ani nič, čo je jeho!

Popri čítaní textu doňho dopĺňajte hlásky. Potom ich zaradom prepíšete na linajky.

- Elízeus ___ajprv chodil s prorokom ___liášom ako jeho učeník a ___osluhoval mu. Elízea p___osil, aby dostal dvojn___sobok jeho ducha. Keď Eliáša ___o víchrici vzal ___hnivý voz a ohnivé kone do neba, Elízeus zodvihol Eliášov plášť a udrél ní___ na

vodu rieky Jordán. Voda sa ro____ostúpila, El____zeu____ prešiel na druhý breh a proroc____í učeníci, ktorí to videli, poved____li, že duch E____iášov zostúpil na Elízea.

Elízeovi sa v ____ételi p____smievalo dvadsaťštyri c____l____pcov, pre____ože nemal vla____y a on ich menom Hospodinovým preklial, ____akže ich hneď roztrhali d____e medvedice.

Elízeus ____krem toho vzkriesil chla____ca, napravil jed____vaté jedlo nasypaním múky do hrnca, a____ tam n____bolo nič škodlivé____o, ____asýtil z mál____chlebov, zázrač____e pomocou kusa dreva spôsobil vyplávanie potopenej sekery...

El____zeus v ____ene Hospodin____ mnohým po____áhal. Z malomoc____nstva uzdravil Naamána Sýrskeho a nechcel za to od Naamána žiaden dar ani odme____u.

Kto

.....

.....,

tomu ono nebude

.....

Medený had

1. Vyrobte si biblické dopravné značky. Pomôcky: špajdľa, lepiaca páska, červená pastelka, plastelína, do ktorej ju zapichnete. V tabuľke sú niektoré námety na text, ale vy si môžete vytvoriť ďalšie, vlastné.

Výstražné, ktoré upozorňujú:

POZOR!

Zákazové, ktoré niečo zakazujú:

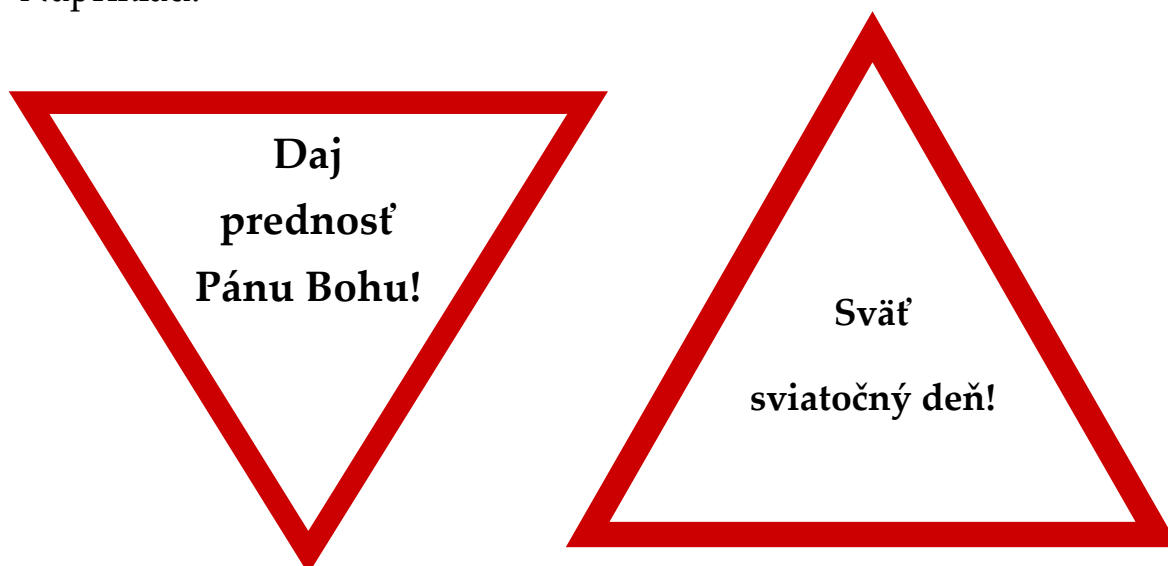
NESMIEŠ!

Maj iba jediného Boha!	Nemaj iných bohov okrem Hospodina!
(Pozor!) Sväť sviatočný deň!	Zákaz brať meno Božie nadarmo!
Cti si otca i matku!	Zákaz zabiť!
Klaňaj sa jedine Pánu Bohu!	Zákaz cudzoložiť!
Modli sa!	Zákaz kraďnúť!
Navštevuj chrám Boží!	Zákaz klamať!
Čítaj Bibliu!	Zákaz krivo svedčiť!
Ži s bážňou pred Hospodinom!	Zákaz túžiť po veciach blížneho!
Buď pokorný pred Pánom Bohom!	Zákaz klaňať sa modle!
Vyznávaj Pána Ježiša ako Božieho Syna pred ľuďmi!	Zákaz neposlúchať rodičov!

Napríklad takýto červený trojuholník znamená daj prednosť v jazde. Preložením do bibličtiny ho môžeme použiť na dopravnú značku, do ktorej napíšeme: Daj prednosť Pánu Bohu!

Napríklad:

**Zákaz
brať meno
Božie
nadarmo!**

2. Nájdi v Biblii a doplň. Môžeš si vystrihnúť, vymaľovať a vystaviť na viditeľné miesto.

Kaz 8, 11

Pretože rozsudok nad

a nevykonáva,

preto rastie ľuďom

páchať

Kaz 8, 12

Keď stokrát pácha,

a predsa dlho,

viem, že sa dobre povedie

práve preto, lebo sa Ho

Kaz 7, 14

V deň buď dobrej vôle;

v deň si uváž:

aj tento deň učinil ako tamten,

aby človek, čo príde po ňom.

Kaz 12, 13

Boha sa

a Jeho prikázania,

lebo to je povinnosť človeka.

Kaz 12, 14

Lebo Boh každé

privedie na

i každú vec,

či je zlá.

4. Pane, nauč nás modliť sa! Ježišov učeník sa rád modlí

1. Dá sa modlitbe naučiť? Vymaľuj správnu odpoveď:

Áno, modlitbe sa dá naučiť.

Nie, modlitbe sa nedá naučiť.

2. Ako si sa učil/a modliť? Svetlozelenou pastelkou vyznač možnosť, ktorú si ešte nevyskúšal/a:

➤ počúvaním modlitieb iných
➤ modlením sa s inými
➤ opakovaním modlitieb iných
➤ tvorbou modlitby podľa námetu
➤ prosbou o dar modlitby i o správne slová v modlitbe
➤ modlením sa – neustálym skúšaním modliť sa
➤ čítaním modlitieb veriacich ľudí v Biblii - Božích mužov i žien a inšpirovaním sa nimi (Dávid, Šalamún, Mojžiš, Abrahám, Jób, Anna, v neposlanom rade modlitby Pána Ježiša – Arcipastierska, na kríži, v Getsemanskej záhrade, Otče náš)
➤ čítaním a učením sa Božieho slova naspamäť – potom naša modlitba môže byť vyslovená prostredníctvom slova Božieho, citovaním a odvolávaním sa naň
➤ čítaním kníh, v ktorých sú modlitby

3. a) Napíš, kto ťa ako prvý učil modliť sa:

.....

b) Poďakuj v modlitbe za tohto vzácného človeka a jeho službu pre teba:

.....

.....

.....

c) Porozmýšľaj a napíš, koho by si ty chcel/a učiť modliť sa:

.....

4. Usporiadaj rozhádzané slová podľa symbolov:

								
srdce	jazyk	namáha	Ak	márne	potom	sa	nemodlí,	sa

   ,

.....

.....

.....

..... (Bernard zo Sieny)

Modlitba Pánova

1. Vymaľuj všetky slová modlitby Pánovej.

Zostávajúce prepíš zaradom po stĺpcoch oddola nahor, začni posledným stĺpcom.

NAVEKY.	I NEUVOĎ	A ODPUSŤ	V NEBI	MENO
I MOC I SLÁVA	VOJIM	DNES	AKO	SA
KRÁĽOVSTVO	VINNÍKOM	NÁM	CHCE,	POSVÄŤ

TVOJE JE	AKO	DAJ	TVOJA	ČO
LEBO	ODPÚŠŤAME	BOH	VÔĽA	V NEBESIACH
DOPADNE.	AJ MY	KAŽDODENNÝ	BUĎ	SI
NÁS ZLÉHO,	AKO	NÁŠ	TVOJE,	VIE,
TO	NAŠE,	CHLIEB	V MODLITBE	KTORÝ
ALE ZBAV	VINY	PÁN	KRÁLOVSTVO	ČLOVEK
DO POKUŠENIA	VIE,	NA ZEMI,	PRÍĎ	NÁŠ,
NÁS	NÁM	TAK I	TVOJE,	OTČE

.....

.....

.....

(P. Kosorina)

Vyhľadaj v Biblii a doplň:

Mt 7, 7 - 8

Proste a

hľadajte a;

klepte a vám

Lebo kto;

.....

Mt 6, 6

Ale keď sa ty modlíš, vojdí do svojej

*zamkni a modli sa k svojmu Otcovi,
ktorý je v, a tvoj Otec,
ktorý vidí v skrytosti, tebe.*

Mt 6, 5

*A keď sa modľíte, nebuďte ako,
ktorí radi stoja a modlievajú sa v
a na rohoch, aby ich ľudia;
.....*

Mt 6, 7

*A keď sa modľíte, nehovorte
ako pohanovia, ktorí sa domnievajú,
že pre svoju budú vyslyšaní.
Nebuďte im!
Veď Boh, váš Otec, vie, čo,
prv, ako Ho*

Modlitba Pánova: Oslovenie

1. Napíš riešenie úlohy z učebnice:

všemohúci	
vševědući	
všadeprítomný	
večný	

mravne dokonalý	
nemenný	
nepochopiteľný	
nekonečný	

2. Tvoja Modlitba – chválospev:

.....

.....

.....

.....

.....

3. Meno Božie v hebrejčine:

4. Vyrieš osemsmerovku a doplň vetu.

Ked' sa modlíme o Božie vedenie,

nemali by sme sa,

ak je od toho,

čo by sme si,

lebo v Žalme 32, 8 nám Pán Boh hovorí:

Vyučím Ť a ukážem ti cestu, po ktorej kráčať máš,
radiť ti chcem a moje oko bude bdieť nad tebou.

S	Ť	A	Ž	T	O	V	A	Ť
R	T	É	Š	Ú	T	A	M	O
Z	D	A	B	R	A	H	Á	M
I	CH	Ó	R	E	B	N	E	O
S	Á	R	A	B	L	N	E	J
E	O	L	P	E	T	E	R	Ž
V	N	I	A	K	Y	B	R	I
A	L	E	V	A	P	L	I	Š

Nájdi a prečiarkni slová:

**ABRAHÁM, BRAT, CHÓREB, MATÚŠ, MOJŽIŠ, NOÁCH,
PAVEL, PETER, REBEKA, RÚT, SÁRA, ŠÉT, TEPLO, ŽENA.**
Zostávajúce čítaj po riadkoch a doplň do vety.

5. Vyhľadaj v Biblii a doplň:

Žalm 42, 2

Ako dychtí po vodných bystrinách,
tak dychtí moja po Tebe, ó!

Žalm 43, 3

Ó zošli svoje a svoju

Ony nech ma vedú a privedú ma na Tvoj svätý
a ku Tvojim

Žalm 19, 15

Nech sú Ti po vôli mojich

a rozjímania môjho pred Tebou,

ó, Hospodine, moja

a môj

1. prosba Modlitby Pánovej:

1. Roztried' mená Božie napísané v učebnici.

Svätá Trojica	Boh Otec	Boh Syn	Boh Duch Svätý

--	--	--	--

2. Nájdi a farebne označ Božie mená (šesť mien v dvoch smeroch). Písmenká, ktoré ti ostanú, usporiadaj a vytvor slovo, ktoré doplníš do vety. Jej autorom je Martin Luther:

Medzi všetkými menami nenájdeme iné, ktoré by nás lepšie umiestnilo voči Pánu Bohu -

N	I	D	O	P	S	O	H
P	Á	N	J	E	Ž	I	Š
Í	Ž	O	B	CH	U	D	Č
T	O	E	A	C	D	A	R
P	O	M	O	C	N	Í	K
Ľ	E	T	I	Š	E	T	U

3. Nájdi v Biblii a doplň:

Ž 61, 9

Kiež teda navždy

Tvoje

a svoje plním deň čo deň!

Ž 51, 17

Ó Pane, Ty mi otvor,

nech moje Tvoju zvestujú.

Ž 29, 2

Vzdávajte Hospodinu Jeho mena,

..... Hospodina pri Jeho svätom zjavení.

Ž 22, 23

O Tvojom mene budem rozprávať svojim,

uprostred chcem Ťa

2. prosba Modlitby Pánovej:

1. Najprv vyrieš príklady. Potom výsledky usporiadaj od najmenšieho po najväčšie (napíš si ich zaradom do prázdnej tabuľky) a pridel im správnu slabiku. Autorom myšlienky je Pavel Kosorin.

5. 5 = ot	4 . 8 = kým	4. 3= stvo	10. 6= né	10. 10= ka.	6. 3= nám	5. 10= me
8. 7= zad	9.0= Bo	7. 7= rí	3 . 9 = vo	1. 1= žie	9. 7= dvier	6. 6= ne
3. 2 = Krá	7. 6= tvo	3. 7= ne	5. 2= ľov	10. 3 = rí,	6. 5= za	5. 3= sa

.....

.....

.....

.....

2. Vyhľadaj v Biblii a doplň:

Žid 13, 14 Lebo nemáme tu trvalého,
ale hľadáme ono

R 6, 23 Lebo odmena za je smrť,
ale Božím milosti
je život v Kristovi Ježišovi,
Pánovi našom.

1K 6, 9 - 11 Alebo či neviete, že
nebudú dedičmi kráľovstva Božieho?
Nemýľte sa!
Ani smilníci, ani modloslužobníci, ani cudzoložníci,
ani muži súložiaci s mužmi, ani
ani, ani
ani rúhači, ani vydierači nebudú dedičmi kráľovstva Božieho!
A takými ste vy niektorí boli; ale dali ste sa obmyť,
boli ste
ospravedlnení v Pána Ježiša Krista
a v nášho Boha.

3. prosba Modlitby Pánovej:

1. Pospájaj dvojice, ktoré patria k sebe. Do prázdneho stĺpca dopíš adekvátne písmenko
a vzniknuté slová doplň do vety:

Pokora nie je podriadenosť voči,

ale voči

(A. S. de Exupéry)

	písmenko		
apoštol Pavel		horiaci ker	o
Nóach		kameňovanie	u
Zacheus		svetlo z neba	í
Mojžiš		studňa	m
Samaritánka		dekalóg	h
Viera všeobecná kresťanská		dúha	u
svadba v Káne Galilejskej		Krédo	B
desať Božích prikázaní		figovník	ď
diakon Štefan		premenená voda na víno	o

4. prosba Modlitby Pánovej:

1. Roztried' dary napísané v učebnici:

telesné dary	duchovné dary
--------------	---------------

--	--

2. Vyrieš osemsmerovku. Prečiarkni slová: **DAR, CHLIEB, NÁDEJ, ZDRAVIE, PRAVDA**. Zvyšné čítaj po riadkoch a vzniknuté slová doplň do vety.

Pán Boh potrebuje našu
 a
 nie našu (Matka Tereza)

P	O	N	E	J	Í	Ž
E	CH	L	I	E	B	N
P	R	A	V	D	A	O
S	Ť	P	A	Á	R	Á
Z	D	N	R	N	O	D
T	U	S	D	K	V	A
E	L	O	Z	S	Ť	R

3. Doplň myšlienky, ktoré nájdeš v Biblii.

To je ten, ktorý zostúpil z,
nie aký jedli a Kto je tento
....., bude naveky. J 6, 58

..... teda ustarostení o
deň, lebo deň postará sa o seba. Dost'
má svojho Mt 6, 34

Naši otcovia jedli na púšti, ako je napísané:
..... z dal im jesť. J 6, 31

Riekol im Ježiš: Ja som života; kto prichádza
ku, nikdy nebude, a kto
..... vo mňa, nikdy nebude J 6,
35

Nie samým bude človek žiť, ale každým
....., ktoré vychádza z Božích. Mt 4, 4

Ak niekto nechce
nech ani! 21es 3, 10

5. prosba Modlitby Pánovej:

1. Oprav chyby v texte, nesprávne slová prečiarkni a nad ne napíš správne.

Poslednú vetu zo slov Pána Ježiša označ farebne a nauč sa ju naspamäť.

Zacheus

Zacheus, ktorý bol rybárom bol chudobný. Žiadal si počuť Ježiša.

Nemohol Ho počuť, pre zástup zvierat, lebo bol veľkej postavy.

Pobehol teda dozadu a vyliezol na divého osla, aby Ho počul.

Ježiš sa na neho pozrel a povedal mu: „Zacheus, zostúp pomaly,

lebo v tvojom dome musím dnes spať. “

Ľudia chválili: „K dobrému človeku vošiel odpočinúť si.“

Ale Zacheus povedal Pánovi: „Ajhľa, Pane, polovicu majetku dávam

bohatým a keď som niekoho oklamal v niečom, kradnem mu to

štvornásobne.“ Riekol mu Ježiš: „Dnes sa stalo spasenie tomuto domu,

lebo aj on je synom Abrahámovým. Lebo Syn človeka prišiel hľadať

a spasiť, čo bolo zahynulo.“

2. Slová usporiadaj podľa výsledkov od najmenšieho po najväčšie. Najprv si vypočítaj príklady.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(Markuš)

nebesá	?	radujú.	aj	Kedy
$31+3=$	$40+100=1$	$22+4=$	$11+9=$	$22+6=$
sa	sa	kajúcim	nado	radovať
$11+7=$	$22+8=$	$11+3=$	$31+7=$	$31+5=$

mnou	nebesá	Nad	budú	hriešnikom
31+9=	22+2=	11+1=	31+1=	11+5=

3. Vyhľadaj v Biblii a doplň.

 2M 33, 19

Hospodin riekol:

**Celú svoju slávu pred tebou
a vyslovím pred tebou svoje meno:**

..... .

..... sa, nad kým sa zmilujem,
a sa, nad kým sa zľutujem.

 Iz 30, 18

**Hospodin čaká, aby vás,
dvíha sa, aby vám prejavil;
lebo Hospodin je Bohom;
blahoslavený každý, kto Ho**

Nech nám je Boh a požehná nás!
Nech svoju..... pri nás.†

5. prosba Modlitby Pánovej:

1. V starozmluvnom príbehu o Jákobovej dcére Díne sa dozvedáme, že hoci mali Jákobovi synovia výchovu k viere, k pravde a k láske, pomocou klamu sa za zneuctenie svojej sestry Síchemčanom pomstili. (Viac sa dozviete v 1M 34.) Jákob však s ich správaním nesúhlasil, hneval sa na nich, pretože vedel, že

8/1, 1/2, 1/1, 5/2, 8/ 3, 4/3

4/2, 6/2, 4/2, 1/2, 7/4, 3/ 1, 4/2, 4/ 3

6/3, 1/2, 4/2, 2/2,

8/1, 1/2, 1/1, 6/ 1, 5/3, 7/3 (Markuš)

Vyrieš tajničku, prvé číslo znamená poradie v tajničke, druhé číslo poradie písmenka v slove.

1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						

1. Vytiahnutý z vody
2. Zbierala klasy na Bóazovom poli
3. Kainov brat
4. Prvá žena
5. Kráľovná, ktorá zachránila Izraelský národ
6. Pán Ježiš bol Boží
7. Pôvodné meno apoštola Pavla
8. Trikrát zaprel Pána Ježiša

2. Prečítaj si vtip a napíš, čo ti pripomína.

Pani učiteľka sa pýta: „Kto sa stará o záhradu?“ Žiak odpovedá: „Záhradník!“
Pani učiteľka: „A o polia?“ Žiak: „Poliak.“ Pani učiteľka: „A o vinicu?“ „Vinník.“

.....

.....

.....

3. Vyhľadaj v Biblii a doplň:

Ef 4, 32 Ale buďte vospoloč,
miľosrdní, sí, ako aj Boh
..... vám v

Kol 3, 13 sa vospoloč
a sí, ak by niekto mal
..... proti niekomu; ako aj
..... odpustil vám, tak aj

Mk 11, 25 - 26 A keď sa chystáte k modlitbám,
....., ak máte proti
niekomu, aby aj vám previnenia váš
....., ktorý je v nebesiach. Ale ak vy
....., aní vám
..... váš Otec, ktorý je v nebesiach.

2 Kron 6, 25 Ty vyslyš z, odpusť
..... svojho

..... sa, vzali si do hlavy vrátiť sa do
svojho v Egypte. Ale Ty si Boh
....., milostivý a
..... a
v milosti, preto si ich neopustil.

6. prosba Modlitby Pánovej:

1. Nevšímaj si symboly (☼,☼,☼,☼). Písmená prečítaj po riadkoch sprava
doľava.

.....
.....
..... . (P. Kosorin)

☼	☼	☼	☼	H	☼	☼	O	☼	B
☼	U	☼	C	☼	A	☼	R	P	☼
N	☼	Z	☼	E	C	☼	E	☼	J
☼	O	☼	U	☼	☼	Š	☼	☼	A

	U			H		A	V	D	
B	A			I			D		
Z				E	C			L	O
	R	T		S	Š		Á		N
			H		C		A		

2.

3. Prefotíme, rozstriháme a rozdelíme žiakom jednotlivé texty, aby ich hľadali v Biblii a doplnili. Prácu môžeme ohodnotiť aj známku.

Ž 31, 24 Milujte Hospodina všetci jeho!
Hospodin zachováva, ale nadmieru
..... tomu, kto si počína

Ž 37, 4 - 5 Raduj sa v Hospodinu a ti, po čom ti
túži. Uvaľ na Hospodina svoju, dúfaj v Neho, a On

Ž 95, 8 - 9 Nezatvrdzte si ako v Meribe,
ako na v deň Massy, kde ma vaši otcovia,
skúšali ma, hoc môj

Žid 3, 8 - 9 Nezatvrdzujte si srdcia ako pri v deň
..... na púšti, kde ma pokúšali
vaši otcovia, hoci videli skutky.

Mk 14, 38 Bdejte a sa, aby ste neprišli do
.....; duch je síce, ale telo je

L 8, 13 To na sú tí, čo počúvajú,
s ho prijímajú, ale nemajú, začas
veria a v odstupujú.

Sk 20, 19 A som Pánovi vo všetkej, so a v pokušeniach, čo prichádzali na mňa pre židovské.

1K 10, 13 Pokušenie, ktoré vás je len, ale Boh je, On nedopustí pokúšať vás nad, ale s pokušením spôsobí aj, aby ste ho mohli

1Tim 6, 9 Ale tí, čo chcú, upadajú do pokušenia a v, v mnohé nerozumné a škodlivé, ktoré pohružujú ľudí do a

Jk 1, 2 – 3. 12 Bratia moji, pokladajte si za najväčšiu, že prišli na vás rozličné, vediac, že vašej viery pôsobí Blahoslavený, ktorý v pokúšaní, lebo keď sa dosvedčil, prijme života, ktorý (Pán) tým, čo Ho

1Pt 1, 6 sa z toho, hoci sa teraz ešte, keď treba, na krátky čas aj pre rozličné pokúšania.

2Pt 2, 9 Tak, hľa, môže Pán pobožných z pokušenia, ale nespravodlivých až do súdneho dňa a

Zj 3, 10 Keďže si zachoval moje slovo o, aj ja ňu uchránim pred hodinou, ktorá má prísť na celý svet obyvateľov zeme.

7. prosba Modlitby Pánovej:

1. Zhodnoť pravdivosť viet. V správnom stĺpci vymaľuj písmenká a prepíš ich zaradom.

Veta	pravda	nepravda
Adam a Eva nesmeli jesť zo stromu poznania dobra a zla.	N	M
Had naviedol na hriech najprv Adama.	I	E
Pán Boh nás obdarúva jedine dobrým.	P	T
Biblia je Božie slovo pre nás.	R	K
Zlo je vo svete ako následok hriechu.	E	U
My vieme posúdiť, či je niečo pre nás dobré alebo zlé.	V	M
Pán Ježiš je naša istota a spása.	L	S
Žatva v podobenstve o kúkoli medzi pšenitou je koniec sveta.	Č	Ž
Na konci sveta budú páchatelia neprávosti hodení do ohnivej pece.	Í	Á

Hriech je realita, ktorá sa ani časom
(Lachmanová)

2. Dopln slová do textu podľa učebnice na s. 110.

Vo svete existuje zlé popri dobrom v každej oblasti, i vo vzťahoch medzi ľuďmi. Popri láske panuje

popri pokore, pri viere,

pri radosť, pri nádeji,

popri usilovnosti, pri odpúšťaní,

prajnosti, pri dôvere,

pri trpezlivosti, pri vďačnosti

3. Nájdi v Biblii a doplň, kto o kom povedal:

L 23, 41 „ale Tento neurobil nič zlého!“

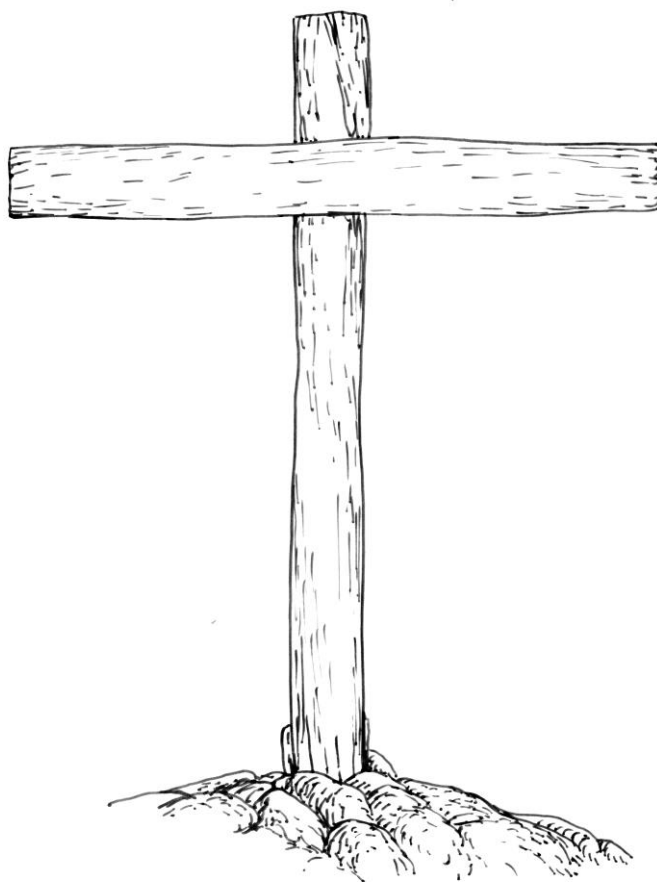
.....

J 17, 15 „ale aby si ich zachoval od zlého.“

.....

Sk 23, 9 „Nič zlého nenachádzame na tomto človeku.“

.....

Záver Modlitby Pánovej

1. Vymaľuj slová **DOXOLÓGIE** – **chvály Hospodina**, ktorou ukončujeme modlitbu Pánovu. Zostávajúce slová prepíš po riadkoch zľava doprava.

.....

..... (J. O. Markuš)

SLÁVA	BOHU	OTCU	TO	I SYNU,	BOŽIE
I	DUCHU	SVÄTÉMU,	A	AKO	TO
BOLA	NAŠE	NA	ĽUDSKÉ	POČIATKU	I
MUSÍ	TERAZ	ÍŠŤ	I	VŽDYCKY	I
NA	VŽDY	VEKY	VEKOV.	SPOLU.	AMEN.

2. Dopln slová do textu podľa učebnice na s. 114:

My vlastne nemáme, iba to, čo nám láskavý Pán Boh
A on je nekonečne, vo svojej láske nám dáva úplne
..... - urobil nás predsa deťmi. Preto sa
máme modliť predovšetkým svojim a v, že
všetko náš nebeský Otec Dobrou modlitbu nerobí naša
....., ale Božie (Mk 11, 24 – *slová Pána Ježiša* Preto vám hovorím: Verte, že dostanete všetko, za čo sa
modlíte a za čo prosíte. Budete to mať.). Hoci je naša modlitba drobná,
nedôstojná a krátka, bude Nepomôže nám
mnohovravnosť a zbožnosť, ale jedine sa vo
..... na Pána Boha, čiže rázne, úprimné a pevné
AMEN!

3. Napíš správne slová do podobenstiev:

- Podobenstvo o horčičnom zrne: Podobné je kráľovstvo nebeské zrne, ktoré vzal človek a zasial na svojom poli. Je síce medzi všetkými semenami, ale keď vyrastie, je ako byliny, býva z neho, takže nebeskí prichádzajú a ratolestiach.

Podobenstvo o kvase: Podobné je kráľovstvo nebeské, ktorý vzala žena a zarobila do troch štvrtiek múky, takže všetko

- Podobné je kráľovstvo nebeské skrytému na poli, ktorý človek a Od radosti nad tým ide, predá, čo má, a kúpi to pole.

Ďalej podobné je kráľovstvo nebeské, ktorý hľadá vzácne perly. Keď našiel drahocennú perlu, odišiel, predal všetko, čo mal, a kúpil si ju.

Zase podobné je nebeské kráľovstvo sieti, ktorá sa spustí do mora a zahrňa všeličo. Keď sa naplní, vytiahnu je na breh, dobré z nej povyberajú do nádob , plané vyhodia. Tak bude na konci sveta: vyjdú anjeli, oddelia zlých od spravodlivých. Zlých hodia do pece, tam bude plač a škripanie

4. Vyhľadaj v Biblii a doplň:

*Mt 21, 22 A dostanete ,
o čokoľvek budete v modlitbe
s*

*Mt 15, 28 Na to jej povedal :
Ó, žena, je tvoja
Nech sa ti stane, ako !
A jej dcéra v tú hodinu.*

*Jk 1, 5 – 6 Ak sa niekomu z vás nedostáva ,
nech si ju od Boha, ktorý prosto
a ochotne všetkým, a sa mu jej.
Ale nech prosí s
a bez akéhokoľvek*

*Kaz 7, 8 Lepší je veci ako jej ;
lepší je človek ako*

Literatúra

ADAMS, S. et al. : *Detská encyklopédia Svet vedy a techniky I*, Bratislava : Slovart, 1992, ISBN 80-7145-029-4 (zv.), ISBN 80-7145-028-6 (súbor).

Biblia, Písmo Sväté Starej a Novej zmluvy. Liptovský Mikuláš : Transcius, 1978. ISBN 0-564-03222-0.

ČÁP, J., MAREŠ, J. : *Psychologie pro učitele*. Praha : Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-273-7.

DOUŠKOVÁ, A. : *Učebné ciele a projektovanie výučby*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela Pedagogická fakulta, 2006. ISBN 80-8083-269-2.

DRLÍKOVÁ, E., ĎURIČ, L., GRÁC, J. et al. : *Učiteľská psychológia*. Bratislava : SPN, 1992. ISBN 80-08-00433-9.

FAIX, T. : *Kreatívna práca s tínedžermi*. Sabinov : SEM, Tlačiareň Heidy, 2005. ISBN 80-967168-2-4.

FERGUSON, B. SINCLAIR : *Veľká kniha otázok a odpovedí o Ježišovi /Porta libri/ Návrat domov*, ISBN 80-89067-01-8.

HYBELS, B. : *Stačí vykročiť*, Kumran, ISBN 978-80-89487-53-0.

INTERNET

IVANOVÁ-ŠALINGOVÁ, M., MANÍKOVÁ, Z. : *Slovník cudzích slov*. Bratislava : SPN, 1990. ISBN 80-08-00006-6.

KAČALA, J. et.al. : *Krátky slovník slovenského jazyka*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo slovenskej akadémie vied, 2003. ISBN 80-224-0750-X.

KUBÁNI, V. : *Všeobecná psychológia*. Prešov : Pedagogická fakulta v Prešove, 1995. ISBN 80-88697-21-2.

LIST PRE TEBA

MARKUŠ, J. O. : *Biblické ženy Starej a Novej zmluvy*. Martin : Matica Slovenská, 2010. ISBN 978-80-7090-961-4.

MLYNÁROVÝCH, E. : *Duchovná studnica života*, Liptovský Mikuláš : Transcius v Cirkevnom nakladateľstve Bratislava, 1968. ISBN: R-04-81074.

PŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ J. : *Pedagogický slovník*. Praha : Portál, 2001. ISBN 80-7178-579-2.

ŠUPŠÁKOVÁ, B. : *Detské písmo*. Bratislava : Bradlo, 1991. ISBN 80-7127-045-8.

TUREK, I. : *Didaktika*. Bratislava : Iura Edition, 2010. ISBN 978-80-8078-322-8.

Obsah

Príhovor

Návrh časovo-tematického plánu

Všeobecná charakteristika vyučovania náboženskej výchovy vo štvrtom ročníku

Štruktúra vyučovacej hodiny

Projektové vyučovanie

Učebné štýly

Opravy v druhom vydaní učebnice Chlieb náš každodenný

Rozpracované vyučovacie jednotky náboženskej výchovy vo štvrtom ročníku

Prílohy

Doplňujúci materiál pre žiakov

Literatúra